Codex

PUBL.

IOTHECAE
Codex Latin
№ 121

BIBLI
Code
N

Ms. Lat. Bibl. Publ.
No. 121.
foliorum 57.

Sidonius
Epp. & Carm.
S. XI
Pertz. Arch. VII. 134.

BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS LUGDUNO-BATAVAE.

Codicem No. 121 Catalogi Bibliothecae Publicae Latinae

QUI CONTINET:	ADHIBUERUNT VIRI DOCTI:	IN URBE.	ANNO.	NOTAE.
Sidonii opp.	A. Kiessling	Greifswald	1869	Cf. C. Luetjohann, p. XI praef. in edit. Sidonii epistul. (Mon. Germ. Hist. Auct. Ant. VIII. a. 1887).

Bibliotheca Publica Latina

Codex No. 121.

57 foliorum

Gai Apollinaris Sollii Modesti Sidonii epistolæ & carmina. In membr. vetere. Olim P. Danielis. 121

B. P. L. 121. Membr. saec. XII, 190 × 130, fol. 57 bipartitis paginis lin. 33. Quaterniones. Tituli et litt. init. rubrae.
Gai Sollii Apollinaris Sidonii Epistolae (f. 1—55′) cum inscr. et (f. 55′—56) **Carmina** I et II, Praefatio in **Panegyricum** et **Panegyricus,** usque ad v. 51.
Cf. G. Sollii Apollinaris Sidonii Epistolae et Carmina rec. C. Luetjohann (M. G. H.) p. XI.
f. 56—57 et f. 26′ adscripsit manus saec. XV **Lexicon latinum;** inc. *Aripio, is, i(d es)t i(n)vad(er)e, capere (et) in(de) areptus* cet.
f. 56: „J. Delabruyere"; f. 1: „P. Danielis Aurelii".

Taenia dilucida f. f. 1-8; 26-27; 55-57. in I.R.H.T. Paris à 1948.

F est manus possessoris qui nomen suum inscripsit f. 56.

121.

115 C. Soll. Sidonij Apollinaris Epistolae. 85

P Danielis Fürchy

21 Incipit Sidonius.

Diu precipis domine maior summa suadendi auctoritate. sicuti es. in his que deliberabuntur consilio sissimus. ut siqu litterę paulo politiores uaria occasione fluxerunt. prout eas causa. persona. tempus. elicuit. omnis retractatis exemplaribus enucleatisque uno uolumine includam. Quinti. Simmachi rotunditatem. Gaii plinii disciplinam. maturitatemque uestigiis presumptuosis insecuturus. Nam de marco tullio silere me in stilo epistolari melius puto. quem nec iulius titianus sub nominibus illustrium feminarum digna similitudine expressit. Propter quod illum [illegible] frontoni anorum ut pote consec[illegible]ulati cur uetternosum dicendi genus imitaretur. oratorum simiam nuncupauerunt. Quibus omnibus ego immane dictu est quantum semper iudicio meo cesserim. quantumque seruandam singulis pronuntiauerim temporum suorum meritorumque prerogatiuam. Sed scilicet et paruitatem tuęque examinationi has non recensendas. hoc enim parum est. sed defecandas ut aiunt limandasque commisi. sciens te inmodicum esse. fautorem non studiorum modo uerum et studiorum. Quam obrem nos nunc per quem hesitabundos in hoc deinceps famę pelagus impellis. Porro autem super huiusmodi opusculo tuęi contrueram contenti uersuum felicius quam peritius eruditorum opinione. de qua mihi iam pridem inportunum iudicii publici post liuidorum latratuum scillas enauigatas. sufficientis glorię ancho ra sedet. Sed si et hisce deliramentis genuinum molarem inuidia non fixerit. actutum tibi anobis uolumina numerosiora per copiosis scaturientia sermotinationibus multiplicabuntur.

Sidonius agricole suo salutem.

Sepe numero postulauisti ut quia theo derici regis gothorum commendat populis fama ciuilitatem. litteris tibi formę suę quantitas. uitę qualitas significaretur. Pareo libens in quantum epistolaris pagina sinit. laudans inte tam delicatę sollicitudinis ingenuitatem. Igitur uir est et illis dignus agnosci qui eum minus familiariter intuentur. ita personam suam deus arbiter et ratio naturę consummatę felicitatis dote sociata cumulauerunt. Mores autem huiuscemodi. ut laudibus eorum nichil ne regni quidem defraudet inuidia. Si forma queratur. corpore exacto. longissimis breuior. procerior eminentiorque mediocribus. Capitis apex rotundus. in quo paululum a planicie frontis in uerticem cesaries refuga crispatur. Ceruix non sedet neruis. Geminos orbes hispidus super ciliorum coronat arcus. Si uero cilia flectantur. ad malas medias palpebrarum margo prope peruenit. Aurium legule. sicut mos est gentis. crinium supiacentium flagellis operiuntur. Nasus. uenustissime incuruus. Labra. subtilia nec dilatatis. oris angulis ampliata. Pilis infra narium antrum fruticantibus cotidiana succisio. Barba concauis hyrta temporibus. quam in subdita uultus parte surgentem stirpitus tonsor assiduus genas adusque forpicibus;

ACAD. LVGD

euellitur. Menti. Gutturis. Colli non obesi sed succullenta. lactea cutis que propius inspecta iuuenali rubore suffunditur. Nam que hunc illi crebro colorem non ira sed uerecundia facit. Teretes humeri. ualidi lacerti. dura brachia. patule sunt manus. Recedente alio pectus accedens. Aream dorsi. humilior inter excrementa costarum spina discriminat. Tuberosum est utrumque masculis prominentibus latus. In succinctis regnat uigor ilibus. Corneum femur. Internodia poplitum bene mascula. Maximus in minime rugosis genibus honor. Crura suris fulta turgentibus. Et qui magna sustentat membra pes modicus. Si actionem diurnam que est forinsecus exposita perquiratis. ante lucanos sacerdotum suorum coetus minimo comitatu expetit. grandi sedulitate ueneratur. quamquam si sermo secretus. possis animo aduertere. quod seruet istam pro consuetudine potius quam pro ratione reuerentiam. Reliquum mane. regni amministrandi. curam sibi deputat. Circumsistit sellam comes armiger. Pellitorum turba satellitum ne absit admittitur. ne obstrepat eliminatur. sicque pro foribus immurmurat exclusa uelis. inclusa cancellis. Inter hec intromissis gentium legationibus audit plurima. pauca respondet. Si quid tractabitur differt. Si quid expedietur accelerat. Hora est secunda. surgit e solio. aut thesauris inspiciendis uacaturus. aut stabulis. Si uenatione

nuntiata procedit. arcum lateri innectere citra grauitatem regiam iudicat. Quem tamen si comminus auem feramque aut uenanti monstres manum post tergum reflexe puer inserit fluitantibus. quem sicut puerile computat gestare thecatum. ita muliebre accipere iam tensum. Igitur acceptum modo insinuatis e regione capitibus intendit. modo ad talum pendulum nodi parte conuersa languentem cordae laqueum uagantis digito superlabente prosequitur. Et mox spicula capit. implet. expellit. quid uel cupias percuti prior admonet. Eligis quid feriat. quod elegeris ferit. Et si ab alterutro errandum est. rarius fallitur figentis ictus. quam destinantis obtutus. Si in conuiuium uenitur. quod quidem diebus profestis simile priuato est. non ibi impolitam congeriem liuentis argenti mensis cedentibus suspiriosus minister imponit. Maximum tunc pondus in uerbis est. quippe cum illic aut nulla narrantur aut seria. Toreumatum pripetas piperas mata sunt uela dicta a circumducendo eo quod pfu nes circumducantur per ambitum domi. peri circum. peta sima uelum. modo que conchiliata modo byssina. Cibi arte non pretio placent. fercula nitore non pondere. Sciphorum paterarumque raras oblationes facilius est ut accuset sitis. quam recuset ebrietas. Quid multis. uideas ibi elegantiam grecam. abundantiam gallicanam. celeritatem italam. publicam pompam. priuatam diligentiam. regiam disciplinam. De luxu autem illo sabbatario. narrationi mee supersedendum est. quia nec latentes potest latere personas. Ad coepta redeatur. Dapibus expleto somnus meridianus sepe nullus semper exiguus. Quibus horis uiro tabula cordi. tesseras colligit rapide. inspicit sollicite. uoluit argute. mittit instanter. ioculanter compellat. patienter expectat. In bonis iactibus tacet. in malis ridet. in neutris irascitur. in utrisque philosophatur. Secundas fastidit uel timere uel facere. Quarum oportunitates spernit oblatas transit oppositas. Sine motu euaditur. sine colludio euadit. Putes illum et in calculis arma tractare. Sola est illi cura uincendi. Cum ludendum est. regiam sequestrat tantisper seueritatem. hortatur ad ludum libertatem communionemque. Dicam quod sentio. Timet timeri. Denique oblectatur commotione superati. et tunc demum credit sibi non cessisse collegam. cum fidem fecerit uictorie sue bilis aliena. Quodque mirere. sepe illa leticia minimis occasionibus ueniens ingentium negotiorum merita fortunat. Tunc petitionibus diu ante per patrocinium naufragia iactatis. absolutionis subite portus aperitur. Tunc etiam ego aliquid obsecraturus feliciter uincor. quando ad hoc mihi tabula perit ut causa saluetur. Circa nonam recrudescit moles illa regnandi. Redeunt pulsantes. redeunt summouentes. Vbique litigiosus fremit ambitus. Qui tractus in uesperam. cena regia interpellante rarescit. et per aulicos deinceps pro patronorum uarietate dispergitur. usque ad tempus concubie noctis excubaturus. Sane intromittuntur quamquam raro inter cenandum mimici sales ita ut nullus conuiua mordacis lingue felle feriatur. Sic tamen quod illic nec organa ydraulica sonant. nec sub phonasco uocalium concentus meditatum acroama simul intonat. Nullus ibi liristes choraules. mesochorus. tympanistria. psaltria canit. rege solum illis fidibus delenito quibus non minus mulcet uirtus animum. quam cantus auditum. Cum surrexerit. inchoat nocturnas aulica gaza custodias. Armati regie domus aditibus assistunt. quibus hore primi soporis uigilabuntur. Sed iam quid meas istud ad partes qui tibi indicanda non multa de regno sed pauca de rege promisi. Simul et stilo finem fieri decet. Quia et tu cognoscere uiri non amplius quam studia personamque uoluisti et ego non historiam sed epistolam efficere curaui.

Sidonius filimatio suo salutem.

Iure et legibus ut ambitus interrogatus senatum mouere. cur adipiscende dignitati hereditarie curis peruigilibus incubem. cui pater. socer. auus. proauus. prefecturis urbanis praetorianisque. magisteriis palatinis. militaribusque micuerunt. Et ecce Gaudentius meus hactenus tantum tribunicius oscitantem ciuium nostrorum desidiam uicariano apice transcendit. Mussitat quidem iuuenum nostrorum calcata generositas. sed quod tantum despiciebant ... Igitur uenerantur hunc usque contemptui actu subito stupentes dona fortune que consensu despiciebant. sede suspiciunt. Ille obtrectantum oblatratorumque aures tamen uoce preconis euerberat. qui meum licet ... stimulis inimicalibus. ... deputantur. Vide te etiam

par fuerit privilegio consiliorum praefecturae in quam participandam deposceris, antiquati honoris pereuntis sarcire dispendium, ne si extra praerogativam consiliarii in concilium veneris, solas vicariorum vices egisse videaris.

Sidonius Gaudentio suo sal.

Macte esto vir amplissime fascibus, parata dote meritorum. Quorum ut titulis apicibus potiare, non magnos reditus, non avitas largitiones, non uxorias gemmas, non patrias pecunias numeravisti; quia tibi e contrario apud principis domum inspecta sinceritas, spectata sedulitas, admissa sodalitas laudi fuere. O terque quaterque beatum te, de cuius culmine datur amicis laetitia, lividis poena, posteris gloria, praeterea vegetis alacribus exemplum, desidibus et pigris incitamentum. Et tamen si qui sunt qui te quoquo animo deinceps aemulabuntur, sibi forsitan si te consequantur debeant, tibi debebunt procul dubio quod secuntur. Spectare mihi videor bonorum pace praefata illam inminuendis ignaviam superbientem et illud militandi meritis famulare studium cum adespiratione crescendi mitibus bibendum philosophantes ferias inhonoratorum laudant vitio desidiae non studio perfectionis. Cui apparet ne adhuc pueris usui foret maiorum iudicio reiciebatur. Sic aleae cetum declamatiunculas pannis textilibus comparantes intellegebant eloquia iuvenum laboriosius brevia produci quam porrecta succidi. Sed hinc quia satis. Quod subest quaeso reminiscare velle me tibi studium huiusce necessitudinis respondere; tibi in me actionibus iustis deus annuens et sospitem praestet et reducem. Vale.

Sidonius Heronio suo sal.

Litteras tuas Romae positus accepi, quibus an secundum commune consilium sese peregrinationis meae coepta promoveant sollicitus inquiris. Viam etiam, qualem qualiter ve confecerim, et aut fluvios inclitos poetarum carminibus illustres aut urbes moenium situ inclitas aut montes numinum opinione vulgatos aut campos proeliorum replicatione monstrabiles, quae voluptuosum censeasque lectione conpertis quam qui inspexerint fideliore didicisse memoratu. Quo circa gaudeo te quid agam cupere cognoscere. Namque huiuscemodi studium de affectu interiore proficiscitur.

Sidonius Eutropio suo sal.

Olim quidem tibi scribere concupiscebam, sed nunc vel maxime impellor, id est cum in urbem Christo propitiante via carpitur. Scribendi causa vel sola vel maxima, quatenus scilicet a profundo domesticae quietis extractum ad capessenda militiae palatinae munia voce hortatur. Quod munere dei tibi congruit aetas, corporis animi vigor integer, dei quod equis armis veste sumptu famulicio instrueris, solum nisi fallimur incipere formidas. Et cum sis alacer domi, ingredienda peregrinatione trepidum te iners desperatio facit. Sit tamen senatorii seminis homo qui cotidie trabeatis proavorum imaginibus ingeritur iuste dicere potest semet peregrinatum si semel et iumenta vidit domicilium legum, gymnasium litterarum, curiam dignitatum, verticem mundi, patriam libertatis, in qua unica totius orbis civitate soli barbari et servi peregrinantur. Et nunc pro pudor si relinquare inter bubsequas rusticanos subulcosque ronchantes, quippe si aut campum stiva tremente prescindas aut prati floreas opes pandus curvus falce populeris aut vineam palmite gravem cernuus rastris fossor invertas, tibi est summa votorum beatitudo. Quin potius expergiscere et ad maiora se pigro otio marcidus ingenuus animus attollat. Non minus in tuorum natalium viro personam suam excolere quam villam. Ad extremum quod tu iuventutis exercitium appellas, hoc est otium veteranorum, in quorum manibus effetis enses rubiginosi sero ligone mutantur. Esto multiplicans tibi spumabunt musta vinetis, innumeros quoque cumulos frugibus rupta congestis horrea dabunt, densum pecus gravidis ubibus in mulctram putria olida caularum pinguis tibi pastor includet. Quo spectat tam feculento patrimonium promovisse compendio, et in solum tibi ista scis quod est amplius propter ista latuisse? Non inmerito te consessu tempore praesedentes censentesque iuvenes in gloriam rustici senis stantem latitabundum pauperis honoratis sententiam primere, cum eos quos esset indignum si vestigia vestra sequerentur videris dolens ante cessisse. Sed quid plura? Si paretis hortanti, conatuum tuorum socius adiutor particeps ero. Sin autem illecebrosis deliciarum cassibus involutus mavis, ut aiunt, Epicuri dogmatibus copulari, qui iactura virtutis admissa summum bonum sola corporis voluptate determinat, testor ecce maiores, testor posteros nostros huic me noxae non esse confinem. Vale.

Sidonius Vincentio suo sal.

Angit me casus Arvandi nec dissimulo quin angat. Namque hinc quoque cumulus accedit laudibus imperatoris, quod amari palam licet et capite damnatos. Amicitia hominis fuit supra quam morum eius facultas varietasque patiebantur. Testatur hoc propter ipsum nuper in me invidia conflata, cuius me paulo incautiorem flamma detorruit. Sed quod in amicitia steti, mihi debui. Porro autem in natura ille non habuit diligentiam perseverandi. Libere queror, non insultatione, quia fidelium consilia despiciens fortunae ludibrium per omnia fuit. Denique non eum aliquando cecidisse sed tam diu stetisse plus miror. O quotiens ipse se adversa perpessum gloriabatur, cum tamen nos ab affectu profundiore ruituram eius quandoque temeritatem miseraremur, definientes non esse felicem qui hoc frequenter posset esse quam semper iudicaretur. Sed gubernationis suae ordinem exposcis. Salva fidei reverentia quam amico debeo, etiam afflicto rem breviter exponam. Praefecturam primam gubernavit cum magna popularitate, consequenterque cum maxima populatione. Pariter depressus onere aeris alieni metu creditorum successuros sibi optimates aemulabatur. Omnium colloquia ridere, consilia mirari, officia contemnere, pati de occurrentium raritate suspicionem, de assiduitate fastidium, donec odii publici mole vallatus, et prius cinctus custodia quam potestate discinctus, captus destinatusque pervenit Romam. Ilico tumens quod procelloso cursu prospero

tutele licet euauguisset tamquam sibi bene conscio ipsa quodammodo elementa famularentur. In capitolio custodiebatur ab hospite flauio asello comite sacrarum largitionum qui adhuc in eo senium firmante prefecture nuper extorte dignitatem uenerabatur. Interea legati prouincie gallie. Tonantius ferreolus prefectorius afranii siagrii consulis efilia nepos. Thaumastus quoque et petronius maxima rerum uerborumque scientia preditus et inter principalia patrie nostre decora ponendi prouinciam aruandum publico nomine accusaturi cum gestis decretalibus insequuntur. Qui inter cetera que sibi prouinciales agenda mandauerant interceptas litteras deferebant. quas aruandi scriba correptus dominum dictasse profitebatur. Hec ad regem gothorum carta uidebatur emitti. pacem cum greco imperatore (i. leone) dissuadens brittannos super ligerim sitos impugnari oportere demonstrans. cum burgundionibus iure gentium gallias diuidi debere confirmans. et in hunc ferme modum plurima insana. que iram regi feroci placido uerecundiam inferrent. Hanc epistolam lese maiestatis crimine ardere iurisconsulti interpretabantur. Me et auxanium prestantissimum uirum tractatus iste non latuit. qui aruandi amicitias quoquo genere incursas inter ipsius aduersa uitare perfidum barbarum ignauum computabamus. Deferimus ergo nichil tale metuenti totam (e compugnantium) per machinam quam summo artificio acres et flammei uiri occulere in tempus iudicii meditabantur. scilicet ut aduersarium incautum et consiliis sodalium repudiatis sibi soli temere fidentem professione responsi precipitis inuoluerent. Dicimus ergo quod nobis quod amicis secretioribus tutum putaretur. Suademus nil leue fatendum. Siquid admitteret etiam plenissimo flagitaretur. ipsam illam dissimulationem turbulentissimam fore quo facilius persuasionis securitatem inferrent. Quibus agnitis proripit sese atque in conuitia subita prorumpens. Abite degeneres inquit et prefectoriis patribus indigni cum hac super foranea trepidatione. Michi qui nichil intelligitis hanc negotii partem sinite curandam. Satis aruando conscientia sua sufficit. Vix illud dignabor admittere ut aduocati me in actionibus repetundarum patrocinantur. Discedimus tristes et non magis iniuria quam merore confecti. Quis enim medicorum iure moueat cum desperatum furor arripiat. Inter hec reus noster aream capitolinam percurrere albatus. in subdolis salutationibus pasci. in crepantes adulationum bullas ut recognoscens libenter audire. in serica et gemmas et pretiosa queque trapezitarum inuoluta rimari. et quasi mercaturus inspicere. pensare. deprecari. deuoluere. et inter agendum multa de legibus. de temporibus. de senatu. de principe queri. quod se non prius quam discerneretur ulciscerentur. Pauci medii dies. et in tractatorium senatus frequens. sicut post comperi. Nam tunc ista discesseram. Procedit noster ad curiam paulo ante detonsus pumicatusque. cum accusatores semipullati atque concreti nuntios a decemuiris opperirentur. et ab industria squalidi preripuissent reo debitam miserationem sub iniuria sordidatorum. Citati intromittuntur. Partes ut mos est e regione consistunt. Offertur prefectoriis ante propositionis exordium ius sedendi. Aruandus iam tunc infelici impudentia concito gradu medius prope iudicum sinibus ingeritur. Ferreolus circum sistentibus lateri collegis uerecunde ac leniter in imo subselliorum capite consedit. ita ut non minus legatum se quam senatorem reminisceretur. plus ad hoc postea laudatus honoratusque. Dum hec et qui postea defuerant affuerunt. consurgunt partes legatique proponunt. Epistola post prouinciale mandatum cui superius mentio facta est profertur. Atque cum sensim recitaretur. aruandus nec dum interrogatus se dictasse proclamat. Respondere legati quamquam ualde nequiter constaret quod ipse dictasset. At ubi se furens ille quantumque caderet ignarus bis terque repetita confessione confodit. acclamatur ab accusatoribus; conclamatur a iudicibus; reum se maiestatis lese confitentem teneri. Ad hec et in mille formularum iuris id sanciendum iugulabatur. Tum demum laboriosus tarda penitudine loquacitatis impalluisse sero cognoscens posse reum maiestatis pronuntiari etiam eum qui non affectasset habitum purpuratorum. Confestim priuilegiis gemine prefecture quam per quinquennium repetitis fascibus rexerat exauctoratus et plebeie familie non ut additus sed ut redditus publico carceri adiudicatus est. Illud sane erumnosissimum sicuti narrauere qui uiderant. quod quia se subactis accusatoribus exornatum ille politumque iudicibus intulerat. paulo post cum duceretur addictus miser nec miserabilis erat. Quis enim super statu eius nimis inflecteretur quem uideret accuratum delibutumque lautumiis aut ergastulo inferri. Sed et iudicio uix per ebdomadam duplicem conperendinato capite multatur. in insulam coniectus est serpentis epidauri. Vbi usque ad inimicorum dolorem deuenustatus. et rebus humanis ueluti uomitu fortune nauseantis exspuitur. nunc ex uetere senatus consulto tibiano triginta dierum uitam post sententiam trahit. uncum et gemonias et laqueum per horas turbulenta carnificis horrescens. Nos quidem prout ualemus absentes presentesque uota facimus preces supplicationesque geminamus ut suspenso ictu iamiamque mucronis exerti pietas augusta semi necem quamquam publicatis bonis exilio muneret. Ille tamen seu expectat extrema quoque seu sustinet infelicior nichil est si post tot notas inustas contumeliasque aliquid nunc amplius quam uiuere timet. Vale.

Sidonius candidiano suo sal.

Morari me rome congratularis. id tamen quasi facete et fatigationum salibus admixtis. Ais enim gaudere te quod aliquando necessarium tuus uideam solem quem utique raro bibitor araris inspexerim. Nebulas enim mihi meorum lugdunensium exprobras et diem quereris nobis matutina caligine obstructum uix meridiano feruore reserari. Et tu hec ista in cesenatis furni potius quam oppidi uerna deblaterasti? De cuius natali tibi soli uel iocunditate uel commodo quid etiam ipse sentires dum migras indicasti. ita tamen quod te rauenne felicius exulantem auribus padano culice perfossis mu-

municipalium ranarum loquax turba circumsilit. In qua palude indesinenter rerum omnium lege perversa. muri cadunt. aque stant. turres fluunt. naves sedent. egri deambulant. medici iacent. algent balnea. domicilia conflagrant. sitiunt vivi. natant sepulti. vigilant fures. dormiunt potestates. feneratur clerici. Siri psallunt. negotiatores militant. Milites negotiantur. student pile senes. alee iuvenes. armis eunuchi. litteris federati. Tu vide qualis sit civitas ubi tibi lar familiaris incolitur. que facilius territorium potuit habere quam terram. Quocirca memento innoxiis transalpinis esse parcendum. quibus celi sui dote contentis. non grandis gloria datur. si deteriorum collatione clarescunt. VALE.

Sidonius hermonio suo salutem.

Post nuptias patricii ricimeris. id est post imperii utriusque opes eventilatas. tandem reditum est in publicam serietatem. que rebus actitandis ianuam campumque patefecit. Interea nos pauli prefectorii tam doctrina quam sanctitate venerandis laribus excepti. comiter blande hospitalitatis officiis excolebamur. Porro non isto quisquam viro est omnium artium genere prestantior. Deus bone. que ille propositionibus enigmata. sententiis scemata. versibus commata. digitis mechanemata facit. Illud tamen in eodem studiorum omnium culmen antevenit. quod habet hinc eminentis scientie conscientiam superiorem. Igitur per hunc primum si quis quoquo modo in aulam gratie aditus exploro. cum hoc confero. quinam potissimum procerum spebus valeret nostris opitulari. Hec sane multa cunctatio. quia pauci de quorum eligendo patrocinio dubitaretur. Erant quidem in senatu plerique opibus culti. genere sublimes. etate graves. consilio utiles. dignitate elati. dignatione communes. sed servata pace reliquorum duo fastigatissimi consulares. GENNADIUS. AVIENUS. ET CECINA. BASILIUS. pre ceteris conspiciebantur. Hi in amplissimo ordine seposita prerogativa partis armate facile post purpuratum principem principes erant. Sed inter hos quoque quamquam tam varii mores. regenui potius quam ingenii similitudo. Favor namque super his aliqua succinctius. Avienus. ad consulatum felicitate. basilius. virtute pervenerat. Itaque dignitatum in avieno iocunda velocitas. in basilio sera numerositas. predicabatur. Utrumque quod si foris laribus egrediebantur. artabat clientum previa pedissequa circumfusa populositas. sed longe imparibus dispares sodalium spes et sperantes. Avienus. si quid poterat. in filios generos fratribus provehendis moliebatur. Cumque semper domesticis candidatis distringeretur. erga expediendas forinsecus. ambientium necessitates minus valenter efficax erat. Et in hoc corvinorum familie deciana preferebatur. quod qualia impetrabat cunctis avienus suis. talia conferebat basilius decinctus alienis. Avieni animus totus et certo sed infructuosius. basilii paucis et sero. sed commodius aperiebatur. Neuter aditu difficili. neuter supervacuo sed si utrumque consuluisses. facilius ab avieno familia-

ritatem a basilio beneficium consequebare. Quibus diu utrimque libratis. id tractatus mutuus temperavit. ut reservata senioris consularis frequentia. in domum eius nec nimis raro ventitabam. basilianis potius frequentationibus applicarer. Itaque dum per hunc amplissimum virum aliquid delegationis arvernie petitionibus elaboramus. ecce et kalende ianuarie quibus augusti consulis mox futuri repetendum fastis nomen opperiuntur. Tunc patronus. heia inquid solli meus. quamquam suscepti officii onere pressaris. exeras volo in obsequium novi consulis veterem musam. votivum quippiam vel tumultuariis fidibus carminantem. Prebebo admittendo aditum. recitaturoque solatium. recitantique suffragium. Si quid experto credis. multa seria hoc ludo promovebuntur. Parui ego preceptis. favorem ille non subtraxit. iniunctis. Et impositae devotionis adstipulator invictus egit cum consule meo ut me prefectum faceret senatui suo. Sed tu ni fallor epistole positus prolixitatem. voluptuosius nunc opusculi ipsius relegendis versibus immorabere. Scio atque ob hoc carmen ipsum loquax inconsequentibus carta deportat. que pro me interim dum venio diebus vel paucis sermocinetur. Cui si examinis tui quoque puncta tribuantur. eque gratum mihi. ac si me in comitio vel inter rostra concionantem ad sophos meum non modo laticlavii sed tribulium quoque fragor concitaret. Sane moneo predicoque denuntio. quisquilias ipsas clos tue exametris minime exequeris. Merito

cum collata vestris mea carmina. non heroicorum phaleris. sed epitaphistarum neniis comparabuntur. At tamen gaudeo. quod hic ipse panegericus. et si non iudicium. certe eventum boni operis accepit. Quapropter si tamen tetrica sunt amoenanda iocularibus; volo paginam glorioso id est quasi terentiano fine concludere. Plaudite. Purgo polinicis imitator. Igitur cum ad prefecturam sub ope christi stili occasione perveneris. iubeas licet pro potestate cinctum undique omnium laudum conviviasatis acclamationibus ad astra portare si placeo eloquentiam. si displiceo felicitatem. Vide tamen videor ut rideas quia perspicis nostram cum multe comico ferocissime lactantium. Vale.

Sidonius capanio suo salutem.

Accepi per prefectum annone litteras tuas. quibus eum tibi sodalem veterem insinuas iudici novo. Gratias ago magnas illi. maximas tibi. quod statuistis de amicitia mea vel presumere tuta. vel illesa credere. Ego vero noticiam viri familiaritatemque non solum volens. sed et avidus amplector. quippe qui noverim vestram quoque gratiam hoc obsequio meo forte copulatiorem. Sed et vigilantie sue me idem. fame mee statum causamque commenda. Vereor autem ne famem populi romani theatralis cavee fragor insonet. et infortunio meo publica deputetur esuries. Sane hunc ipsum e vestigio ad portum mittere paro. quia comperi naves quinque brundisio profectas cum speciebus tritici ac mellis ostia tiberina tetigisse. Quarum onera expectatione plebis.

siquid strenue gerit, rapi faciet offerri
commendaturus se mihi, me populo utrumque. Vale.

Sidonius Montio suo salutem.

Petis a me vir dissertissime sequanos
tuos expetituro satiram nescio quam
si sit a nobis perscripta transmitti. Quod quidem
te postulasse demiror. Non enim sic est ut
de moribus amici cito prava sentias. Huic
ergo themati scilicet incubaturus, id iam agens
otii, idque habens evi, quod iuvenem militaremque
dictasse perspiciosum fuisset, publicasse autem
periculosum. Cui namque grammaticum ut salu
tanti Calaber ille non dixit: Si mala con
diderit in quem quis carmina ius est iudi
ciumque. Sed ne quid ultra tu de sodali
simile credas, quid fuerit illud me quod si
nistre rumor ac fumus opinionis afflavit,
longius paulo sed ab origine exponam. Temporibus
augusti Maioriani venit in medium carta
comitatum, scilicet carens indice, versuum plena
satyricorum mordacium. Sane qui satis inve
ctivaliter abusi nominum nuditate carpe
bant plurimum vitia, plus homines. In
ter hec fremere Arelatenses, quo loci res
agebantur, et querere quem poetarum publici
furoris merito pondus urgeret. Maxime
auctoribus quos notis certis auctor incertus
exacerbaverat. Accidit casu ut Catullinus
illustris tunc ab Arvernis illo veniret. Cum
semper mihi tum precipue e multo recenti fami
liaris. Sepe enim cives magis amicos pere
grinatio facit. id est insidias

Duo nunc pariter mala susti
nent tui Arverni. Quenam? inquis.
Presentiam Seronati et absentiam tuam.
Seronati inquam, de cuius ut primum etiam
nomine loquar, sic mihi videtur quasi prescia fu
turorum lusisse fortuna, sicuti ex adverso
maiores nostri prelia quibus nihil est fedius bella
dixerunt; quique etiam pari contrarietate fata quia non par
cerent parcas vocitavere. Redivivus ip
se Catilina seculi nostri nuper Aturribus ut san
guinem fortunasque miserorum quas ille ibi
ex parte propinaverat hic ex asse misce
ret. Scitote meo per dies spiritum diu dissimu
lati furoris aperiri. Aperte invidet, abiecte
fingit, serviliter superbit. Indicit ut dominus,
exigit ut tirannus, addicit ut iudex, ca
lumniatur ut barbarus. Tota die a metu ar
matur, ab avaritia ieiunus, a cupiditate ter
ribilis, a vanitate crudelis non cessat
simul furta vel punire vel facere. Palam
et ridentibus convocatis ructat inter ci
ves pugnas, inter barbaros litteras. Epistolas
ne primis quidem apicibus sufficienter initiatus pub
lice arrogantia dictat, ab impudentia
emendat. Totum quod concupiscit quasi com
parat. Nec dat precia contemptus, nec
accipit instrumenta desperans. In concilio
iubet, in consilio tacet, in ecclesia iocatur,
in convivio predicat, in cubiculo dam
nat, in questione dormitat. Implet
cotidie silvas fugientibus, villas hostibus,
altaria reis, carceres clericis. Exultans
Gothis insultansque Romanis, illudensque
prefectis colludensque numerariis. Le
ges Theodosianas calcans, Theodoricianasque
proponens, veteres culpas, nova tributa
perquirit. Proinde moras tuas citius explica
et quicquid illud est quod te retentat incide.
Te expectat palpitantium civium extrema
libertas. Quicquid sperandum quicquid desperandum
est, fieri te medio, te presule placet. Si nulle
a re publica vires, nulla presidia, si nulle
quantum rumor est Anthemii principis opes,
statuit te auctore nobilitas seu patriam
dimittere seu capillos. Vale.

Sidonius Domnicio suo salutem.

Ruri me esse causaris, cum mihi potius
queri suppetat te nunc urbe retine
ri. Iam ver decedit estati et per lineas sol
altatus extremas in axem Scythicum radio pere
grinante porrigitur. Hic quid de regionis nostre
climate loquar? cuius spatia divinum sic
tetendit opificium ut magis vaporibus orbe
occiduo subicerentur. Quid plura? Mun
dus incanduit, glacies alpina deletur,
et hiulcis arentium rimarum flexibus terra
perscribitur. Squalet glarea in vadis, limus
in ripis, pulvis in campis. Aqua ipsaque cunque
perpetuo labens tractu cunctante langues
cit. Iam non solum calet unda sed coquitur.

Sidonius Felici suo salutem.

Gaudeo te domine maior amplissime (et nunc)
dignitatis infulas consecutum. Sed id
mihi ob hoc solum destinato tabellario nun
tiatum non minus gaudeo. Nam licet in perseu
tiarum sis potissimus magistratus et in lares
Filagrianos patricius apex tantis post seclis tua
tantum felicitate remeaverit, invenis
tamen vir amicitiarum servantissime quo
liter honorum tuorum crescat communione fasti
gium, raroque generi exempli altitudinem tuam
humilitate sublimas. Sic quondam Quintum
Fabium magistrum equitum dictatorio rigori
et Papiriane superbie favor publicus pretulit.
Sic et G. Pompeium super emulos extulit nimium
quam fastidita popularitas. Sic invidiam
Tibrianam pressit inusitatus amore Germa
nicus. Quocirca nolo sibi de successibus
tuis principalia beneficia plurimum blan
diantur. Que mihi etsi amplius conferre potu
erunt, quam ut si id voluissem transirem
muti. Illud peculiare tuum est, illud gratie sin
gularis, quod tam quiete emulentur non habes
quam non invenis qui sequantur. Vale.

Sidonius Syagrio suo salutem.

Vir clarissimus Proiectus domi nobilis
et patre patruoque spectabilibus, avo
etiam prestantissimo sacerdote conspicu
us, amicitiarum tuarum non respuis avidis
sime sinibus infertur. Ecce cum illi familie
splendor, probitas morum, patrimonii facul
tas, iuventutis alacritas, in omnem decet parti
lance conquadrent, ita demum sibi tamen
videbitur ad arcem fastigatissime felicitatis
evectus, si gratie tue sodalitate potiatur. Ob
stanti clarissimi viri nuper vita func
ti filiam quod deo prosperante succedat. Licet
amatae pupille in coniugium petierit
obtinueritque, parum tamen votorum suorum
promotum censet effectum, nisi assensum tuum super
bis omnibus seu sedulitate sua seu preca
tu nostre intercessionis adipiscitur. Namque
ipse quantum ad institutionem spectat pu

B

elle. in locū mortui patris curarū participatione succedis conquerendo uirgini parentis affectū. patroni auctoritatē. tutoris officiū. Quo circa quia dignū est ut domꝰ tue celeberrimā disciplinā etiā procul positorum petat ambitꝰ. sicut decet bonarū partiū uiros. benignitate responsi pro supplicis uerecundiā munerare. Et quia ita expedit debes illi expetere pollicendā. securus permitte promissā. qui sic te condicioni huic meritorum ratio perfecit. ut nec supstita optantio iudicibꝰ suos deuerit plus licere. Valˀ. Sidonius philo

Iohannes familiaris uir inextricabile suo salutē labirinthum negotii multiplicis incurrit. et donec suarū merita chartarum uł ura scientia. ut siqua ē. ure si tamen est ulla similiter inspexerit. quid respuat quid optet ignorat. ita se quodā modo bipartite litis forma confundit. ut propositio sua quē actionis ordinē propugnatura. quē sit impugnatura non nouit. Pro quo precē sedulā fundo. ut perspectis chartulis suis. siquid uite cōpetit instruatis. que qualiter ue sint obicienda quē refellenda monstrando. Non enī uerebimur quod cause istius cursus si de uestri fonte manauerit. consiliū ulla quāuis statū deriuatione teneatur. Valˀ. Sidonius pegasio suo salˀ.

Pro uerbialiter celebre ē sepe meo iram ēē meliorē sicuti et nunc experta sum. Menstruam amicis tuus longo illic tēpe inspectus. meruit personas uobis quoq; caras deuinctasq; censeri. Oportunus. Elegans. Uerecundus. Sobrius. parcē. Religiosus. et his mox dotibus predictꝰ. ut quociens in bono meliq; asserit amicicias. ñ amplius consequatur beneficii ipse quā tribuat. Hec tū ut ignorantia ē. ut iudicio meo satisfacere scripsi. Quā ob rē triplex causa letandi. Tibi prima. cui amicos sic aut instruere aut eligere contingit. Aruernis secūda. quibus hoc meo placuisse confirmo quē te probasse non ambigo. Illi tertia. de quo boni quiq; bona quē iudi cauerit. Valˀ. Sidonius philo

Quia iusticia uia uite fit uniuersi tam pro plura recti expunita ueneratibilis. idcirco singulas quasq; personas ad ipsū efflagitantes inexarii uirū libens et auidus emitto. quā primū ambiens me discussionis. illos simultatis onere laxari. Quod demū ita sequetur. si non ex solido querimonias parcū uerecundus censor excludas. Quamquam et hoc ipsū quod copiā tui iurgantibus difficilē concedis. in dictū sit bene iudicanti. Qui se enī se ñ ambiat arbitrū legi. aut precio aliquid indulturus. aut gratie. Ignosce ad tam sēe conscientie prorogatiuā raptum prouecti quibus quando quidē sententiā tuā nec uictus iudicio stolidus accusat. nec uictor ut argutus irridet. ueritatisq; respectu addictū reuerentiā gratiā propendunt libati. Proinde impense obsecro. ut inter aleatum et paulū que ueniunt in disceptationē. mox utrumq; fuerint opposita discingas.

Namq; ni fallar super decē uitales pontificalesq; sententias. egritudini huic propē inter innabilis iurgii sola motum tuorū tēperantia soluta iudicandi salubritate medicabitur. Valˀ. Sidonius desiderato

Pressissimꝰ hec tibi nuntio. Decessit suo salute nudius tercius ñ absq; iusticio matrona filimatia morigena coniunx. duā clemens. utilis mater. pia filia. Cui debuerit domi forisq; persona minor. obsequiū. maior officiū. equat effectum. Hec cū eēt. unica iā diu matri amisse facile diuersis blandimentorum generibus efficerat ne patri adhuc uiuenti suboles sexus alterius desideraretur. Hec autē psubita suppma uirū celibatū. patrē orbitate confodit. His additur. quod quinq; liberi parens. inmaturo exitu reddidit infortunatā fecunditatē. Qui paruuli si matre sospite perdidissent iam diu debilē patrē. non pupilli existimarentur. Hanc tamen sicut haut incassū honor cadaueribus impenditur. ñ uis pillonū sandapilario rumq; ministeria honorosa tumulauere. sed cū liberalitā ipsam flentes omnis exitum quasi prosecutarent. remorarentur. exosculearentur. sacerdotū propinquorumq; manibus excepta. perpetuis sedibus dormienti similior illata est. Postq; feretum parentis orbati ueniam funebrē ñ pelegos secū pendeca sillabos in dimoru meiā planctu propē calente dictaui. Quā si ñ satis improbas. ceteris epigrammatū meorum uoluminibus appli candam. mercennarii bibliopola suscipiet. Si quid sec. sufficit saxo carmen saxeū committi. Hoc enī epitafione. Occasu celeri feroq; raptā. Natis quinq; patrumq; coniugiq;. Hoc flentes patrie mari locarunt. Ola trona filimatiā sepulchro. O splendor generis decus mariti. Prudens. casta. decens. seuera. dulcis. Atq; ipsis senioribus sequenda. discordantia quē solent putari. Morū commoditate copulasti. Nā uite comites. comites boue fuerunt. Libras grauis et pudor facetus. Hunc est quod decimā tue salutis. Uix actam trieteridē doleum. Atq; in tēporibus uigentis eui. Iniuste tū ista persoluta. Placeat tū carmen nec ne. tu ppa. ciuitateq; festini mitte. Debes enī consolationis officiū duorū ciuiū domibus afflictis. Quod ita soluas dum queso. ne uiq. tibi redibeatur. Valˀ. Sidonius donatio suo salˀ.

Queris cur ipse iā pridē nemausum profectus uirā serū obaduenti desideria perduca. Reddo causas reditꝰ tardioris. nec morās meas prodere moror. quia ñ dulcia sunt tū quoq;. Inter agros amenissimos. humanissimos dominos. Ferreolū et apollinarē. tēpus uoluptuosissimū exegi. Prediorum his iura contermina domicilia uicina. Quibus interiecta gestatio pedite lassat. neq; sufficit equitaturo. Colles edibus superiores exercent. uinitori et oliuitori. Aracintum et rusan celebrata poetarū carminibus iuga censeas. Uni domui i plana pa

quaquā

tertiaq; alā innemora. Pspectus ē. s;
nichilominꝰ. dissimilis sitꝰ similit̄ ob
lectat. Sidonius hesperio suo salutem

Amo in te quod litteras amas. et usq;
quaq;. pconiis cumulatissimis excolere
contendo. tante diligentie generositatē.
p quā nob n̄ solū initia tua. uerū etiam
studia nr̄a cōmendas. Nā cū uidemus
inhuiꝰmodi disciplinā iunioꝝ ingenia
succrescere. ppt̄ quā nos quoq; sub dux
imꝰ ferule manū. copiosissimū fructū
nr̄i laboris adipiscimꝰ. Illud appone.
qd̄ tantū increbuit multitudo desidio
sorū. ut n̄ ut paucissimi. q̄q; integram
lingue latialis ppetatē de triuialium
barbarismoꝝ rubigine uindicauerit.
ut. eā breuiabolitā defleamꝰ interitāq;
sic om̄s nobiliū sermonū purpure. p
incuriā uulgi decolorabunt̄. S; istinc
alias. Interea tu qd̄ petis accipe. Petis
autē ut siq uersiculi m̄ fluxerint p̄q̄.
ab alterutro dicessimꝰ. hos t̄ pquadā
morarū mercede p̄numerē dicto pa
reo. Nā p̄dixeis quang iuuenis hac
anim maturitate. ut t̄ etiā nati po
res gerere morē concupiscamꝰ. Ecclesia
nup extructa ē. lugdun. q̄; studio pape
patientis sūmū coepti opis accessit. ui
ri sci. strenui. seueri. misericordis.
quiq; p urberē munificentiā ipau
pes humanitatēq; n̄ minora bo
ne conscientie culmina leuet. Huiꝰ
ḡ edis extimis. rogatu p̄fati antistit

tis tu multarū carm̄ inscripsi trochcis
triplicib; ad hunc m̄ iāq; t̄ p familiarib;.
Namq; ab exametris eminentū poetarū.
constancii et secundini. uicinantia altari
basilice latera clarescunt. Quos in hanc
paginā admitti. nr̄a quā maxime uerecū
dia uetat qm̄ suas ociositates trepidant̄
edentē. meliorū carminū cōpatio p̄unt.
Nā sicuti nouā nuptā nichil minꝰ qm̄ pul
chrior pnuba decet. et sicuti si uestiatur
albo fuscus. quisq; fit nigrior. sic nr̄a qm̄
tula ēcūq; tubis circūfusa pcioib; stipu
la uilescit. quā mediā loco. infimam.
merito despicabiliorē p̄nuntiari non
impitia modo. s; et arrogantia fac. Qua
ppt̄ illoꝝ iustiꝰ epigrāmata micant. qm̄
ista hec q̄; imaginarie cantū et q̄dā m̄
umbratiliter effingimꝰ. Sed quor sū ista.
Quin potiꝰ paptmꝰ flagitate cantilene
culmus immurmuret. Quisquis pon
tificis patrisq; nr̄i. Collaudas patientis
hic laborē. Uoti cōpote supplicatione. cō
cessū expiere q rogab. Aedes celsa nitet.
nec in sinistrū. Aut dextrū t̄hit. sed arce
frontis. Ortū p̄spic̄ equinoctialē. Intꝰ lux
micat atq; bratheatū. Sol sic sollicitat̄
ad lacunar. fuluo ut concolor erret
in metallo. Distinctū uario nitore mar
mor. Pcurrit camerā. solū fenestras.
Ac sub u̅ii colorib; figuris. Uernans
herbida crusta. saphiratos. flectis pp
sinū uitrū lapillos. hinc ē porticꝰ ap
plicata triplex. fulmīs aquitanicis

v. pag. 12.

v.p.7.Vl

supba. Ad cuiꝰ specim remotiora. Clau
dunt atria porticꝰ sede. Et et capū mediū
peul locatas. Uestit saxea silua peo
lūpnas. hinc agger sonat hinc arar
resultat. hinc sese pedes atq; eques re
flectit. Stridentū et moderatore essedoꝝ.
Curuorū hinc chorꝰ helciariorū. Res
ponsantib;. Alleluia ripis. Ad xp̄m
leuat amni cū celeuma. Sic psallite
nauta ut uiator. Namq; iste ē locꝰ
om̄ib; petendꝰ. Om̄s quo uia dux ad
salutem.

Ecce parui tanq iunior impatis
tu m̄ fac memineris multiplica
to me fenore remunerandū. Quoq;
id facilius possis uoluptuosiusq; opē.
ut sine dissimulatione lectites. sine fi
ne lecturias. Neq; patiaris ut te ab hoc
pposito ppediē coniunx domū feliter
ducenda deflectat. Sisq; oppido memi
nens. qd̄ olim martia hortensio. Terrē
tia. Tullio. Calpurnia. Plinio. Pu
dentilla. Apuleio. Rusticiana. Sim
macho legentib; meditantib; q; can
delas et candelabra tenuerꝰ. Certe si
p̄ter rē oratoriā contubernio femina
rum poeticū ingeniū et oris tui limā
frequentiū studiorū cotib; expolitā
quereris obtundi. reminiscere qd̄ sepe
uersū corinna cū suo nasone cōpleuī.
lesbia cū catullo. cesennia cū getulico.
argentaria cū lucano. cinthia cū pp
tio. delia cū tibullo. Pinde liquido

claret studentib; discendi pnuptias oc
casionē tribui. desidib; excusationem.
Igitur incūbe. neq; apud te litteratoriā curā
turba dep̄ciet impitorū. qr nata cōpa
ratū ē ut in om̄ib; artib; hoc sit scien
tie p̄ciosior pōpa quo rarior. Uale. Sidonius rustico suo salutem

Si nob p situ spaciisq; regionū uicina
rem nec ase p̄sentia mutua uasti
itineris longinquitate discriminaret̄.
nich apicū raritati licere incoepte fami
liaritatis officia pmittere. neq; iā semel
iussa fundamīta certantis amicitie. diū
sis honoꝝ generib; extruere cessarē. S;
animorū coniunctioni separata utriq;
porrectionib; terminis obsistit habitatio.
equidē semel deuinctis parū noccitura
pectorib;. Sed tamē ex ipsa cōmunium
municipiorū discretione pcedit. quod
cū amicissimi simꝰ. raritatē colloquii
de plexa t̄rarū intiectione uenientem.
in reatū uolumꝰ t̄ransferre cōmunē cū
de naturaliū rerū difficultate nec cul
pa nos debeat manere nec uenia. Dn̄e
illustris gerulos litterarū de disciplinē
tue institutione formatos. et moꝝ herili
um uerecundiā p̄ferentes oportune ad
misi. patientꝰ audiui. cōpetet̄ expliciu. Uale.

Misisti tu quidē lēbū. mobilē soli Sidonius agricole suo salutem
dū lecticā pacē. iāq; cū piscibus
tū p̄terea gubnatorē longe pitū. remi
ges etiā robustos. expeditosq; qui scilicet
ea rapiditate p̄ter uolant amnis adū
sa terga qua defluit. s; dab ueniam

quod invitanti te in piscationem comes ve-
nire dissimulo. Namque me multo decum-
bentibus nostris validiora meroris retia tenent.
que sunt amicis quoque et externis indolescenda.
Unde te quoque puto si rite germanico mo-
veris affectu. quo temporis puncto paginam
hanc suspexeris. de reditu potius cogitaturum
Severiana sollicitudo communis. inquie-
tata primum lente tussis impulsu. febribus
quoque iam fatigatur. hisque per noctes ingra-
vescentibus. Propter quod optat exire in subur-
banum. Litteras tuas denique cum sumeremus.
egredi ad villulam iam parabamus. Quo circa
seu tu venias seu moreris preces nostras oratio-
nibus iuva ut ruris auram desideranti salu-
briter cedat ipsa vegetatio. Certe ego vel
tua soror inter spem metumque suspensi et re-
dibimus et tedium augendum si voluntati iacen-
tis obstitissemus. Igitur ardori civitatis atque tor-
pori tam nos quam domum totam presule Christo pari-
ter eximimus simulque medicorum consilia vi-
tamus assidentium dissidentiumque qui parum do-
cti et satis seduli languidos multos officio-
sissime occidunt. Sane contubernio nostro
iure amicitie iustus adhibebitur. quem si vo-
cari libet in tristibus facile convincere chyro-
nica magis institutum arte. quam mechaonica.
Quo diligentius postulandus est. Christo observ-
andusque ut valitudini cuius curationem
cura nostra non invenit. potentia superna me-
deatur. V a l e. Sidonius Ferreolo suo salutem.

Epistolam tuam. nobis Marcellinus togatus
exhibuit. homo peritus. virque amicorum
Que prioribus verbis salutatione libata.
reliquo sui textu quiddam grandis est. pa-
troni tui. Petronii Maximi imperatoris
laudes habebat. Quem tamen tu per tanta
aut amabilis. quam recti verique felicissi-
mum appellas. propter hoc quippe cur
per amplissimos fascium titulos fuerit eve-
ctus usque ad imperium. Sed sententie tali num-
quam ego assentior. ut fortunatos putem.
qui rei publice praecipitibus ac lubricis cul-
minibus insistunt. Nam dici nequit. quan-
tum per horas fere in hac vita miseriarum
vita felicium istorum si tamen sic sunt pronun-
tiandi quos sibi hoc nomen ut Silla presumunt.
nimirum qui super gressi ius fasque commune.
summam beatitudinem existimant summam
potestatem. hoc ipso satis miseriores. quod pa-
rum intelligunt inquietissimo subiacere
se famulatui. Nam sicut hominibus reges.
ita regibus dominandi desideria dominantur. Hic si
omittamus ante cedentium principum casus vel
secutorum. solus peculiaris iste tuus Max-
imus. maximo nobis documento poterit esse. Qui
quanquam. Marcem prefectoriam. patriciam. consu-
laremque intrepidus ascenderat. eosque quos gesse-
rat magistratus ceu recurrentibus orbitis
expleas iteraverat. cum tamen venit. omnibus
viribus ad principalis apicis abruptum quandam
potestatis immense vertiginem sub corona
patiebatur. nec sustinebat dominus esse. qui non susti-
nuerat esse sub domino. Denique require in super
dicto vite prioris gratiam. potentiam. diutur-
nitatem. eque diviso principatus Paulo apostolo
bimestris originem. turbinem. finem. perfe-
cto invenies. hominem beatiorem prius
fuisse quam beatissimus nominaretur. Igitur
ille cuius anteriores epule. mores. pecunie.
pompe. littere. fasces. patrimonia patro-
cinia florebant. cuius ipsa sic denique spacia
vite custodiebantur. ut per horarum disposi-
tas clepsidras explicarentur. is nuncupatus
augustus. ac sub hac specie palatinis li-
minibus inclusus. ante crepusculum inge-
muit quod ad vota pervenerat. Cumque mole
curarum prestine quietis tenere dimissum pro-
hiberetur. veteris actuum regule legibus
renuntiavit atque prospexit pariter ire non
posse negotium principis et otium senatorium.
Nec fefellerunt futura merentem. Namque
cum ceteros aulicos honores tranquillissime
percurrisset. ipsam aulam turbulentissime
rexit. inter tumultus militum popularium. fede-
ratorum. quod et exitus prodidit novus. celer. acerbus.
quem cruentavit fortune diu lenocinantis perfidus finis. que virum ut scorpius
ultima sui parte percussit. Dicere sole-
bat vir litteratus. atque ob ingenii merita
questorius. partium certe bonarum pars mag-
na fulgentius. ore se ex eius frequenter audis-
se. cum positus pondere imperii veterem securita-
tem desideraret. felicem te ait Damocles
qui non uno longius prandio regni necessi-
tatem tolerasti. Iste enim ut legimus Da-
mocles provincia siculus urbe Siracusa-
nus. familiaris tiranno Dionisio fuit.
Qui cum nimius laudibus bona patroni
ut cetera scilicet inexpertus efferret. vis inquit
Dionisius hodie saltim in hac mensa bo-
nis meis pariter aemulis uti. libenter inquit.
Tunc ille confestim lectum clientem quanquam
et attonitum plebeio tegmine erepto. muri-
cis tyrii seu tarentini conchiliato ditat
indutu. et renitentem gemmis margaritisque
aureo lecto. sericatoque toreumati imponit.
Cumque pransuro sardanapallicum in morem
panis daretur. eleontina segete confectus. in-
super dapes culte ferculis cultioribus appone-
rentur. spumarent falerno gemme capaces.
inque cristallis calerent unguenta glacialibus.
hinc suffita cynnamo ac thure cenatio spar-
geret peregrinos naribus odores. et madescentes
nardo capillos. circumfusa florum serta siccarent.
cepit super tergum sic recumbentis repente
vibrari mucro districtus. e lacunaribus qui
videbatur in iugulum purpurati iamiamque ruiturus. Nam filo equine sete ligatus. et ita pon-
dere minax ut acumine. gulam formidolo-
si tantalio trenabat exemplo. Unde post
mixtas fletibus preces atque multimoda sus-
piria. vix absolutus. emicatique prosiliens.
illa refugit celeritate divitias. deliciasque
regales. qua solent appeti. reductus ad
desidia mediocrium. timore summorum. et satis
cavens ne beatum ulterius diceret duceretque qui
septus armis ac satellitibus et per hoc raptis in-
cubans opibus ferro pressus premeret aurum.
Quapropter ad statum huiuscemodi domine frater nes-
cio an conster tendere beatos. patet certe
miseros pervenire. Vale. Sidonius Aquilino
suo salutem.

Agrio industrie tue uotisq; cōmunib;
Arbiore pueritia quā minabāt steri
lis annus responde uindemiam. Vnde 7 in
pago uias locensi. qui martial' etate citerio
re uocitat' est: ppō hibna legionū iuliana
rum suspicor: diutiūs temoraturum. Quo (s. audio)
loci t cū ferax uinea ē: tū pter ipsā pdium.
magno ū minus dño. qd te tuosq; plurifaria
frugū mansionūq; dote remoret'. Licet si
horreis apothecisq; seu penu implere destinas
illic usq; ad aduentū hyrundineū ul' ciconi
num iam nuneq; ninguidos menses. in otio.
fuliginoso. siue tunicata quiete transmitte
re. nob quoq; parū inopido fructuose pari
amputabunt' cause morarū. ut dū ipse in
mirū frueris rure. nos te fruamur quibus
ut recognoscis non magis cordi est aut uo
luptati ager cū reditib; amplis. quā uicini
equalis cū bonis morib;. Vale. Expl̄ ad agri
cōl. Sollij. Modesti. Sidonij. lib. ii. expl̄c.
Incip. iii. Sidoni auito suo salutem.

Multis quidē uinculis caritatis ab
ineunte pueritia quicqd uenimi
iniuuentutē gre sese mutue cure nexue
rat. Pmū quia matrib; nr̄is sūma sangui
nis iuncti necessitudo deinqd ipsi hisdē tē
porib; nati. magistris usi artib; instituti
lusib; ociati. pncipib; euecti. stipendiis p
functi sum' 7 qd plt ad amicicias ampli
andas his ualidius efficacīq; in singulis
quib;q; psonis ul' expetendis equaliter
ul' cauendis iudicii parilitate certauim'.
Propter que omīa pter conscientiā q;
interi tibi longe pstantior eminentiorq;

multū uoluntates nr̄as copulauerat decur
sarū forinsecus actionū similitudo. Sed qd
fatendū ē: diu erectis utrimq; amoris machi
nis. ipse culmina pciosa posuisti ecclam ar
uerni municipioli cui ppositꝰ 7 si immerito
uideor. peropportuna oblatione locupletando.
cui possessioni plarimū contulisti cuticiacensis
pdii suburbanitate ū mini uīe psessionis si
nitatē loci pximitate dignat' ditare quam
reditu. Et licet sorore hereditatis duo con
sortes ēē. uideamur. exemplo tam fidei tue
sup stes germana cōmota est ad boni opis
imitatione. Itaq; ē celiꝰ iure redibet' tui fa
cti meritū alieni incitamētū. Quo fit ut rep
periare dignissim' quē diuinitas inusitato
successionū gene sublimet. Que tamen
nec diu distulit religiosā deuotionē cen
tuplicatis opulentare munerib; qq; que ut
confidim' nichilo segni celestia largietur.
cū terrena iam soluerit. Hiceiana nāq; si
nescis hereditas cuticiam supnū pcium
fuit. Quod restat. exposcim' ut sicut eccle
nr̄e ita etiā ciuitatis eq; ē sit cura cōmunis.
Que cū olim. tū debebit ex hoc pcipue tē
pore ad tuū patrocinium ul' obtuū patrimo
nii ptinere. Qd cui merito ēē. possit. qp
pe si uiā crebro illud psentia inuisat. ul'
Gothis credite qui sepe nimio etiā septima
nā suā fastidiunt ul' refundunt. in inui
dios hui' anguli etiā desolata ppetate poti
antur. S; fas ē. psule deo uob inter eos &
rem publicā mediis. animo quietiora (t repetere)
concipe. Quia 7 si illi ueterum finiū limitib;
r. p. s.

p. 13.
effractis omī ul' uirtute ul' mole posses
sionis turbide metas inrodanū ligeriq;
ptimuant. uīa tam auctoritas p dignita
te sententie sic partem utrāq; moderabit'.
ut & nr̄a discat quid debeat negare cū
petit': 7 poscere aduisa desinat cū negat'. Val'.
Sidoni constātio suo salutē.
Salutat popls aruernus. cui parua
tuguria magnꝰ hospes implesti non
ambitiosius comitatu. s; ābiend' affe
ctu. Ds bone. qd gaudiū fuit laboriosis.
cū tu sein pedē semirutis menib; intulisti.
Quā tu ab omī ordine. sexu. etate. stipa
tissim' ambiebare. qq; salsi erga singulos
libra sermonis qm te blandū pueri. comē
iuuenes. gūē senes intuebant'. Quas tu
lacrimas ut parens omīu sup edes incendio
pruitas. 7 domicilia semiusta fudisti. quātū
doluisti cāpos sepultos ossib; insepultis.
qq; tua deinceps exortatio qq; reparationē
suadentis animositas. His adicit' qd cū in
uenerīs ciuitatē ū mini ciuica simultate.
quā barbarica incursione uacuatā. pa
cem omīb; suadens. caritatē illis illos pa
trie reddidisti. Quib; tuo monitu non
mini' inuiū consiliū quā inuiū opidū
reuitentib; ē debent plebē reductā. plebs (muri)
reducta concordiā. Quo circa satis te toti
suū. satis se toti tuos estimant 7 que gta
tua maxima ē: minime fallunt'. Obuer
sat' 7 enī p dies intib; singulorū qd pso
na etate grauis. infirmitate fragilis. no
bilitate sublimis. religione uenerabilis.
solius dilectionis obtentu abrupisti tot
repagula. tot obiectas ueniendi difficultates.
itinerū uidelicet longitudinem. breuitatē die
rum. niuiū copiā. penuriā pabulorū latitudi
nē solitudinū. angustias mansionū. uiarū
uoragines. aut humore imbriū putres. aut
frigorꝫ siccitate tribulosas. ad hoc aut agge
res saxis aspos. aut fluuios gelu lubricos. aut
colles ascensu salebrosos. aut ualles lapsu
um assiduitate derasas. Perq; omīa incō
moda. quia non puatū cōmodū reqrebas.
amorē publicū retulisti. Qd restat. dm̄
pcam ut cui meis sedm uota pmotis bo
norū amicitias indefessim expetas. capias.
referas. sequatq; te affectio quā relinqs.
7 unitate p te ubicūq; gre. longū ē redibe
ant' quā fundamēta tā culmina. Val'.
Sidoni hecditio suo salutem.
Siquando. nunc maxime aruernis me
tis desidaris. quib; dilectio tui immane
dūatur. Et qdē multiplicib; ex causis. Pmū
qd sūmas in affectu partes iure sibi usur
pat tra que genuit. Deinqd seculo tuo so
lus ferme mortaliū es qui patrie ū mini
desidū nasceris. quā gaudii nat' feceris.
Ad stipulant' asseras. matri quondam
puerperii tēpora. qq; pficiente conceptui con
cordantib; ciuiū uotis numerabant'. Omit
to illa cōmunia quidē. s; qq; mediocria cari
tatis incitamēta sunt. Isti ē reptatas cespitis
glebas. Preterea qd hec pmū gimnasium cen
su flumina natatu. uenatu nemora fre
gisti. Omitto qd hic pmū ē pila. pyrgus.
accipiter. canis. equus. arcus ludo fuere.
Omitto. istic obgrā puerie tue undiq; gen

tuū confluxisse studia litterarū. tueq; psone
quondā debitū qđ sermonis [i. gallici] celtici squamā
depositura nobilitas nc̄ oratorio stilo. nc̄ etiā
camenalib; modis imbuebat. Illd̄ in te affe
ctū pncipalit̄ uniūsitatis accendit. qđ quos
olim latinos fieri exegeras. barbaros deinceps
ēē uetuisti. Non eni potest unquā ciuicis
pectorib; elabi. quē te quantūq; nup omis
etas. ordo. sex(us) e semirutis murorz aggeribus
conspicabat. cū iter iectis equorib; in aduer
sū pambulatis. 7 uix duo de uiginti equitū
sodalitate comitatus. aliqt milia gottho
rum n̄ mini die quā cāpo medio. qđ diffi
cile sit p posteritas creditura. transisti. .S.
[ad nominis hic deest]
Gozolas natione iudeus cliens culmi [Sidonius]
nis tui cui m̄ quoq; ēēt. psona cordi [felici]
si non ēēt secta despectui. defert litteras me [suo]
as. quas gnditer anxi(us) exaraui. Oppidum [s. aruernū] [salutē]
siquidē nrm quasi quendā sui limitis obicē
circūfusarū nob gentiū arma t̄rificant. Sic
emulorz sibi in medio posita lacrimabilis pda
poplorz. suspecti burgundionib; pximi go
this. nec inpugnantiū [s. gothorū] ira ppugnantium [s. burg]
carem inuidia. S; istinc alias. Interea
si uel penes uos recta sunt. bene est. Neq;
eni huiusmodi pectore sum. ut licet aptis ip
si penis ppt criminū occulta plectamur.
non agi pspe ul' ubicūq; uelim. Nā cer
tum est n̄ minus uitiorz quā hostiū ēē cap
tiuū q̄n etiā inter mala tēpora bona uo
ta seruauerit. VALE. [Sidoni hypatio s]
SI uir spectabilis moriūq; uirorz suspe [suo sal]
ctor admiratorq; domidi solā rōnē [tem]

domestice utilitatis habuissē. satis habundeq;
sufficeret fides urā cōmodis suis. 7 si nullus
intercessor accederet. Sd amore meo ductus
est ipse pse ut qđ impetrauerat. me facere po
stulare. Itaq; nc̄ honori urō hic q; cumul'
accrescit. qđ duo efficim debitores cū tam
uni e nob beneficiū consequat. Eborolacen
sis pdii etiā ante barbaros desolatā medie
tatem q; dom(us) patrie iure modo respicit.
suffragio urō iuri suo optat adiungi. Neq;
ad hanc uindicationē stimulo cupiditatis.
s; respectu autē recordationis adducit.
Siquidē fundi ipsi(us) integritas familie
sue dñium usq; in obitū uitrici nup in
ta decedentis aspexit. Hunc aūt uir
alieni n̄ appetens sui parcus. possessio
nis antiq; a se alienate n̄ tā dampno an
git quā pudore. Quam ut redimere
conet n̄ auaritate uitio. s; uerecundie
necessitate compellit. Tribuere digna
re uotis suis. pcib; meis. morib; tuis. ut
ad soliditatē iuris isti(us) te patrocinante
perueniat. cui tē parentū sibiq; n̄ solum
notā uerū 7 int' lactantis infantie rudi
menta reptatā sic recepisse parū fructuo
sum sic n̄ emeruisse nimis uideo ignauū.
Ego n̄ tantū obstringar indultis. ac si mee
pficiat peculiarit' petiti. quicqđ uis etate
frat. pfessione fili. loco ciuis. fide amicus.
acceperit. VALE. [Sidonius eutropio suo sal']
SI ueteris cōmilitii. si deinceps inno
uate p dies gr(ati)e bene inpsentiarum
fides ura reminiscit. Pfecto intelligitis

ut uos ad dignitatū. sic nos ad desidiorz
culmina ascende. Ita nāq; fascib; uris
gratam omis ut erectā pillos n̄ magis urā
domū q̄m nrām amicitiā censeam. Testis
ille tētat(us) in quo exortationis mee n̄ mini
mū incitamenta ualuerunt. quib; uix
potuistis adduci ut pfecturā philosophie
iungeretis. cū uos consectanei uri plotini
dogmatib; inherentes. ad pfundū icepesti
ne quietis otiū platonicorz palestra rapu
isset cui discipline tunc fore astrixi libā
pfessione. cū nil familie debuisset. Porro
autē desidie uicinior putabat contēptus
ille militie. ad quā iactitant lauidi bo
narū partiū uiros non posse pocī quam
nolle conscende. Igit qđ loco pmore fie
ri par est. agim grās uberes xpo qui sta
tū celsitudinis tue ut acteni parentū nobi
litate decorabat. ita iā nunc titulorum
parilitate fastigat. Simul 7 animorz
speb; erectis. fas est. de cetero spare melio
ra. Certe creb pruincialiū sermo est an
nuum bonū de magnis non tā fructibus
quā potestatib; existimandū. Qua de re.
urm ē. dne maior expectationē nram
cōpetentib; dispositionib; munerari.
NAm memor originis tue nobiliū sibi
psuasit uniuersitas quā diu nos fabi
in familia rexerit. fabiniani familiā
non timendā. VALE. [Sidonius felici suo]
LOngior alitteris temparis. Ig' utq; [salutē]
nrm mos suus agit. Ego garrio. uos tace
tis. Unde etiā uir ad reliq fidei officia

insignis. genus reor. ēē. uirtutis tanto te
otio non posse lassari. Hec quid? Numquā
ne respectu mouebere familiaritatis antiq;
ut tandē a continuandi silentii pposito
pedem referas? Aut nescis quia garrulo
non respondē ciuitiū ē? Tu recites ul' bi
bliotecarū medius ul' togarū 7 ante offici
um paupum sermonis expectas. cui scri
bendi si bene psipicis magis est facilitas q.
facultas? Certe ul' metus ur materiā stilo
tuo faciat meintoq; uiatorz man(us) guarn
carus. quaten(us) amicorū cura releuetur &
indicare festina siquā puio dō questor
lucinian(us) trepidatione mutue ianuam
securitatis apuerit. Psona siquidē ē. ut
phibent magna expectatione. maior ad
uentu. relata sullimis inspectatione
sublimior 7 ob oma felicitatis natureq;
dona monstrabilis. Sūma censura [par] cō
mitas. 7 prudentiā fidesq; inisto initentiq;
conuenient. Nichil affectatū simulatūq;
ponderiq; sermonū uera pocī seueritas
quā seueritatis imitatio & nec ut pluri
rum qui cū credita diffident allegant.
uolunt uideri egisse se cauci. S; neq; ex
illo ut ferunt numero. qui secreta di
rigentū pncipū uenditantes. ambiūt
a barbaris bene agi sū legato. pocī quā
cū legatione. Hunc nob mor(um) uiri tenor
rem sedes rumor inuex. Mandate pni
citer si u dicta conquadrant. ut tantisp
a puigili statione respirent. quos amura
lib; excubiis non dies inguidus n̄ nox

illunis 7 turbida. receptui canere psua
deo. Quia 7 si barbarus inhibua conce
dat. mage differunt quã relinquant.
semel radicatã corda formidinẽ. Palpa
te nos pspis. quia nra ñ tã peul est a uob
causa quam patria. Vale. Sidonius euchirio suo sal.

VEREOR antiquos. ñ tam ita ut q
equeor meor uirtutes aut me
rita p ponam. Neq; si romana res pub
lica in hec miseriarũ extrema deflux.
ut studiosos sui nũquã remuneretur.
ñ idcirco brutos torquatosq; non pari
unt secla mea. Quorsũ ista hec. Inqs.
De te m adte sermo ẽ uir. efficacissime
cui debet res publica. quod sup dictis so
litũ laudat historia. Quappt ignari re
rum temeraria iudicia suspendant. nec pse
uerent satis aut suspicere pteritos. aut
despicere psentes. quando quidẽ facile
clarescit rem publicam morari benefi
cia. uos misereri. Quanq mirandum
gudit ñ sit. natione feneratorũ ñ solum
incumlit. romanas uires amministrã
te. uerũ etiã fundamentalit eruente
si nobiliũ uirorũ militariũq; 7 sup uel
spem nre ul opinionẽ partis aduerse
bellicosorũ. ñ tam defuerint facta qm
premia. Vale. Sidonius euchirio suo sal.

SERVATUR nri consuetudo sermo
nis. Namq; miscemus cũ salutatio
ne querimoniã. ñ omnino huic rei stu
dentes ut stilus nr sit officiosus intitu
lis. asp in paginis. s; qd ea sep eueniunt
de quib; loci mei aut ordinis hominẽ
constat inconciliari si loquat. peccare
si taceat. S; 7 ipsi sarcinã uri pudoris in
spicimus. cui hec sep uerecundia fuit. ut
pculpis erubesceretis alienis. Gerulus
eplarũ humilis. obscurus. despicabilisq;
etiam usq; ad dãpnũ innocentis ignauie.
mancipia sua brittannis clam sollicitan
tib; abducta deplorat. Incertũ m ẽ. an sit
certa causatio. S; si inter corã positos eq
nimit obiecta discingitis. arbitror hunc
laborũ posse pbare qd obicit. Si tam int
argutos. armatos. tumultuosos. uirtute.
numero. contubnio. contumaces. potit
exeq 7 bono solus inermis abiectus. ru
sticus. pegrin. paup audiri. Vale. Sidonius riothamo suo sal.

PLURIORŨ laudis iuuenes nri morib;
suis applicant quotiens de negotiorũ
meritis ambigentes ad peritorũ consilia de
currunt. Sicuti nunc uir clarissimus theo
dorus. domi quidẽ nobilis. s; modestissi
me conuersationis opinione generosior. qui
p litteras meas ad tuas littas id ẽ ad mera
cissimũ scientie fontẽ laudabili auiditate
pficiscit ñ in repitur illic ipse qd discat. sed
7 forsitan relaturus inde quod doceat. Cui
cont potentes factiososq; si ura peritia ñ
abundant opitulareẽ prudentia consulta
sufficeret. Respondere obsecramus ñ uob tam
utriq; nrm socie pces oneri fastidione repu
tabunt iudicio suo testimonio meo. &
substantiã causaq; supplicis fluctuan
tem medicabilis responsi salubritate fulcite. Val.

Sidonius simplicio suo salutem.

ET si desidiũ nrm similitas tanta co
mitat. ut ẽ 7 nẽ nris inuidearis obtu
tib; ñ idcirco tres uirorũ optime. decũ nos
morib; lateant celsa memoratu ita cum
cti nostrates ideq; summates uiri optimarũ
te exactissimariũq; parcũ pstantissimũ
patrẽ familias consono pconio psequunt.
Astipulat huic dete sententie bonorum
ul sic electus gener. ul sic educta filia.
in quorũ copulatã felicẽ t ẽ gtroũsiã uota
pepererunt. ut ambigas utrũ iudicio an
institutione supaueris. S; tam hunc ul
maxime parentes ambo uenerabiles este
securi. idcirco ceteros uincitis. qd uos filii
transierint. Igr dona ueniã litteras pmas.
quas ut nec dũ iniũe desidia fuerat. ita
uereor ne sit misisse garrulitas. Carebit
sane urm neuo loquacitatis officiũ. si ex
emplo recursantis alloqui impudentiã.
pagine psentis absolueris. Vale. Sidonius secundo suo salutem.

AUI mei. patri tui tumulũ. hesterno
ph dolor die pene manus pfana teme
rauerat. S; ds affuit. ne nefas tantũ p pe
traret. Campus autẽ ipse dudũ refertus
tam bustualib; fauillis quã cadaueri
bus nullã iã diu scrobem recipiebat. S;
tam tellus humatis que sup ducit re
dierat in pstinã distenta planitiem po
dere niuali. seu diutino imbriũ fluxu si
dentib; aceruis. Que fuit causa. ut locũ
auderent. tanq uacantẽ corporũ bauli
rastris funeb; impiare. Quid plura.
Iam niger cespes ex uiridi. iam sup an
tiquum sepulchrũ glebe recentes. cũ forte
pgens urbem ad aruernã publicũ scelus.
e supcilio uicini collis aspexi. meq; equo ef
fuso tã pequata qm pabrupta, pripiens
& more exigue sic quoq; impatiens. ante
quã puenirẽ facinus audax puio clamore
cõpescui. Dũ dubitant incrimine repta
dilaberentur an starent 7 sup ueni. confite
or errorẽ supplicia captorũ differre ñ potui.
s; sup sepulcs nri ipsũ optorũ torsi latrones
quantũ sufficere posset supstitũ cure. mor
tuorũ securitati. Ceterũ nñ qd sacerdoti ni
chil reseruaui. mee cause sueq; psone p
seruis in cõmune consului. ne ul hec iusto
clementius uindicaretur. ul illa iusto seue
rius uindicaret. Cui cũ tam totũ ordinẽ
rei ut satis faciens exponere mandassem. uir
sẽs 7 iustus iracundie mee dedit gliam cũ
nil amplius ego uenia postularẽ. pnuntias
more maiorũ reos tante temeritatis iure
cesos uideri. S; neqd in posterũ casib; lice
at. quos ab exemplo uitare debemus posco
ut actutũ me quoq; absente tua cura
s; meo sũptu resurgat in molẽ sparsa con
geries. quã leuigata pagina tegat. Ego
uenerabili gaudentio reliqui pciũ lapi
dis opisq; mercedẽ. Carmen hoc sane
quod consequet. nocte pxima feci. ñ
expolitũ credo. qd uie ñ parũ iteneratus. Qd
peto ut tabule quantulũcũq; celerit in
datur. s; uide ut uitiũ ñ faciat in mar
more lapidicida. Quod factũ siue ab in
dustria seu pcuriã m magis quã quadra

tono laudis lector ascribet. Ego vero si pro
studio rogata curaveris. sic agam gratias quasi
nil sit quoque laudis aut glorie accedat. quam
patruo tuo me remoto solida presentis offi
cii sollicitudo mansisset per gradum servitus.
erum post patruos patresque carmen.
Hic avi indigni avo nepos dicavi.
Ne fors tempore post humo viator.
Ignorans reverentiam sepulti.
Tellurem tereres aggeratam.
Praefectus iacet hic Apollinaris.
Post praetoria recta Galliarum.
Maerentis patriae sinu receptus.
Consultissimus utilis simulque.
Ruris militiae forique cultor.
Exemploque aliis periculoso.
Liber sub dominantibus tirannis.
Hec sed maxima dignitas probatur.
Quod fronte cruce membra fonte purgans.
Primus de numero patrum suorum.
Sacris sacrilegis renuntiavit.
Hoc primum est decus hec superba virtus.
Spe precedere quos honore iungas.
Quique hic sunt titulis pares parentes.
Hos illic meritis supervenire.
Novi quidem auctoris nostri non respondere doctri
ne epithaphium qualitatem. sed anima perita
musicas non refutat inserias. Tibi quoque non
decet tardum videri quod heres tertii quartique
dependimus. cum tot annorum giro voluto mag
num Alexandrum parentasse manibus Achil
lis. Iulium Cesarem Hectoris ut suo iusta sol
visse didicerimus. Vale. Sidonius Placido
suo salutem

Quod quam te tua tenet gratia urbs quo
pollis conspicatam hospitum veterum
fido relatu quod meas nugas sive confectas
ope prosario. seu poetarum stilo cantilenosas.
plus voluminum lectione digerere reposi
torum. Gaudeo hoc ipso quod recognovi car
tulis occupari nostris otium tuum. sed probe intel
ligo quod moribus tuis hanc voluptatem
non operis effectus excudit. sed auctoris af
fectus. Ideoque plus debeo. quia gloriam pun
ctum quod dictioni negares. das amicitie. De
ceteris vero studium nostri derogatoribus quid exas
se pronuntiem. nec diu delibavi. Hanc quamquam maxi
me docti sibi videntur. dictionem sanam et insanam
ferme appetitu pari revolvunt. non amplius
concupiscens erecta que laudet quam despe
cta que rideat. Atque in hunc modum
scientia. pompa. proprietas lingue latine iudi
ciis otiosorum maxime spreta est. quorum securi
tati neglegentia comes hoc volens tan
tum legere quod carpat. sic non vult lit
teris. quod abutatur. Vale. Explicit Sollii Apollina
ris Modesti Sidonii liber III. epistolarum. Incipit IIII.
Sidonius Probo suo salutem
Soror mea que uxor tibi. hinc inter nos summa
et principalis necessitudo. Ita quidem. patrueles
non germana fraternitas queque plerumque se patruus
fovet. iuniorem amat. Hanc facultatem te germa
nos praeter te sopita iam quascumque ex tribus
memini invicem controversiam. Et hinc sepe ca
ritas in patruelibus maior quia desistit si
multas adiusione necessitas affectus asciscunt.
Sed nobis annorum nexus accessit. de studi
orum parilitate qua idem sentimus culpamus lau
damus in litteris. Neque nobis quodlibet dictio pla
cet improbatur quod quamquam non nimis arrogo.
iudicium meum conferens tuo. Quis enim
iuvenum nesciat seniorum quem te in magistrum
fuisse propterea cum viderem habere commune. et si quid
heroicus arduum comicus lepidum liricus can
tilenosum. oratorque maturum historicus verum
satiricus figuratum. Grammaticus regulare. pa
negirista plausibile. sophista serium. epygram
matista lascivum. commentator lucidum. iuris
consultus obscurum. multipharia condiderunt.
id te omnifaria singulis. non cui ingenium sibique
quis defuit contendisse. dicis bone quam sibi hinc
patres nostri gloriabantur cum viderent sub ope
te docere posse me discere. et non solum te facere
quod posses. sed et velle quod faceres. ideoque te bo
num non minus quam peritum pronuntiari. Et vere
inter Eusebianos lares talium te quedam mone
ta susceperat disciplinarum. cuius philosophica
incude formatus. nec varios nobis rerum sermo
numque rationes ipso etiam qui docuerat pro
bante pandebas. nec ut Platon discipulus
iam prope potior sub Socrate. sic iam tu sub Eusebio
nostro inter Aristotelicas cathegorias artifex
dialectice atticissabas. cum ille adhuc eta
tulam nostram mobilem. teneram. crudam. non casti
gatoria severitate dequoqueret. in manda
torum salubritate condiret. At qualium deus
bone quamque preciosorum. Que siquis deporta
ret philosophaturus aut ad paludicolas
sicambros. aut ad caucasigenas halanos.
aut ad equi mulgas gelonos. bestialium ri
gidarumque nationum corda cornea. fibreque gla
tiales procul dubio emollirentur egelidaren
tur. Neque illorum ferociam stoliditatemque que se
cundum beluas ineptit. brutescit. accenditur.
riderent. contempnerent. pertimescerent. Igitur
quia nos ut affinitas ita studia iunxerunt
precor quoque socies amicitie iura inconcussa
custodias. longumque licet et si sede absumus. as
sumus affectu. cuius intemerate partes quantum
spectat et ad nos a nobis meum si quid est vite reliquum
perhennabuntur. Vale.
Si possibile factu esset ut te dominum
meum vel aliquotiens aliquantulum
convenirem. non unde unde quarumpiam
personarum aut voluntates aut necessita
tes inquirerem. sed que in rem debita mei
usui vel mihi esse possent. Quippe revisionis
potestas multis modis et miseris pro inde
causis intercluditur. cum vero scribendi
facultas aut raro idonea suppetit. aut
nec suppetit. Ista hec eadem remissibilia
sint nec ne. tute iudicaris. Porro autem
non quod sepe numero scriptas vestris aliis impe
tiuntur qui idipsum nec ambiunt. quam
egomet forsan nec merentur amplius non ar
bitror amicitie legibus impune committi.
Illud etiam non dolenter faxo tacitum. quod libel
los quos tuo nomine nobilitari non annu
is. nullo umquam impertivisti rescripto.
Sed vacuum forte non suppetit. quod tute mo
dicum magne admodum impendas ami
citie. Hec quo tam ex occupatu umquam
uspiam ne implicabere. quin illud mali
orum commoda revergat. Cum precatu

·C·

dum placas. eundem non minus amicis sed ignotis quoque concilias. Cum scripturarum celestium misteria rimaris. quo te studiosius imbuis. eo doctrinam ceteris copiosius infundis. Cum tuas opes musis inopum perdigis. et quidem maxime sed aliis quoque consulendi facis. Pius nichil uidelicet perfecto nichil est. tam infecundum actionum tuarum omnium. quod et uni soli tantum et non aliis quoque multis tecum uberem fructum ferat. Nulla igitur cum qua perpeduntur occasio prendi uel falso potest. cum egomet specialis atque intimi. nichil a speciali meo fructu feram. atque ignoti quoque multum capiant plurimi. Sed ita ego autumo iuxta formam euangelici largitoris quod non das amico esurienti dabis improbo pulsatori. Porro si etiam non solito obdurueris. faxim egomet quod te te peniteat. Quoniam si peccaris ulterius reticendo. ego puniam ulciscar scribendo. Porro enim ambiguo caret tam te puniendorum scripto meo. quam puniri egomet silentio tuo. Vale.

Sidonius claudiano suo sal.

Communia domne maior in necessitudinis iura pronuntias. Cur quod ad salutem debitum spectat. a stilo et pugillaribus dirimere penem. Atque deinceps nullas manum uolas mea papyrus onerauit. que uos cultu sedule sospitatis impertiat. Preter equum ista conlectas. sirtare mortalium queque cui tam sermocinari latialiter cordi est non pauere cum nexam aurium tuarum quippe scriptus adducitur. tuarum in quam aurium. quarum pene sine decursorum ad hoc cum temporum prorogana non obruat. Nec frontoniane grauitatis aut ponderis apuleiani fulmen equiperem cum uarrones uel atacinum. uel terentianus plinii. uel auunculus uel secundus composita in plenariam rusticabuntur. Astipulatur iudicio meo uoluminis illius quod tute super statu anime rerum uerborumque scientia ditissimi propalauisti. In quo dum ad meum nomen pennam ris. hoc unum potissimum cepi ut mee fama persone que ope peium non erat librorum suorum titulis inclarescere. tuorum beneficio perpetuaretur. Atque deus magne quantumque opus illud est. Clariam clausum. declamatione conspicuum. propositione obstructum disputatione reseratum. et quamquam propter hamata sillogismorum puncta tribulosum. uernantis tamen eloquii flore mellitum. Noua ibi uerba quia uetusta. quibus quoque collatis merito etiam antiquis litterarum stilus antiquetur. Quodque pretiosius tota illa dictio sic cesurata succincta. quod profluens. Quam rebus amplam strictamque sententiis sententias plus docere quam dicere. Denique et quondam nec iniuria hec principalis fecundia computabatur. cum paucis multa cohibente cure fuit causam potius implere quam paginam. At uero in libris tuis iam illud quale est. quod prene ritudinem quamquam continuata. maturitas admittit. interseritque tempestiuam censura dulcedinem. ut lectoris intentionem per euentilata disciplinarum membra philosophie lassatam. repente uoluptuosis excessibus quasi quibusdam pelagi sui portibus foueat. Olib multifariam pollens eloquium uero exilis sed subtilis ingenii. quod nec per scaturigines hy

v p 114

v p 117

perbolicas intumescit nec per tapinomata depressa tenuatur. Ad hoc unica singularisque doctrina et indiuisarum rerum assertione monstrabilis. cum nouis est de singulis artibus cum singulis artificibus philosophari. queque si fors exigit tenere non abnuit cum orpheo plectrum. cum esculapio baculum cum archimede radium. cum euphrate horoscopium. cum perdice circinum. cum uetruuio perpendiculum. queque numquam inuestigare destiterit. cum talete tempora. cum athlante sidera. cum zeto pondera. cum crisippo numeros cum euclide mensuras. Ad extremum nemo scito meo quoque uoluit affirmare sic ualuit. Siquidem dum sese aduersus eum quem contra loquitur exercitat. more ac studiorum lingue utriusque simbola iure sibi uindicat. Sentit ut pytagoras. diuidit ut socrates. explicat ut plato. implicat ut aristoteles. ut eschines blanditur. ut demosthenes irascitur. uernat ut ortensius. estuat ut cethegus. incitat ut curio. moratur ut fabius. simulat ut crassus. dissimulat ut cesar. suadet ut cato. dissuadet ut appius. persuadet ut tullius. Iam si ad sacrosanctos patres per comparationem ueniatur. instruit ut ieronimus. destruit ut lactantius. astruit ut augustinus. attollit ut hylarius. summittit ut iohannes. ut basilius corripit. ut gregorius consolatur ut orosius affluit. ut rufinus stringitur. ut eusebius narrat. ut eucherius sollicitat. ut paulinus prouocat. ut ambrosius perseuerat. Iam uero de hymno tuo si percunctere quid sentiam. commaticus est. copiosus. dulcis. elatus. et quoslibet liricos ditirambos amenitate poetica et historica ueritate supereminet. Idque tamen in illo peculiare quod seruatis metrorum pedibus pedum sillabis sillabarumque naturis intra spacium sui terminum uerba dicta uersus pauper includit. nec artari carminis breuitas longitudine falerati sermonis eliminat. ita et facile factu est minutis trocheis minutionibusque pyrrichiis non solum molosicas anapesticasque et uarias sed epitritorum etiam peonumque quaternas superuenire uincturas. Excrescit amplitudo proloquii angustias regulares. et tamquam paruo auro grandium gemma unica capitis emicatque; ut equi potentis animositas cum frenata sinuatur tesqua uel confraga frenorum lege teneatur. intelligit non tam cursum decere quam campum. Quid multis? Arbitror me in utroque genere dicendi nec athenienses sic attice nec muse sic musice iudicabuntur. Si minus in uel censendi copiam desidia longior non ademit. Nam dum impacte professionis obtentu nouum scribendi morem gradatim appeto. et ueterem saltuatim dedisco. de bono oratore nil amplius. habeo quam quod malus poeta est. plus cepi. Proinde quaeso delicti huius in gratiam facias. quod aliquantis per mei memineris arentem uenulam tari flumini tuo misceo. Illam tubam totus qua patuit orbis iure uenerabitur. quam constat geminata felicitate cecinisse. et quod nec emulum peperit. nec

equalem cum per deserta aures et ora populorum etiam me circumferente peruagaretur. Nobis autem grandis audacia, si ut apud municipales et cathedrarios oratores aut forenses rabulas garriamus, qui etiam cum perorant salua pace potiorum turba numerosior illitteratis litteris uaccant. Nam te cum seu liberum seu ligatum placeat alternare sermonem intonare ambifariam suppetit, pauci quos equiperatis amauit imitabuntur. Vale.

Sidonius simplicio et apollinari suo salutem

Executor ut tandem adest promissio mea expectatio uestra. Faustinus pater familias domi nobilis et inter maxima patrie iam in sibique communis ornamenta numerandus. Hic meus frater natalium paritate, amicus animorum similitudine. Sepe cum hoc seria, sepe etiam ioca miscui. Cumque ab hinc retro iuuenes eramus, in pila, in thesseris, saltibus, cursu, uenatu, natatu, socia semper ambobus quia manente caritate contentio. Michi quidem maior hic natu tantum tamen, ut eum non tam honorari necesse esset quam delectaret imitari. Simul et ipse hinc amplius capiebatur quod se diligi magis quam quasi coli intelligebat. Sed prouectu etatis ex militia clericali cum esset amabilis prius cepit etiam esse uenerabilis. Per hunc salutem dico, uidere uos sub ope Christi quam maturissime super statum publicum liceat cupiens. Quocirca non desiderium meum indeberi onerosum remeante prefato fiat locorum uestrorum et temporum gnarus. Stat sententia eluctari oppositas priuatarum occupationum difficultates et complectendis pectoribus uestris quamlibet longum officium deputare. Si tamen quod etiam nunc uereri non uis maior dispositio confundat. Que uos quoque non per indignum est cum fratre Faustino pro ut tempora monent tractatu communicato delibare. Quem ego quia diligo tamquam qui me diligat nimis, si respondet iudicio meo, gratias ago. Porro autem cum uir bonus ab omnibus censeatur, non est homo peior si non est optimus. Vale.

Sidonius felici suo sal.

Iterat portitorem salutationis iteratio. Gozolas uester ut deus tribuat uester apicum meorum secundo gerulus efficitur. Igitur uerecundiam utrique eximite communem. Nam si etiam nunc silere meditemini, omnis et me cum illum per quem scribere debeatis indignum arbitrabuntur. De temporum statu iam nichil uos consulo, ne sit moribus tuis oneri si aduersa significes cum prospera non sequantur. Nam cum te non deceat falsa mandare atque item desint uotiua memoratu, fugio querere quod illud mali est per bonorum indicia cognoscere. Vale.

Sidonius apollinari suo sal.

Per Faustinum antistitem non minus in preteris contubernii sodalitate quam noue professionis communione deuinctum, ubi quoque pia cauenda mandaueram, dicto paruisse uos gaudeo. Siquidem prudentibus condicitus insitum est uitare fortuita. Sicut item absurdum si ceptis audacibus aduersetur euentus consurgere in querimonias et inconsultarum dispositionum culpabiles exitus ad infamanda casuum incerta conuertere. Quorsum ista hec?

Ais. Fateor me nimis ueritum ne tempore timoris publici non timeres, et solide domus ad hoc eius inconcussa securitas ad tempestuosos hostium incursus per intempestiua deuotione trepidaret, inchoaretque apud animorum matronalium teneritudinem solempnitas expetita uilescere. Quanquam in pectoribus earundem ita sibi sit genuina serenitas peculiare domicilium metata, ut si quid secus iniantibus accidisset letature fuerint quoddam se per maturitate tolerasse martirium. Ast ego cum maiorem diffidentiam in minori innocentia fatear, super hoc ambiguo sententie cautiori libentius adheresco, nec difficulter applicor etiam tuta metuentibus. Per inde factum bene est quod anceps iter salubriter distulistis, neque inter iactum tante alee status tante familie fuit. Et licet inchoata uia potuerit prosperari, ego tamen huiusmodi consilio album calculum minime apponam, cuius temeritas absolui nequid non beneficio felicitatis. Dabit quidem talia uota diuinitas dignis successibus promoueri, libebitque adhuc horum certorum sub pacis amenitate meminisse. Sed presentia faciunt cautos quos uidebit futura securos. Interim ad presens apicum oblator dampna sibi queque pridem per genesium uirum inflicta suspirat. Si perspicis a uero non discrepare querimoniam, tribui queso conniuentiam reformationem peregrino celeritate. Si non calumpniam plectibili sufflamat inuidia, meo iam precessit uindicta pulsati quod pertinax petitor sumptu et itinere confectus temere proposite litis exsudat incommoda, atque hoc in maximo hiemis accentu, summisque cumulis niuium, crustisque glacierum. Quod tempus quantum ad sectatores litium spectat breue quidem sepe est audientie, sed diuturnum semper iniurie. Vale.

Simplicio suo sal.

Solet dicere currentem mones, qui rogatur ut faciat quod facturus fuerat etiam non rogatus. Per contexere forsitan quo spectet ista premitti. Bauilus apicum sedulo precatur ut ad uos a me litteras ferat, cui a nobis iniunge competeretur ipsum erat utique si tacuisset orandus. Namque hoc officium uestrum potius amor quam geruli respectus elicuit. Ceterum hic ipse beneficium se computat meruisse qui prestitit. [quia id est tamen quod poposcit accepto] Sed quia nobis amicitiarum iura minime agnoscens. Unde quamquam absens facile coniecto quo repente stupore ferietur, cum intuitu uestri dignanter admissus intellexerit se paginam meam magis ociose flagitasse quam tradere. Videre enim uideor ut hominum non usque ad inuidiam perfaceto noua erunt omnia, cum inuitabitur peregrinus ad domicilium, trepidus ad colloquium, rusticus ad leticiam, pauper ad mensam. Et cum apud crudos ceparumque crapulis esculentos hic agat uulgus, illic ea comitate retractabitur ac si inter apicios epulones et bizantinos chironomontas huc usque ructauerit. At tamen qualis ipse quantusque est, per copiose me officii uotiui compotem fecit. Sed quamquam huiusmodi sepe persone despicabilis sunt

forme. in sodalib; tam p litteras excolen
dis. dispendiu multu caritas sustinet. si
abusu frequentioris alloquii portitor
uilitate reuocet. Vale. Sidonii euuodio suo salutem
Q uo tabellarius in litteras tuas reddi
dit. qui te tholosam rege mandan
te mox pfecturu certis amicis confiteba
tur. nos quoq; ex oppido longe remotu
rus petabam. Me quide mane primo re
moratu uix etenaci caterua psecutoru
pagine tue occasio excussit ut satis fa
cere mandato saltu uiator saltim eques
possem. Ceteru diluculo familia pcesse
rat ad duo de uiginti milia passuu six
ura tentoriu. Quo quide loci sarcinu
lis relaxandis multa succedunt condu
cibilia. fons gelidus in colle nemoroso.
subdit ager herbis abundans fluuius
ante oculos auib; ac pisce multo refert.
P reter hec uincta habens ripe domu
noua uet amic. cui inmense huma
nitati nec si adquiescas nec si recuses
modu ponas. Igit huc uris ante ceden
tib; cum tui causa substitissem. quo pu
er otius ul e capite uici remitteretur. ia
due sede facile pcesserant. iam sol adul
tus roscide noctis humore radio crescen
te sorbuerat. estus ac sitis inualescebant.
atq; in pfunda serenitate. contra calore
sola q; tegeret nebula de puluere. Tu
longinquitas uie puirens equor capi
patentis exposita uisenib; quippe ob
hoc ipsu sero pransuris ingemebatur

nam maturos et si nondu terebat la
bore. iam tam expectatione terrebat.
Que cuncta pmissa dne fr huc ten
dunt ut t pbem neq; animo me ua
casse multu neq; corpore neq; tempore.
quo postulatus obtepaui. Licet ut ad
eple ure tenore iam reuertam. p uba
que primu salue ferebant hoc poposci
stis. ut epigramma transmitterem duode
cim uersib; terminatu. qd possit apta
ri conche capaci. q; pausaru lat utruq;
in extremu gyria rota fundi seuus cauat
histriaturis quaru puto destinas ul uen
trib; pandis singulos uersus. ul curuis
meliore consilio si id magis deceat ca
pitib; inscribe. istoq; cultu expolitam
regine. Ragnahilde. disponis offerre.
uotis nimiru tuis pariter atq; actib; pa
trocinium iniunctum pparatur. Famu
lor iniunctis quom cuinq; non ut uole
bam. S; tue culpe primus ignosce. qui spa
ciu plus pstitisti argentario qua poete.
cu pcul dubio non te lateret. intra offici
nam litteratoru carminis si qd meus me
trica pduxerit. n nisi torta et asprata li
ma formari. S; ista ul similia quorsum?
Ecce iam canta.
P istrigero quecha uehit tritone citheron.
H ac sibi collata cedere n dubitet.
P osciuis inclina paulisp culmen herile.
E t munus paruu magna patrona cape.
E uuodiuq; libens n aspnare clientem.
Q uem faciens grandem tu quoq; maior eris.

S ic t cui rex e. genitor. socer. atq; maritus.
G nat rex quoq; sit cu patre pq; patrem.
F elices limphe clauseq; luce metalli.
O ra tam dne lucidiora fouent.
H am cu dignat regina hic tinguere uult.
C andor in argento mittitur a facie.
S i tantu amore nro teneris. ut scribere
has nugas non erubescas. occule auctore
de tua tectius parte securus. Naq; in fo
ro tali siue atheneo plus carta ura qua
nra scriptura laudabitur. Vale. Sidonii ind
I TER uenipxime uectio illustri uiro. usto suo salutem
et actiones eius cotidianas penitissime
et ueluti ex otio inspexi. Quas qm dignas
cognitu inueni. n indignas relatu existi
maui. Primore loco qd iure ceteris lau
dib; ante ponem. seruat illesa dno do
mus par pudicitia. Serui utiles. rusti
ci. morigeri. urbani. amici. obedientes.
patronoq; contenti. Mensa non min
pascens hospite qua cliente. Huma
nitas grandis. grandiorq; sobrietas. Illa
leuiora. quod ipse que loquimur. in eqs.
canib; accipitrib; instituendis. spectan
dis. circuferendis nulli secundus. Su
mus nitor in uestib; cult in cingulis.
splendor in phaleris. Pomposus incessus.
animus serius. Iste publicam fide. ille
priuata asserit dignitate. Remissio non
uitians. correptio non cruentans; et se
ueritas ei tepata que non sit tetra sed
tetrica. Inter hec sacroru uoluminu le
ctio frequens. p qua int edendu sepius
sumit anime cibu. Psalmos crebro lecti
tat crebrius cantat. nouoq; genere uiuendi
monachu complet n sub palliolo sed sub
paludamento. ferarum carnib; abstinet. cur
sib; adquiescit. Itaq; occulte delicateq; re
ligiosus uenatu utit. nec utit uenatione.
filiam unica parua post obitu uxoris relicta.
solatio celibat alit. auita teneritudine.
materna diligentia paterna benignitate.
Erga familia sua nec in pferendo alloquio
minax nec in admittendo consilio spnax.
nec in reatu inuestigando psequax. Sub
iectoru statu condicioneq; n dno s; iudicio
regit. Putes eu pa domu n possidere s; poti
amministrare. Qua industria uiri ac tepan
tia inspecta. ad reliquoru quoq; censui p
tinere informatione. sicut si uno teru uita
ceteris tal publicaretur. Ad qua sequenda
pter habitu q iam psenti sclo imponit.
omis nre pfessiones homines utilissime in
citarentur. Quia quod pace ordinis mei
dixerim. si tantu bona singula in singu
lis erunt. plus ego admiror sacerdotalem
uiru qua sacerdote. Vale. Sidonii felici suo salutem
E rubesco in salutatione licet sera
E dne meus. annis ipse ia multis in
salutis. frequentia ueteris officii seruare
n audens. p qua me soli patrii finib; eli
minatu. pegrinationis aduersa fregerunt.
Quapropter nos q; ignosce decet erubes
centib;. siquide conuenit humiliatos
humilia sectari neq; cu illis pare fami
liaritatis tene constantia. quib; forte

sit in presbiterum plus amoris quam reverentie
impendere. Propter hoc denique iam diu taceo.
usque tacuisse cum filius meus Heliodorus
huc venit. magis tolerandum quam libenter
accepi. Sed dicere solebas quamquam fatigans.
quod meam quasi facundiam vererere. Excu
satio ista hec etiam si fuisset vera transierat.
quia pro terminatum libellum epistolarum. in quo pa
rum cultior est reliquas denuo litteras usua
li. licet accuratius. in melior non sit sermo
ne contexo. Non enim tanti est. poliri for
mulas editione carituras. Ceterum si ca
ritatis tue more pristino colloquiorum
cursu reddis. et nos vetuste loquacita
tis orbitas recurremus. Preterea hec aude pro
mo Christo sicubi locorum fueritis in redux
patronus indulgeat adulaturi. ut rebus
amicitia vegetetur que verbis infrequentata
torpuerat. Vale. Sidonius petro suo salutem.

Angit me nimis dampnum seculi mei
nuper arepto avunculo tuo Claudi
ano oculis nostris ambigo an quem parem dein
ceps pares conspicatis. Vir siquidem fuit
providus. prudens. doctus. eloquens. a
cer. et hominum eius. loci. populi sui. ingenio
sissimus. quique indesinenter salva religi
one philosopharetur. Et licet crinem bar
bamque non pasceret. pallium et clavam nunc
irrideret nunc etiam execraretur. a collegio tamen
complatonicorum solo habitu ac fide dissociabatur.
Deus bone quid erat illud quotiens ad eum sola consul
tationis gratia veniebamus. Quam ille omnibus statim to
tum non dubitans non fastidiens aperiebat volup

tuosissimum reputans si forte oborta quarum
piam questionum insolubilitate laberinthi
ca. scientie sue thesauri eventilarentur.
Iam si frequentes consederemus officium au
diendi omnibus uni solum quem forsitan elegis
semus deputans ius loquendi. vitiati inces
sumque non tumultuatim. nec sine scematis
cuiuspiam gestu artificioso. doctrine sue opes
erogabatur. Dein quecumque dixisset. protinus
reluctantium sillogismorum contrarietatibus exci
piebamus. Sed repellebat omnium nostrum teme
rarias oppositiones. Itaque nichil non propen
sum probatumque recipiebatur. Hinc etiam illi apud
nos maxima reverentia fuit. quod non satis
ferebat egre pigritiam in quibuspiam sequacita
tem. hec apud eum culpa venialis erat.
Quo fiebat ut esset nobis patientia eiusdem sine imi
tatione laudabilis. Quis enim virum super ab
ditis consuleret invitus. a cuius disputationis
communione ne idiotarum quidem imperitorumque
sciscitatio repudiabatur. Hec pauca de stu
diis. Ceterum cetera quis competenti preconio extol
lat. quod conditionis humane pomina memor.
clericos ope. sermone populares. exortatione
merentes. destitutos solatio. captivos pre
tio. ieiunos cibo. nudos operimento consolabatur.
Pariter et super his plura replicare super fora
neum statuo. Nam merita sua quibus diu
tem conscientiam censu paupertatis locupletavit
spe future retributionis celare plus studuit.
episcopum fratrem maiorem natu affectuosissime
observans. Quem diligebat ut filium. cum tan
quam patrem veneraretur. Sed et ille suspicie

bat hunc granditer. habens in eo consilia
rium in iudiciis. vicarium in ecclesiis. procura
torem in negotiis. villicum in prediis. tabula
rium in tributis. in lectionibus comitem. in expo
sitionibus interpretem. in itineribus contubernalem.
Sic uterque ab alterutro usque ad invidiam exempli
mutua fide germanitatis officia restitue
bant. Sed quid dolorem nostrum moderati causis po
tius doloris fomenta sufficimus. Ergo ut
dicere instituerat huic iam ut est. illud ma
romanum cineri ingrato. id est gratiam non relato
neniam condidimus tristem luctuosamque propemo
dum laboriose. quia faceret dictandi desue
tudo difficultatem non quam animi nata desidiosis
simum dolor fletu gravidus accendit. Cuius
hoc carmen est.

Germani decus et dolor Mamerti.
Mirantum unica pompa episcoporum.
Hoc dat cespite membra Claudianus.
Triplex bibliotheca quo magistro.
Romana. attica. christiana fulsit.
Quam totam monachus virente in evo.
Secreta bibit institutione.
Orator. dialecticus. poeta.
Tractator. geometra. musicusque.
Doctus solvere vincla questionum.
Et verbi gladio secare sectas.
Si que catholicam fidem lacessunt.
Psalmorum hic modulator et phonascus.
Ante altaria fratre gratulante.
Instructas docuit sonare classes.
Hic solempnibus annuis paravit.
Que quo tempore lecta convenirent.

Antistes fuit ordine in secundo.
Fratrem fasce levans episcopali.
Nam de pontificis tenore summi.
Ille insignia suscipit hic laborem.
At tu quisquis doles amice lector.
De tanto quasi nil viro superstit.
Udis parce genis rigare marmor.
Mens et gloria non queunt humari.
Ecce quod carmen cum primum affui super unanimi
fratris ossa conscripsi namque tunc affui cum funia
retur. Nec ob hoc tamen perdidi in totum desideratis
simam flendi occasionem. Nam dum forte medi
tarer. lacrimis habenas anima parturi
ente laxavi fecique ad epitaphium quod alii fece
runt ad sepulchrum. Hec ergo scripsimus tibi. ne
forsitan arbitrarere solam nos colere vivorum
sodalitatem. reique tuo iudicio essemus. non ami
corum vita carentium semper eque ut incolumium
reminisceremur. Namque ex hoc quod vix reser
vatur imaginaria fides vel superstitibus non preter
equum opinabere si per paucos esse. contra
qui mortuos ament. Vale. Sidonius suis Simplicio

Deus bone quantum naufragioso pela et Apolli
go conformis est. motus animorum quippe nari Sido
cum nuntiorum turbinibus adversis quasi parte tem nius salutem
pestate confunditur. Nuper ego filiusque communis
terentiane. hechyre sales ruminabamus.
Studenti assidebam nature meminens et profes
sionis oblitus. Quoque absolutius rithmos
comicos incitata docilitate sequeretur. ipse
et fabulam similis argumenti id est ephebe
pontem menandri in manibus habebam.
Legebamus pariter. laudabamus. iocabamurque;

7que nota cõmunia sunt. illũ lectio. me
ille capiebat. cũ repente puer familiaris
astitit uultuosus. Cui nos. Quid ita? Et
ille. Lectorē inq̃d constantē nomine p
foribus uidi. a domnis simplicio 7 apolli
nare redeuntē. Dedit quidē litteras quas
acceperat. sed perdidit quas recepit. Quibus ag
nitis. serenitas leticie mee confestim nubilo
superducti meroris insorduit tantā in bilem
huiusce contrarietas nuntii excitauit. ut per plurimos
dies illũ ipsũ hermam stolidissimũ uenire
ante oculos meos inexorat arcuerim. latur
egre si in apices aut quoscumque. aut quomodocumque
non redderet. Taceā uiros quorum in dũ recta compositi ani
mus durat minime frequentes maxime
desiderabiles iudicabuntur. At postquam nostra
sensim tempores inter uallo ira defremuit
p contomum uerbo quippiā pretea detulisset.
Respondit ipse quanquam esset trepidus 7 ster
nax. 7 preatu balbutiret ore. cecutiret in
tuitu. totū quod in stilum quo delectari ualerē.
paginis que intercidissent fuisse mandatū.
Quo circa recurrite ad pugillares replica
te membranas. 7 scripta rescribite. Tan
dum eum equanimiter admitto. ut desidio
meo similiter euentu officiat. donec ad uos
nostro sermone perueniat. ad nos uerum non
peruenisse sermonē. Vale. Sidonius uect[ii]

Nuper rogatu germanici spectabilis suo salutem
uiri cantalensē ecclesiā inspexi. Est uirtute
ipse loco situq̃ facile primus. quamquam per tergum eum iam
duodecim lustra transmittat. cotidie tamen
habitu cultuque conspicuo. non iuuenescit
solũ sed quodammodo repuerascit. Eniuero uestis a
stricta. tensus cothurnus. crinis in rote specimen
accisus. barba intra rugarū latebras mer
sis ad cutē secta forpicibus. Ad hoc ex mini
sterio membrorum solida conunctio. integer
uisus. amplus incessu. gressus incessu. incor
rupte lactea dentiū compage gingiue. Non
illi stomachus nauseat. non uena flāmatur.
non cor incutitur. non pulmo suspirat. non riget
lũbus. non iecur tegit. non mollescit manus. non spi
na curuatur. sed pro diuis. sanitate iuuenali
solā sibi uindicat. de senectute reuerentiā;
Propter que beneficia peculiaria dei. quoniam uob
iura amicitie gaudia ingent. quippe uici
nis. obsecro ac moneo ut consilio tuo cum se
quendo pro conscientiā magnā. maximā
tribuis auctoritatē. non multũ fidat ābigu
is nec nimis minime credat. incolumitati
sed tandē professione religionis arrepta. ui
ribus potius resurgentis innocentie con
ualescat. faciat se uetustus annis meri
tis nouũ. Et quoniam nemo ferme est qui plecti
bilibus careat occultis. ipse super his quecū
commissa reminiscitur. palā fusa satisfactione
soluatur. Nam sacerdotis pater. filique ponti
ficis. non sic est. rubo similiter efficitur. quē de
rosis natũ rosasque parientē. 7 genitis gig
nentibus que floribus mediũ. pungentibus cō
paranda peccatis. dumorũ uallat asperitas. Vale. Sidonius polemio suo salutem

Gaius tacitus uir ex maioribus tuis ulpia
norum tempore consularis. sub uerb
cuius piā germanici ducis in historia sua
retulit dicens. Cũ uespasiano in uetus
amicitia. 7 dum priuati essent. amici uocaba
mur. Quo respicit ais ista prefari? Vt
scilicet meminieris eo tempore quo personā pub
licā portas. gratie te priuate memorē semper esse
oportere. Biennium propemodum clauditur quod te pre
fectum pretorio galliarum non noua uiā digna
tione. sed nostro affectu ad huc uetere gau
demus. Qui si romanorum rerũ sineret ad
uersitas. egre tolerarem non singule per
sone non dicā prouincie uariis pre benefi
ciis amplificarentur. Et nunc eum id quod possi
bilitas tua non habet uerecundia non putatur.
dicas uelim qualiter futurus fueris humanus in
factis. qui per duras auaritia in uerbis? Nā
tuorum peritie comparatur non solũ cornelios ora
tores. sed ausonios quoque poetas uincere potes.
Si te hactenus philosophantē noua subito
obruit dictione gratia capit. 7 nos aliquod
nomique decusque gessimus. At si uidetur humili
tas uestre professionis habenda contemptui. qui
christo res humanas uitasque medicatur. pu
trium conscientiarum cultro squalores ulce
aperimus. quod 7 mihi ordinis uiris 7 si ad huc
aliquid de negligentia fecerit. iam tamen nichil
de superbia tumet. noueris uolo non ut est
apud presulē fori. sic esse apud iudicē mun
di. Nāque ut is qui pro nobis non tacuerit fla
gitia dāpnatur. ita nobiscum qui eadē deo fue
rit confessus absoluitur. Vnde liquido claret.
incongrue aparatibus uestris nimis reum puni
tiari. cuius causa plus spectat tribunal
alienum. Quapropter imminentem
querelam nostri doloris nequaquā ualebis
ulterius effundere. quia succedentibus prosperis si
ue obliuiscare. seu negligas. gratiam anti
quā. iuxta est acerbum. Proinde si futura
magni pensitas. scribe clerico. si presentia.
scribe collegae. 7 hanc inter ipse uirtutem
si naturalis est excole. simul. ut insiticiā
appone. qua sodales uetustos nūquam
per consequentiũ nouitate fastidias. Por
ro autē. uidebere sic amicis uti quasi floribus.
tandiu gratis donec recentibus. Vale. Sidonius alphe

Epulum multiplex 7 capacissima le io suo salutem
tisternia para. Pluribus uiis pluri
bus turb. ita bonorum conubio sedit ad te
uenitur. quippe postquam omnibus tempus fuit dedica
tionis inclaruit. Nam baptisterium quod olim
fabricabamini. scribitis posse iā consecra
ri. Ad queque festa. nos uoti. nos ministe
rii. officium multos. fidei totos causa sollici
tat. Siquidē res est grandis exempli. eo tem
pore a uobis nouo ecclesiarum culmina
strui. quo uix alius auderet uetusta sarci
re. Quod restat. optamus ut deo nostro per
uberes annos sicut uota reddis. ita
reddenda uoueatis. idque non solũ religi
one celata sed 7 conuersione manifesta.
mitigatoque temporum statu tā desidio meo
christus indulgeat quā rutenorum. ut possi
tis 7 pro illis offerre sacrificia. quia pro uob
offertis altaria. De cetero quanquam 7 ex
tremus autumnus iā diē breuiat. 7 uiatorum
sollicitas aures foliis toto nemore
labentibus crepule fragore circumstre

pit. inq; castellū ad q̄ inuitas utpote alpi
nis rupib; cinctū sub uicinitate brumali
difficilius ascendit̄. nos tam̄ deo p̄uio p̄ruoꝝ
montiū latera ⁊ fragosa uenientes. nec sub
(cautes. nec s̄r iectas) iectas, niues expauescem̄. q̄m uis lugonum
ꝓfunditas decliuitas aggere coclearū fra
cto. sepe redeunda sit. q̄ ⁊ si nulla solēp
nitas. tu satis dign̄ es. ut ē. tullianū illd̄
ꝓp̄t quē thespie uisant̄. Vale.

Sidoni⁹ Ruricio suo salutē

Accepi ꝑ paternū pagina ur̄am q̄ p̄
plus mellis an salis habeat incertū.
Ceterū eloquii copiā hanc p̄fert. hos olet
flores. ut bene pareat n̄ uos manifesta m̄
uerū q̄; furtiua lectione ꝑficere. quāq; ⁊
hoc furtū qd̄ dep̄carīs exemplari libelli
n̄ uenia tā debeat respicere quā gl̄a. Quid
tu enī facias absq; uirtute qui neo ipsa
peccata sine laude cōmittis? Ego n̄ q̄cq̄d
impositū est fraudis m̄ ut pote absenti
libens audio. p̄ncipaliq; ꝑ mune āplector.
qui quodā m̄ dāpnū ī dep̄ne toleraui.
Neq; enī qd̄ tuo accessit usui. decessit
hoc n̄re ꝓp̄etati. aut ad incrementa scien
tie ur̄e. ꝑ detrimenta uenistis aliene. Qu
ppt̄ ipse iure ab hinc ubi p̄ eomo n̄ care
bis. qui magis igneo ingenio natā dece
ter ignis imitatus es. de quo siq̄d demē
uelis. remanet tot̄ qui transfertur.
Unde iā parce trepidare. deq; monib;
amici plusculū recto secus crede. Itāq;
in hoc facto nos magis uult̄ polluit cul
pe si feriat ictus inuidie. Vale.

Sidoni⁹ Arvagasto suo salutē

Eminentius amic̄ tuus d̄ne maior
optulit m̄ quas ipse dictasti litteras litte
ratas. ⁊ g̅re trifariā renidentis cultu re
ferta. quarū utiq; uirtutū caritas p̄ma
est q̄; te coegit in nob̄ ul̄ ꝑegrinis. ut iā late
cupientib; humilia dignari. Tu uere
cundia. cui instinctu d̄ū inmerito tre
pidas. merito p̄dicaris. Tercia urbanitas.
qua te ieparte facetissime allegas. ⁊ quiri
nalis impletꝰ fonte facundie potor mosel
le tibim ructas. sic barbaroꝝ familiaris.
qd̄ tam̄ nescius barbarismorum. Par du
cibus antiquis. lingua manuq; s; quoꝝ
dextera solebat n̄ stilū min̄ tractare quam
gladiū. Quo circa. sermonis pompa ro
mani. siqua adhuc uspiā ē. belgicis oli
siue rethnanis abolita terris. in te resedit.
quo ul̄ incolumium ul̄ ꝑorante. ⁊ si apud
limitē ipsū latina iura ceciderūt ūba non
titubant. Quapp̄t alt̄nū salue repen
dens. g̅udiū letor salt̄ ī illustri pectore
tuo uanescentiū litt̄arū remansisse uesti
gia. q̄; si frequenti lectione continuas.
experiere ꝑ dies q̄nto ante cellunt beluas
homines. tanto ante ferri rusticis insti
tutos. De paginis sane qd̄ sp̄ritualib; uis
ut aliquid interpres in ꝑb; garriā. iusti
hec postulant̄ a sacerdotib; loco ꝓpinq̄s.
etate g̅ndeuis. fide claris. ope uulgatis. ore
ꝓmptis. memoria tenacib; oīm demq; me
ritoꝝ sublimiū dote potiorib;. Itāq; ut
antistitē ciuitatis ur̄e relinquā consūma
tissimū uirū. cunctarūq; uirtutū con
scientia ⁊ fama iuxta beatū. multo opor
tuni⁹. de quib; cūq; questionib; ī interroga
bunt̄ inclita galliarū patres ac ꝑthoni
niste. nec satis posit⁹ in longinq̄ luꝰ nec
parū ī ꝑximo auspicē. Quoꝝ doctrine
abundanti euentilande nec consultatio
tua suffic̄. Proinde qd̄ sup̄ hac p̄cū parte
non paruū. benignus quidē s̄; iniustus. ig
nosce. quia si uos impitiā fugere par ē.
me quoq; decet uitare iactantiā. Vale.

Sidoni⁹ Lucōtio suo salutē

Obliuisceris q̄ rogaris. eque contra
si quid iniungas exasse meminisse te
petere. P̄ longū ē. de cito reditu. q̄; tu tuq;
ꝓmiseras m̄ meisq; q̄z oīū n̄ sunt. ut
minima cōpleta. Quin potꝰ cū fugam
a nob̄ machinaremini. quo reuisuros ad
sacrū pascha uos putarem̄. nulle q̄ues
sarcine ad p̄diū ex oppido ducte. nulla
sarraca. nulla esseda. subuehendis one
rib; attrahebant̄. Utq; de matronaliū
partiū nil queratur fraude. quas cū expe
ditis tulistis impedimentis tuiq; fr̄q; cōmu
nis uolusian⁹ uix singloꝝ clientū pueroꝝq;
comitatu ambiebamini. ꝑ qd̄ sollicitu
dinē ꝑsequentiū uana mox recurrē
di spe fefellistis. Certe fr̄ uolusean⁹ qui
forte ꝑgens in p̄dia baiocassina. totāq; pro
uinciā lugdunensē s̄cdam ꝑuagatur. ex
pectationē n̄ram specie breuioris itineris
elusit. Et nunc tu ipse. sic multis contra
fidē dieb; otiabundus. ais tibi si quas p̄ea
luseri metro nugas mitti oporteat. An
nuo iniunctis. q̄ dign̄ es ut talia legas.
Itā carm̄ ipsū qd̄ nunc e manib; elabit̄
tam rusticanū ē. tāq; impolitū. ut me n̄ illd̄
adulla. s; potꝰ culla mittere putes. Basi
licā s̄ci pontificis. confessorisq; martini ꝑ
petuus ep̄c dignissim⁹ tanto p̄decessore suc
cessor. multū p̄or q̄; fuit a cteri capaciore
nouauit. Magnū ē ut fert̄ op⁹ nominanduq;
qd̄ in honorē talis uiri factū. talis uir fecisse
debuerit. Hui⁹ me parietib; inscribere sup̄
dict⁹. sacerdos hoc cōpellit epygrāma qd̄ recē
sebis. ut ē in his q̄; cūq; deposcit ꝑuilegio ca
ritatis impiosissim⁹. Atq; utinā molis illi⁹
pōpā siue donaria nil hui⁹ obsequii turpet
oblatio. Qd̄ secus fore plurimū timeo. nisi
forsitan in t̄ oīa uenusta sic epygrāmatis
isti⁹ feditas placeat. ut niger neuus candido
in corpore q̄ q̄dē solet sic facere risū. qd̄ acci
pe suffragiū. S; q̄d hinc āpli⁹ ꝓpone fistu
las ipse pastorias. ⁊ elegie n̄re q̄ pede clau
dicat manum porrige.

Martini corp⁹ totis uenerabile terris.
In q̄ p̄ uite tēpora uiuit honor.
Texerat hic p̄mū plebeio machina cultu.
Que confessori non erat equa suo.
Nec desistebat ciues onerare pudore.
Gl̄a magna uiri. gr̄a parua loci.
Antistes s; qui numeratꝰ sextus ab ipso.
Longā ꝑpetuus sustulit inuidiā.
Int̄iū remouens modici penetrale sacelli.
Amplaq; tecta leuans exteriore domo.
Creuerūq; simul ualido t̄buente patrio.
In spaciis edes. conditor in meritis.
Que salomoniaco potis ē. ꝯfligere tēplo.
Septimaq̄ mundo fabrica mira fuit.

Nam genus auro. argento. si splendurit illd.
Istud tingrediens cuncta metalla fide.
Linoiabi mordax absoluantq; pores.
Nil mouet aut addat garrula posteritas.
Duq; uenit xpo poplos ssuscitat omis.
Ppetuo durent culmina perpetu.
O paulini ut cernis qd cantilene recentis ob
uiam manui fuit. s; nec hoc mui si morias
nectis asta quatienti. tuis; q; satyrogphi
si res exegerit usuri. quos huic carmini le
uitate ad equandos falso putab. Naq; effi
caci. etius. ardenti natura mortaliu culpat
aliqua. quam laudet. Vale.

Ex morias nras y silentiu accusas. Vtruq;
purgabile e. Naq; yuenim flebil val.
Tecu frequent arma yarmatu. yam
maros. inspicere iocundu e. qua uolupta
tu putam mte concipes. si signi merem
tu regiu uiuene ritu atq; cultu gentilitio
ornatu. ut pote sponsu. seu petitore. pre
tonu soceri expetere uidisses. Illu equus
quide phaleris copt. immo equiradian
tib; gemis onusti ante cedebant. ut etia
subsequebant. Cu tam magis hoc deco
rum ibi inspiciebat. qd peursoribus
suis siue pedes eqs pedes yipse medius in
cessit. flameus cocco. rutilus auro. lacte
us serico. tu cultu tanto coma. rubore.
cute concolor. Regulorii aute sociorq;
comitantu forma. y in pace terribilis;
Quor pedes p'mi pone setosi calces ad usq;
uinciebant. Genua. crura sureq; sine
tegmine. Pret hoc uestis alta. stricta.
uersicolor. uix appropinqns exertis appo
plutib;. Manicesola brachior pncipia ue
lantes. Viridantia saga. libri margina
ta puniceis. Penduli ex humero gladii.
baltei sup currentib; strinxerant clau
sa bullatis lata rhenonib;. Eo q cometeban
tur ornatu muniebant. lanceis uncatis.
securib; missilib; dextre referte. clipeis
leuā parte adumbrantib; quor lux in ore
bib; niuea. fulua umbonib; ita censu
pdebat ut studiu. Cuncta psus huius
modi. ut in actione thalamorii n appa
reret minor martis popa qua ueneris.
S; qd hec pluribz. Spectaculo tali. sola
psentia tua defuit. Na cu uidere q; t pul
chra sit. n te uide. ipsa eo tepore desideru
tui impatientia desidaui. Vale.

Es siquide pnceps ingenere monstran
do. patris paterne progania. s tam
multu est. qd debent y matrib;. Non eim
a nob aliqd exuli fas honorari qd pondera
illaru. qua qd istor semina sum. S; ori
ginis nre definiende matia ut ratio. sit
penes phisicos. Nos unde hec ipsa pmi
sim psequam. Eduus pater t. mat ar
uerna est. pmis eduis deberis. ergo n
sot ut ppt exemplu illud uir maronis.
quo teste pallas sichabit arcas. qd pari
y samnis in mesentiu morie potuisset
ut pegrinus arma etruscoru. ni mxe
matre sabella. parte q; pate inde trax
isset. Ecce habes magnu maximo aucto
re documtu qd pate pars coputanda sit.

y regio matia. n potas y cu ab historia n
recedunt mentari gastumabis. Ig aruerm
si portione tu salu iuissim uire sibi uin
dicant. patient admitte querimoniam
desiderantiu. qui puni ouis mei officiu.
n uni pectoris pfudere secretu qs palam
y coram dicere puta. Quid inte malitantiu
ingrati commisim. ut ptot annos qndam
humiu altere ne uelud hosticu solu effugi
as. Hic incunabula tua fouit. hic ua
gientis infantie lactentia. memb forma
uit. hic ciuicaru baiulabare pondus
ulnaru. hinc auus fronto. bland t sibi
seuer. q exemplo eet. potuisset. his quos
habem nos in exemplo. Hinc auia au
spicia. q; t ptue matris orbato decessu. de
pendit una cura duaru. s; y matterra tua
hinc. Et hinc fuit sanctior scis fitontina
uirginib; quu uerebat. mat. pater. uene
rabatur. sume abstinentie puella. sum
rigoris. ac fidei ingentis. sic d in timens
ut ab hominib; metueret. Hic te imbu
endu libalib; disciplinis gramatici re
thoricq; studia florentia monitu certan
te fouerunt. Vnde tu n tam mediocri
ter instructus existis. ut t liceat aruer
nos ut ppt litteras n amare. Taceo ter
ritorii peculiare iocunditate. taceo illd
equor agror in quo sine periculo questuo
se fluctuant in segetib; unde. qd indust
us quisq; quo plus frequentat. hoc min
naufragat. uiatorib; molle. fructuosu
aratorib; uenatorib; uoluptuosu quod
montiu cingunt dorsa pascuis. latera uine
is. terrena uillis. saxosa castellis. opaca lu
stris. apta culturis. concaua fontib; abrup
ta fluminib; qd denq; huimodi e. ut semel
uisu aduenis mulus pate obliuione sepe
psuadeat. Taceo ciuitate ipsa in seps sic ama
tissima. ut soli nobilitu quibus pferre nil
debeas cui tu manu inuecta feliter tu a pre
insererbare. sicque omis psentie uite uolup
tas qd tam nullu sacies cepit. Ia qd istic de
re familiari tua dica. cui hic statt e. ut tua
expensam hoc sit facilius toleratura qd
crebris. Na dns agricola silare hic foueat.
sic facio sumptu quod auget y reditu. Hec
unus domu eiuu certe bonoru uoto. pe
titu uice garrio. Qui cu tanto honore te pos
cant. tanto amore desidant. intelligi dat
gaudy plus te du tbuis qd rogaris assecu
turum. Vale. Sidonius Leoni suo sal.

Vir magnifice hesperi gema amicoru
litterarumq;. nup urbe cu rediret echo
losatiu pcipe te dixit. ut eplaru. curam
ia terminatis libris earu yuerteremus
ad stilu historie. Reuerentia summa tu
mo y affectu tale atq; tanta sententiam
amplector. Idoneu qppe puuntas ad
opa maiora que mediocria putas dese
rere debere. S; qd fatendu est facilius
ardeo huimodi suscipe iudictu qm sus
cipe gsiliu. Res q digna qm tu iubes. s;
non mui digna qua faceres. Naq; y an
tiqs cu gai comeli tacit. Gaio plinio secdo
paria suasisset. ipse p modu q uix arti

pruit. Idque ab exemplo non me melius agere quia et ego Plinio ut discipulus assurgo. Et in uetusto genere narrandi uite Cornelium aut ueniam quod secto nostro sire immiscerem. teque quasi illustris et quietis habeare conspicatus. mihi ueri tacitus esset. Itaque tu molem thematis simul recte capessis. cum pro eloquentia sit glarere. scientie ingenii magna oportunitas. Cottidie namque per potentissimi consilia regis totius sollicitudinibus partes eius negotia iura federa et bella: loca. spacia merita cognoscis. Unde quasi tota sese ad ista succinxerit. quod ille quem constat gentium mores. legationum uarietates. facta ducum. pacta regnantium. tota denique publicarum rerum secreta didicisse. quique prestanti positus in culmine. non necesse habet uel supprimere uerum uel comminare mendacium. At nostra longe conditio dispar cui dolori peregrinatio nota. nec usui lectio uetita. tum religio professioni est. humilitas appetitui. mediocritas obscuritati. nec in presentibus rei tamen quam in futuris spei locatum. Preterea animo languor impediunt. Itaque ut sero propter hec ipsum desidia cordi equa. Certe iam super studiis nulla laus cure. sed ne prohumana quidem. Proinde gloriam nobis paruam ab historia petere fixum: quia per honores clericales officium ternarie nostra iactant aliena. preterita infructuose. presentia semper plene. tempore falsa. periculose uero dicuntur. Est enim huiusmodi thema uel opus in quo bonorum si facias mentio est modica gratia paratur. si notabilium maxima offensa. Sic se ille parum dictioni color odorque satyrice ammiscet. Ille et scriptio hystoria uidetur ancto ordine multum abhorrere. Est inchoatio inuidia. processus labor. finis odium. Sed te istapreuenit. clericis si aliquid dicteris auctoribus

quod colubrinis oblatratorum molaribus fixi. sicut et simpliciter edam in isam. sicut exacte per superstitiosi uocabulum. At si tu ipse cui datum est salibus glorie prorepere posse ceruice .i. iniuriam nunc. seu super currere. materie illius libens prouinciam sortiare: ne morte celsis scripserit. nemo antiquus. et si placeat recentia loquitur. quoniam et sermonum copia impleret animum nec rerum: non reliquisti cur uenenato morsu fecere. Atque ideo te imperium consului utilitas. audiri uoluptas. legi auctoritas erit.

Filius tuus imo communis ad me cucurrit. quem te relicto deliquisse se meret. obrutus penitendi pudore transfugii. Gaudio culpe terrore. corripui latitabundum uerbis amaris. uultu minaci. Et mea quidem uoce sed uice tua dignum abdicatione cruce. culleo. clamans: ceterisque suppliciis parricidalibus. Ad hec ille confusus irrubuit. nil impudendi excusatione deprecatur errorem. Sed ad cuncta conuictum cum redarguerem. nec condiem uix continet lacrimas. ita profluas ubique manantes ut secuture correctioni fidem fecerint. Rogo ergo si scelemens in seruo. et deinde sequens non habeas te iudicem reum. se profitente dampnabilem. quem si mandata gratia penarum iubeas inexorandum excipere: non potest amplius pre dolore quam ipse pudore torqueri. Libera meum desperatione suam. libera confidentiam meam. et pietatis patrie necessitate si bene interpretor. teque absolue. quem cum feceris occulto quod filius publico merore confecitur. Cum fecisse me constat plurimum iniurie. si tantum uel parum feceris. Quam certe ut sponsor faciens: nisi scopulis durior duras. aut adamantibus rigidior perseueras insecabilibus. Gaudemo ribus tuis deque amicitiis iuste meliora presumo: excusato propitii indulgentie. quam reconcilians fore fidelem constanter in posterum spondeo. Quoque uelocius. culpa soluta. ego beneficio ligor magnopere deposcens. non in ignoscas in uerum et paternitate non domo solum sed et pectore admittas. Deus magne quam ledo ouet et dies. innumera. animi illius. cum patris pedibus affusus ex illo ore leso ore terribili euentum expectans osculum excepit. Vale.

Bernardi. bene negotio tuo egrauit. manuam illud. Iurne quod optaui diu. permitte nemo audet uoluenda dies enarrabit ulterius. Pecuniam pater tuus temporio tribunitii mutuam perdere si recordaris a maximo palatino prestulauit imperauitque: nil quidem loco fiducie pignorisque uel argenti sequestris uel obligans predior. sed non cirographo facto docet cauta centesima est feneratori. Que per bilustre producta tempus. modum sortis ad duplum adduxit. Sed cum pater tuus morti propinque morbo ingrauente succumberet: atque ob hoc ipsum publica auctoritas. male ualentem patrem familias uolendo ad reformandum debitum artaret. nec sustineri ualeret improbitas executorum: proficiscenti michi tholosam iam desperatus litteris imperauit ut me rogante creditor uel modicas salutem largiretur inducias. Precibus orantis cito annui. quia cum maxime mihi non notitie solum uerum et hospitii uetita uita. Igitur ad amicum libens extra uiae perrexi. quamquam uilla non paucis aggere a publico milibus abesset. Ut ueni: occurrit mihi ipse quem nouerant anteri corpore erectum gressu expeditum. uoce liberum. Facile liberalem. multo abanteque dissimulauit incessu. Habitu uero gradus. pudor. color. sermo religiosus. tum coma breuis barba prolixa. tempore des tollere. cilicium uelaribus appensa. lectus nil habens plume. mensa nil purpure. Humanitas ipsa sic benigna quam frugi. nec ita carnibus abundans ut leguminibus. Certe si quid in cibis uinctum: non sibi sed hospitibus indulgens. Cum surgerem: clam per ... astantes: quia gratis uite deabus arripuissent ordinibus monachum ageret anclericum. penitentem. Dixerunt nuper impacto sacerdocio fungi. quem recusantem factio se ligasset et amor. Luce reuoluta dum pueri clientesque capientis animalibus occuparentur. secrete collocutionis copiam peto. Prestat. Amplector nil opinantem gratularique me primum per suum statum apice confirmo. Tum consequentes misceo preces. Turpioris nimirum rogata profero. allego necessitates. extrema deploro quod duriora merentibus amicis hic uideretur. quod fenore ligatum corpore solueretur. Meminisset ergo professionis noue sodalitatis antique exactorque secularium barbatam instantiam. in dultis tantisper inducias moderaretur. Et si decessisset ager tribueret heredibus annum luctus tempus immune. Sique optarem prestinam temporio salutem recuperasset: indulgeret exhausto potuum facultatem conualescendi. Ad huc rogabam: cum repente uir caritatis flere gaudio cepit. non moram

debitas pietii debitoris. trenatoq; singul
tu absint aine inquo uob reposca cleric
abeg. que uix petisse milesalospite. S; 7 li
bos ei ita diligo. ut 7 si qd ad usu cessero
amico. yil sim apli ab his postulatus q. mei
officii ro pmittit. Qua ppt scbe sollicit q;
plus credant litis tuis measiunge. q si ille
fuerit languoris euent que tu tri p spum
optam. q 7 annuu solutois spaciu p rogabo
7 sup posita medietate que p usure noin ac
creu idulgentia. sola siplici restitutione gte
tus. Egi ad h gras deo maximas. hospita
magnas q sic amaret. ta sua fama qm gsci
entia. gfirmans amicu pmitte s q. dimit
teret uob. atq; hic supna regna mercari q.
beneficia trena n uenderet. Ergo q. restat.
euite ut ductorete pan sala gmodata su
soluat. sic ut ingentes nichilominus gras
agas. 7 noe illor q e germanitate iuncti sors
petate sape n possunt qd muneris gsequnt.
Non e cur dic incipias habeo gsortes nec
du celebrata diuisio e auari me gstat ee.
tetatu q. coheredes fr ac soror sub annis ad
huc tutelarib; agunt. Soror nec dum
marit fri nec du curator. curatori nec du
satis dator iuent e. Q q totu creditorib;
bn s; mat dr. At cu ht tal psona gtextum
que uelit mediu relaxare. cu totu posit
exige. si mora patit. q cqd pp miam gcesse
rat pie. ite reposcit pp ter iniuriam. Vale.

Sidonius domnulo suo sal.

Nequeo differre qui in gndis gmuni
one te gaudii festini ipcia. nimiru

nosse cupientem qd pat nr i xpo patic 7 po
tifex patiens cabillonu pfectus more reli
gionis. more gstantie sue fecerit. Cu uenis
set in oppidu sup scptu puincialiu sacdotu
puio parti. parta comitante collegio. scils
ut municipio suum aliqs antistes ordinaret.
cui eccle disciplina nutabat. pq. iunior
epc paulus [pcore] discesserat [more] discesseratq; excep
unt pontificale gciliu uarie uoluntates
oppidanor nec n 7 illa que bonu publi
cum sep euitat studia puata. q gda tri iu
rat accendat gpetitoru. Quor hic antiq.
natalium p rogatiua reliq destit morum
dete ructabat. hic p fragores parasiticos
culinaru suffragio gparatos apicianis
plausib; ingerebat. hic apice uotiuo si
potiret. tacita pactione pmiserat ecclastica
plosoub; suis pde pdia fore. Q ubi uidit
scs patiens 7 scs euphroni q rigore firmitatemq;
sententie sanioris pt odiu gramq; pmi
tenebant. gsilio cu coepis p ola comunica
to q. pala pdito strepituq; furentis turbe
despecto. iactis repente manib; arreptu.
nichilq; tu minus q q; agebantur optante
suspicantemq; scm iohem. uiru honestate
humanitate. mansuetudine. insignem.
[parentelis] lector hic primum. sic minister altaris.
idq; ab infantia. Post labor tpor q; pces
su archidiaconu. in q seu gdu. seu ministio
multu retent pp industria diu digni
tate n potuit augeri. ne potestate poss;
absolui. at tu hc ia sedi ordinis sacdote
dissonas ite partiu uoces que differebant

laudare n ambientem. s; nec audebant cul
pare laudabilem. stupentib; factiosis. eru
bescentib; mal. acclamantib; bonis. recla
mantib; nullis. collega s gsecuere. Nunc
g lurésia si te remittunt ia monasteria
i q libent solit ascende. ia celestib; supniq;
pludis habitaclis gaude te pare. de comu
niu patru l patronor seu sic sententie gcor
dia. seu sic gcordante sententia. Illi q; noe
exulta que creauert. Eufroni testimonio.
manu paties abo iudicio. In q fec eufroni
q. guenirer 7 n senectutis tn sue ueru 7
dignitatis longeuitati. fec 7 paciens uir q.
libr magnis tu par laudib; q satis decuit
face psona q caput e ciuitati nre psacdotu
puincie n nre puintate Valete. Gai Solli.
Apollinaris. Modesti Sidonii. aruernor epi.
iiii explic. Incip. v. Sidonii petreio suo sal.

Quo qd lectitandis eplis meis uolup
tuosam patientia inpendas. Mag
num h e 7 littarum uiro guenientissimu. cu
studiis ipse maximis polleas. ea malus 7
minima gplecti. S; ex h ipso gsumatissima
e gla repundat. na satis eminet meritis
ingenii p i q fuerit fautor alieni. Comen
do uindiciu necessariu meu uiru religi
osu 7 leuitici dignitati q. nup idept e ac
comodatissimu eiu meis epugillaribus
tuferre q uisseras n uaccans. pq. puincia
fuit. hic uob aliqd uernaru munusculi
uice detulit. qq que tua scitas sep grandia
littas nras pmia putes. Intea necessi
tate pfati portitoris i sinuo. que txit
isto. negotii obora biptita gdicio. Sic

hac distinctione prex. ut aut iceat lice. aut
adeat hereditatem. Nam patrueli patrua celibi
intestatoq; defuncto. pagnationis p roga
tiua succede pat. n tu ceptis factiosa uis ob
uiet. Cont qs tu cunctas difficultates solus
Lp ope 7 x supplici tuo sufficis. cui gfido q si
meruerit psona gram. gsequet causa uic
toriam. Val. Sidonius Ospidio suo sal.

Librum destatu aie tb; uoluminib; illu
stre. Mamert claudian pitissim xpianoru
philosophus 7 q libet pmus eruditorum
toas sectate philosophie in bris artib; par
tibusq; comere 7 excolere curauit. nouem
quas uocant musas disciplinas apiens ee.
n feminas. Naq; in paginis ei uigilax lector
inueniet. uiora noia camenaru. que pam
de se sibi pariunt nucupationem. Illic et.
7 gramatica diuidit. 7 oratoria declamat.
7 arithmetica numat. 7 geometrica metitur.
7 musica ponderat. 7 dialectica disputas.
7 astrologia pnoscit. 7 architectonica struit.
7 metra modulat. huius lectionis nouitate le
tat. excitq; maturitate rapta recensendam
tuferendamq; ut uideras petisti. ut petie
ras impetisti. sub sponsione cite redibitio
nis. Nec me falli. nec te fallere decet. tep
e comodata restitui. q lib ipse si placuit
debuit exhibe satietatem. si displicuit debu
it mouere fastidiu. Tu aut qcqd illud e
fidem tuam celeriter absolue. ne si repetitu
libellu seri redde paras. inbranas poti
uidearis amare q. litteras. Vale.

Sidonius appollinari suo sal.

Par erat ut garrulitatem nostram silentii vestri
talione frenares. Sed quoniam perfecta dilectio
non tam debet recolere quid officiorum solvat quam
meminisse quid debeat: etiam nunc laxatis vere
cundie habenis obsequium alloqui impudentis
iteramus. cuius improbitas vel hinc maxime dinoscitur.
quod taceris. Ergo nequid tempore hostilitatis agentis
frater nosse non meruit: dissimulatis trepido, pro vobis
amico vel securitatem prebete vel amorem. Quid est
aliud si requirenti tuas supprimis actiones.
quam suspicari eum qui tam sollicitus existat. aut cer
te non gavisurum compertis prosperis. aut etiam si adversa
cesserint non futurum? Facessat hec a bonis moribus
impietatis opinio. et a candore suo vera caritas
nevum tam misere suspicionis eliminet. Namque
ut Crispus vir affirmat. Idem velle atque idem nol
le ea demum vera firma amicitia est. Interea si
vultis nos valetis: bene est. ego autem infelicis conscien
tie mole depressus in febrem nuper extremum
salutis accessi: utpote cui indignissimo
tante professionis pondus impactum est. Quin miser
ante compulsus docere quam discere et ante presumsi bo
num predicare quam facere. tamquam sterilis arbor cum
non habeam opera pro pomis: spargo verba pro foliis.
Quod restat: orate ut opere pretium sit quod ab inferna
propemodum sede remeavimus. ne si imparati
temporibus mansurum incipiat ad eterne
post paene mortem quam vivimus. Ecce quod agimus
indicamus ecce adhuc quid agitis inquirimus.
Sic ex nostra parte quod primum est. vos deinceps fa
cite quod videtur. Illud sane ut ut atticas leges.
ita cum credite iciunium. nos sub opere Christi numquam
admissuros terminum amoris. cuius studium
fundare principium. Vale.

Sidonius Simplicio suo salutem.

Quod non recepi scripta qui miseram. imputo
[vel culpo amicitia]
amicitie sed deputo plus pudori.
Nam si pro equum autumo. ut salutatio mihi
debita dissimularetur. non illud contumacia sed
verecundia fuit. At si ulterius pagine garrien
ti forem claudis pessulum opponis: quod etiam tue
non minus indulgeo. sed non procul a te reos meos
inventurum me esse denuntio. Nam totam silentii
vestri invidiam vertam in iniuriam est ad superbiam filio
rum: qui se diligi sentientes. quodam patiuntur
de nostra sedulitate fastidium. Quos morde
pro parata auctoritate debitis: ut quanto apud
nos offense amaritudinem politis affatibus
dulcare non desinant. Vale.

Sidonius Siagrio suo salutem.

[vel veteris Siagrii]
Cum sis consulis pronepos. idque per virilem
successionem quamquam id ad causam
subiciendam minus attineat. cum sis igitur ergo e se
mine poete. cui procul dubio statuas desiderant
littere si tribeae non dedissent. quod etiam nunc auctoris
culta versibus verba testantur. a quo studia posterorum
ne parum quidem quippe in hac parte degeneraverunt
immane narratu est quantum stupeam sermonis
te germanici id est teutonici. noticiam tanta
facilitate rapuisse. Atqui pueritiam tuam compe
tenter scolis liberalibus memini imbutam. et sepe nu
mero acriter eloquenterque declamasse coram orato
re satis habeo compertum. Atque hec cum ita sint:
Velim dicas unde subito hauserint pectora
tua euphoniam gentis aliene. ut modo mihi in pro fe
rulas maroniane. postque desudatam vari
cosi arpinatis opulentiam loquacitatemque quasi
[vel falco]
debilario vetere novus flacco prorumpas. Esti
mari minime potest quanto mihi ceterisque sit ri
sui quotiens audio quod te presente formidet
sue lingue facere barbarus barbarismum. Adstu
pet vel epistolas interpretanti curva germanorum
senectus. et negotiis mutuis arbitrum te dis
ceptatoremque desumit. Novus burgundionum
Solon in legibus disserendis novus amphion in
citharis sed trichordibus temperandis amaris frequen
taris expeteris oblectas eligeris. adhiberis. de
cernis. audiris. Et quamquam eque corporibus
ac sensu rigidi sint indocilesque: ample
ctuntur in te pariter qui discunt sermonem patri
um cor latinum. Restat hoc unum vir facetissime
ut nichilo segnius vel cum vocabit aliquid lectioni
operis impendas: custodiasque hoc pro te elegan
tissimum temperamentum. ut ista [vel teutonica] tibi lingua te
neatur ne ridearis illa [latina] exerceatur ut rideas.
Vale.

Sidonius Apollinari suo salutem.

Cum primum estas decessit autumno. et
arvernorum timor potuit aliquantisper
ratione corporis temperari: viennam veni. ubi Thau
mastum germanum tuum quem pro iure vel etatis
vel sanguinis reverenda familiaritate
complector mestissimum inveni. Quem quamquam
recenti celibatu gravius afficiebatur: pro te tamen
pariter nimis anxius erat. Timebat enim
verebaturque ne qua vel calumpniam turbo barba
ricus. aut militaris. concinnaret improbi
tas. Namque confirmat magistro mili
tum Chilperico victoriosissimo viro re
latum venenato quorundam sceleratorum
fuisse secreto insusurratum. tuo precipuo
machinatu oppidum vasionense partibus
novi principis applicari. Si quid hic [vel fratribus] tibi cuiusque
suspicionis incutitur: raptim doce recursu fa
miliarium paginarum. ne vobis sollicitudinis
aut presentie mee oportunitas pereat. Cu
re mihi peculiaris erit si quid tu cavendum
existimabis ut te faciat aut gratia impetrata se
curum aut explorata iracundia cautiorem. Vale.

Sidonius Thaumasto suo salutem.

In vagavimus tandem quod apud tetrarcham nostrum
germanum tuum et edulso partium novi prin
cipis amicitias criminarentur: sic tu fidam
sodalium sagacitatem clandestina delatorum
non fefellere vestigia. Hi nimirum sunt ut idem
coram positus audisti. quos se iam dudum perpe
tuo metu clementiores barbaros gallia gemit.
Hi sunt quos timent et qui timentur. hi sunt
quos hec peculiaris provincia manet in
ferre calumpnias. deferre personas. affer
re minas. auferre substantias. hi sunt
quorum laudari audis in ocio occupationes.
in pace predas. inter arma fugas. inter
vina victorias. hi sunt qui causas mo
rantur adhibiti. impediunt pretermissi. fa
stidiunt admoniti. obliviscuntur locuple
tati. hi sunt qui emunt lites. vendunt in
tercessiones. deputant arbitros. iudican
da dictant. dictata convellunt. attrahunt
litigaturos. protrahunt audiendos. trahunt ad
dictos. retrahunt transigentes. hi sunt
quos si petas et nullo adversante benefi
cium piget promittere. pudet negare. pe
nitet prestitisse. hi sunt quorum comparationi

dignitati tolerarent narcisus. asiaticus. mas
sa. marcellus. carus. parthenius. licinius. et
pallas. Hi sunt qui inuident tunicatis
otia. stipendia paludatis. uiatica uere
dariis. mercatoribus nundinas. munus
cula legatis. portoria quadruplatori
bus. predia prouincialibus. flaminum mu
nicipibus. (archarius) et pondera. mensuras allectis. sa
laria tabulariis. dispositiones numerariis.
protonariis sportulas. ciuitatibus inducias.
Vectigalia publicanis. reuerentiam cle
ricis. originem nobilibus. consessum prioribus.
congressum equalibus. cinctis iura. discinc
tis priuilegia. scolas instruendis. mer
cedes instruentibus. litteras institutis.
Hi sunt qui nouis opibus ebrii ut et mi
nima cognoscas putandi intemperantiam
produnt imperitiam possidendi. Nam libenter ince
dunt armati ad epulas. albati ad ex
equias pelliti ad ecclesias pullati ad nupti
as. castorinati ad letanias. Nullum illis
genus hominum. ordinum temporumque cordi est. In foro
scithae in cubiculo uipere. in conuiuio scur
re in exactionibus harpie. in collocutionibus
statue in questionibus bestie. in tractationibus
coclee. in contractibus terperite. Ad intelligen
dum saxei. ad iudicandum ignei. ad succen
sendum flammei. ad ignoscendum ferrei.
ad amicitias pardi. ad facecias ursi.
ad fallendum uulpes. ad superbiendum tau
ri. ad consumendum minotauri. spes firmas
in rerum motibus habent dubia tempora certius
amant. et ignauia pariter conscientiaque tre

pidantes. cum sint in pretoriis leones. in
castris lepores. timent federa ne discutiantur.
bella ne pugnent. Quorum si nares affla
uerit uspiam rubiginosi aura marsu
pii. confestim uidebis illic et oculos argi. et
manus briarei. et spingarum ungues. et periuria
laumedontis. et ulixis argutias. et sinonis
fallacias. et fidem polimestoris. et pietatem
pigmalionis adhibi. His moribus obruunt
uirum non minus bonitate quam potestate prestan
tem. Sed quid faciat unus undique uenenato ual
latus interprete. Quid inquam faciat. cui nata cum
bonis uita cum malis est. ad quorum consilia falaris
cruentior. mida cupidior. ancus iactantior.
tarquinius superbior. tiberius callidior. gaius pe
riculosior. claudius socordior. Nero impurior.
Galba auarior. Otho audatior. Vitellius
sumptuosior. Domicianus truculentior red
deretur. Sane quod principaliter medetur afflictis.
tempera lucumonem nostrum tanaquilla sua.
et aures mariti uirosa susurronum fece com
pletas. opportunitate salsi sermonis eru
derat. Cuius studio factum scire uos par est.
nichil interim quieti fratrum communium ap
tium communis patroni iuniorum cibatarii
uenena nocuisse. neque quicquam deo propitiante
nociturum. si modo quamdiu presens potestas lugdu
nensem germaniam regit. nostram suamque ger
maniam presens agrippina moderetur. Vale.

Sidonius secundino suo sal.

Diu quidem est quod te exametris familia
ribus inseruientem stupentes predi
cantesque lectitabam. Erat siquidem maniam
iocunda. seu nuptiales tibi thalamorum
faces. siue per fossam regiis ictibus fere descenden
tur. Sed et nunc simplicibus trocheis nuper in metrum
endecasillabum compaginatis. uel fel mi
chi non tuo quidem iudicio simile fecisti.
Deus bone quid illic inesse mellis. leporis. pipera
teque facundie minime tacitus inspexi. non quod
feruentis fulmen ingenii. et eloquii salsa li
bertas plus personis forte quam causis impedi
ebantur. ut mihi non figuratius constantinum do
mum uitamque uideatur uel pupugisse uersu ge
mello. consul ablauius. uel momordisse. disticho
tali clam palatinis foribus appenso. Sa
turni aurea secla quis requirat? Sunt hec
gemmea. sed neroniana. Quia scilicet predictus
augustus isdem fere temporibus extinxerat coniugem
faustam calore balnei. filium crispum frigore
ueneni. Tu tamen nichilo segnius operam salsis
facetiis satirarum coloribus intrepidus im
pende. Nam tua scripta nostrorum uicissim perfi
cientibus tirannopolitarum locupletabuntur.
Non enim tam mediocriter intumescunt quos iniqua
iudicia secta. loca fortunatos putant.
ut de nominibus ipsorum quemque reminiscendis
sit posteritas laboratura. Hacque impro
borum probra eque ut preconia bonorum im
mortalia manent. Vale.

Sidonius aquilino suo sal.

Honro acre duco uir omnium uirtutum ca
pacissime. si dignum tu quoque putas ut
quantas habemus amicitiarum causas. tan
tas habeamus ipsi amicitias. Auitum
est quod reposco. Testes mihi in presentiarum aui
nostri super hoc negotio apollinaris et rusticus
aduocabuntur. quos laudabili fami
liaritate coniunxerat litterarum. dignita
tum. periculorum conscientiarum similitudo. cum
in constantino inconstantiam. in iouino facilita
tem. in gerontio perfidiam. singula in sin
gulis. omnia in dardano crimina execrarentur.
etateque media patres nostri sub uno contubernio
uix dum a pueritia in totam adolescentiam
euecti. principi honorio tribuni notariique
militauere. tanta caritate peregrinantes.
ut inter eos minima causa fuerit concordie.
quod filii amicorum commemorabantur. In prin
cipatu ualentiniani imperatoris unus gallia
rum prefuit partialiter sodalitati. sed ita se
quodammodo tituli amborum cum pensatione fra
na ponderauerunt. ut prior fuerit fascium
tenore. qui erat posterior dignitate. Ventum
ad nos. id est uentum est ad nepotes quos nil decue
rit plus cauere. quam ne parentum antiquorum que
nostro per nos forte uideatur antiquata dilectio. Ad
hoc insimilem familiaritatem. preter hereditariam
prerogatiuam multiplicia opportunitate
compellimur. etas utriusque non minus iuncta quam patria.
Unus nos exercuit ludus. magister instru
xit. Una nos leticia dissoluit seueritas co
hercuit disciplina formauit. De cetero
si deus annuit in annis iam senectutis initia
pulsantibus simus non respuis anime due animi unius
imbuamusque liberos inuicem diligentes. idem uel
le. nolle. refugere. sectari. Hoc patrum ut super
uota. si per rusticum apollinaremque pauorum
predicabilium tam reformentur corda quam nomina. Vale.

Sidonius Sapaudo suo salutem.

Siquid omnino Pragmatius illustris,
hic inter reliquas animi uirtutes optime
facit, quod amore studiorum te singulariter amat,
in quo solo uel maxime animaduertit ueteris
peritie diligentieque resedisse uestigia. Et quidem iniuria
et fautor est, nam debetur ab eo per copiosus
litteris honor. Hunc olim perorantem, et retho
rica sedilia plausibili oratione frangentem,
socer eloquens usque in familiam patriciam asciuit,
licet illi ad hoc, ut silentium de genere uel censu, etas,
uenustas, pudor patrocinarentur. Sed, ut comperi,
erubescebat iam tunc uir serius et forme dote pla
cuisse, quippe cui merito ingenii suffecis
set adamari. Et uere optimus quisque morum
prestantium pulchritudine placet. Porro autem
preter uiolentiam corporis decoramenta currentis
eui profectu defectuque labescunt. Hic quoque
manente sententia Gallias pro prefectis Priscus Va
lerianus cum filiis suis tribunalibus sociauit,
iudicium antiquum perseuerantissime tenens,
ut cui scientie obtentu iunxerat sobolem,
iungeret et dignitatem. Tua uero tam clara tamque
spectabilis dictio est, ut illi diuisio Pale
monis, grauitas Gallionis, habundantia
Delphidii, Agroecii disciplina, fortitudo
Alcimi, Adelfii teneritudo, rigor Magni,
dulcedo Uictorii non modo non superiora, sed uix
comparabilia scribantur. Sane ne uideatur tibi
sub hoc quasi hyperbolico rethorum cathalogo
blandimentis quippiam gratificatus, solam te Acmoniam
[?] quantum ad propositam Palladii comparationem non ambigo,
sed potius adquiesco, quod propter [?] quos [?] uos latenter
fauet erudicioni. Huic amicitie gratias
et sodalitati uestre, si quid homo hic temporis optat adhi
beri. Quamquam quid est quod uirus non sit satis ambitiose fasti
dium nobis excitatur, quia pauci studia nunc
honorant, simul et naturali uitio fixum
est radicatumque pectoribus humanis, ut qui non
intelligunt artes, non mirentur artifices. Uale.

Sid. potentino suo sal.

Sylvagios te amauit. Sidonius Potentino suo salutem.
Sed quis hic est dilectionis non est errone aut for
tuitus affectus. Hanc, ut sodalis et deiunctior
fieret, iudicaui. Est enim consuetudinis mee non
ut eligam ante quam diligam. Que namque sint in
me tibi probanda placuere, dicam libenter et bre
uiter, quorum unum fieri gratia alterum carta com
pellit. Ueneror in actionibus tuis quod multa
bona eius, imitabilia geris. Colis uero qui
solertissime edificas, uero qui dispositissime
uenaris, uero qui efficacissime. Pascis uero qui ex
actissime. Iocaris uero qui facetissime. Iu
dicas uero qui equissime. Suades ut que certe cince
rissime. Commoueris uero qui tardissime.
placaris ut qui celerrime. Redamas uero qui fi
delissime. Hec omnia exempla uiuendi iam hic
ab annis puberum meus Apollinaris, si se
quitur gaudeo. Certe ut sequatur ammoneo, ut quoque
docendo instituendoque in sub ope Christi dis
posita succedant. Plurimum letor maxi
mam me formulam uite de moribus tuis
mutuaturum. Uale.

Sid. calminio suo sal.

Sidonius Calminio suo salutem.
Quod tarius ad uos
a nobis pagina meat, non mea superbia
sed aliena impotentia facit. Neque superbis
quoque in planius quiras quippe cum silentium hi
necessitatem par apud uos mecum interpretantur.
Hoc solum tamen libere gemo, quod utrimque dissi
dentium partium segreges facti, mutuo
minime fruimur aspectu. Neque in quam pa
trie sollicitis offerris obtutibus, non forsitan
cum ad arbitrium terroris alieni uos lorice
uos propugnacula teguntur. Ubi ipse mihi
solum captiuus adduceris, ut pharetras
sagittis uacuare lacrimis oculos imple
re cogaris. Nobis quoque non recusantibus, quod tua
satis aliud moliuntur uota quam iacula. Sed
quia iter durum et sine presidium ueritate salutis per in
duciarum imaginem quedam spei nostre libra
tis fenestra resplendet, impense fla
gito uti nos cum maxime potes affatu
pagine frequentis impertias. Scientes
in animis obsessorum ciuium illam manere
gratiam quam obliuiscatur obsidentis iudiciam. Uale.

Sid. pannichio suo sal.

Sero natum Tolosa Sidonius Pannychio suo salutem.
nostri redire si ui dum, et credo quod uidum
tempus disce. Iam clausetiam pergit euantius,
iamque consectas opas cogit eriudare siquid forte
deiectu caduce frondis ager insorduit.
Certe si quid uoraginosum est, ipse humo adnie
ctum scrobibus opplectis trepidus exequatur,
utpote beluam suam de ualle Tharnis
ducaliter antecessurus musculis similiter in
ter saxosa uel breuia balnearum corpulen
tiam pergubernatibus. At ille sic ira celerque
piger mole ceu draco e specu uix euolu
tus iam metu exanguibus Gabalitanis e proxi
mo infertur, quos singulos sparsos in
oppidatos nec inauditis indictionum
generibus exhaurit. Nec flexuosa calumpnia
rum fraude circumretitos ne tamen quod domum
laboriosas reddere permittens cum tributum
annuum dataueret. Signum et hic certum est imi
nentis aduentus quod catiuam consecutique contritio uin
cti thunnos uincta thoncties, quorum dolore leta
tur pascitur fame. Precipue pulchrum
arbitratur an opa [?] quas punire dampnandos
circum uiris mittit, mulieribus incidit. Etiamque
bus tamen sera quedam uenia respexerit hos ue
nalitas soluit, uanitas illos nullos inia.
Sed explicande bestie tali nec oratorum
princeps Marcus Arpinas nec poetarum
Publius Mantuanus sufficere possunt. Proinde
quia dicitur hoc ipsa pernicies appropinquare, cui prodi
tionibus desobiueret. Preuenire morbum prudentie
salubritate. Contraque lites iurgiosorum si quid mouetur
pactionibus consule. Contributa securitatibus nemal
lus homo rebus bonorum uel quod noceat uel quod prestet in
ueniat. In summa de serotinato uiris accipe quid
sentiam: Ceteri affligi per supersceptum dampno
uerentur, in lacunis et beneficia suspecta sunt. Uale.

Sidonius Apro suo salutem.
Gaienses necne te Baio-
et scabris cauernatim
ructata pumicibus aque sulphuris atque ieco
rosis ac ptisiscentibus languidis medicabilis
piscina delectat. An fortasse sedes monta
na circum castella et eligenda sede perfugii
quandam patiris exmunitionum frequentia dif
ficultatem. Quicquid illud est quod otio uel negotio
uacas, in urbem tamen non fallimur rogationum
contemplatione reuocaberis. Quorum nobis solennita
tem primus Mamertus pater et pontifex reuerentissimus

tissimo exemplo utilissimo experimento invenit, instituit, invexit. Erant quidem prius, quod salva fidei pace sit dictum, vage, tepentes, infrequentesque, utque sic dixerim oscitabunde supplicationes, que sepe interpellantum prandiorum obicibus hebetabantur, maxime aut ymbres aut serenitatem deprecature; ad quas, ut nil amplius dicam, figulo pariter atque ortulano non oportuit convenire. In his autem quas suprafatus summus sacerdos nobis et protulit pariter et contulit, ieiunatur, oratur, psallitur, fletur. Ad has te festa cervicum humiliatarum et consternatarum civium suspiriosa contubernia peto. Et si spiritalem animum tuum bene metior, m̃ citius venies, quod non ad epulas sed ad lacrimas evocaris. Vale.

Sidonius Ruricio suo salutem.

Officium sermone prefato bibliopolam virum non gratiose sed iudicialiter expertum insinuo. Cui ut fidem in pectore, sic in opere celeritatem circa dominum te meum sibique communem satis habunde probavi. Librum quem hic ipse deportat eptateuchi scriptum velocitate summa summonitore, quamquam et a nobis relectum et retractatum. Defert et volumen prophetarum, licet me absente decursum, sua tamen cura manuque de supernis sententiis erudatum, nec semper illo comite legere qui pruniserit operam suam. Credo quod infirmitas fuerit impedimento quominus polliceta compleret. Restat ut exortatio vestra seu sponsio famulum sic vel studere placere vel minimum gratia competenti remuneretur. Que utique pro tali labore si solvitur, incipiet vestra respicere mercede. Sed cum hec ego de solagia perceperis, nos quod mereatur aspicite, quia constat affectum domini magis ambire quam premium. Vale.

Sidonius Papianille sue salutem.

Ravenna veniens questor Licinianus, cum primum tetigit Alpem Cottiam, transmissa Gallie solum, litteras adventus sui previas misit, quibus indicat esse se gerulum codicellorum, quorum in adventu fratri tuo hoc dicto, cuius eque titulis ac meis gaudes, honor patricius accedit: celerrime si cogites etatem, sane tardissime. Namque ille iam pridem suffragium dignitatis eiusdem non solum in lance sed in acie, erariumque publicum ipse privatus non pecuniis sed manubiis locupletavit. Hoc tamen sancte recordationis vir Nepos armis pariter summum augustus ac moribus, quod decessoris Anthemii fidem fratris tui sudoribus obligatam, quo citior hoc laudabilior absolvit. Siquidem iste complevit quod ille sepissime pollicebatur. Quo fit ut deinceps pro re publica optimus quisque possit ac debeat, siquidem cupiant mereri quod consecuturus hic aliud impedierit, quamquam mortuo quoque imperatore laborantium devotioni quicquid spopondit princeps semper reddidit principatus. Interea tamen affectum tuum bene colligo. Hisce comperis magnum solacium inter adversa maxima capis, nec animum tuum arctante communium gaudiorum vicine quoque obsidionis terror exorbitat. Honor iste prope nemo quem te quem ex lege participas sic honore letatam. Que licet sis uxor bona, soror optima es. Quod de re, pietate domino Christo ampliatos prospere tue titulos, ego festinus gratulatoriis apicibus inscriptis, pariter absolvens sollicitudinem tuam, fratris pudorem. Quem nil de propria dignitate indicaturum, si verecundum forte nescires, nec sic ipsum indicares. Ego autem non tantum insignibus viris que tu

Sidonius Papianille sue salutem.

de loci sane turbatumque compressu deque nimiositate luminum illatis nimis anhelum; simul et estatis nox adhuc proxima tactu clausos vapore torruerat, et si iam primo frigore tamen autumni prevalescens ardore detepescebat. Itaque cum passim varia ordinum corpora dispergerentur, placuit ad conditorium Siagrii consulis civium primis una coire, quod non impleto iactu sagitte separabatur. Hic pars sub umbra palmitis adulti, quam superstitibus altatis concellatisque pendentibus pampinis superducta texuerat, pars cespite viridi sed florum odoro consederamus. Verba dulcia et iocosa, fatigatoria. Preterea quod beatissimum, nulla mentio de potestatibus aut de tributis; nullus sermo qui proderetur,

nullus qui proderet.

fabulam certe referre dignam relatu dignusque sententiis quisque potuisset ambitiosissime audiebatur. Hec erat ideo certe non discincta narratio, quod letitia permixta. Interea otio diu marcidis aliquid agere visum. Mox bipertitis, ut erat etas, acclamationibus efflagitata proferentur his pila, his tabula. Sphere primus ego signifer fui, que mihi, ut nosti, non minus libro comes habetur. Alia ex parte frater meus Domnicius, gratie sine homo summumque leporis, tesseras ceperat quatiebatque velut classico ad pirgum vocabat aleatores. Nos cum caterva scolasticorum lusimus abunde, quantum membra torpore statarii laboris hebetata cursu salubri negarentur. Hic vir illustris Filimatius, ut est illud Mantuani poete, "ausus et ipse manu iuvenum temptare laborem", sphæristarum se turmalibus constanter inmiscuit. Pulcherrime enim hoc fecerat, sed cum adhuc esset annis minores. Qui cum frequenter e de loco stantum medii currentis impulsu submoveretur, nunc quoque acceptus in aream tam pile coram pretervolantis quam superiecte nec intercideret tramitem nec caveret, per catastropham sepe pronatus egre de ruinoso flexu recolligeretur, primus ludi ab accinctu sese removit suspiriosus extis incalescentibus. Nam et iecusculi fibra tumescente pungebant exercitatum crebri dolores. Destiti protinus et ipse facturus communiones elsandi, tenerem caritatis, ne inverecundiam lassitudo suprema pateretur. Ergo ut sedimus, et illum mox aquam ad faciem petere sudor admonuit. Exhibita poscenti pariter et linteum villis onustum, quod pridiana sentina politum casu sub ipsis ostioli valvis bipatentibus de ianitoris erepto trocleati fune pendebat. Quo dum potius genas siccat, vellem, inquit, ad pantum simul officium aliquod tetrasticon mihi scribi iuberes. Fiat, inquam. Sed quod meum dicat et nomen.

mee tenet. Respondi possibilia fac
tu quod proposcisset. ait ipse licita ego
tunc ego arridens illico scias inqui
sas moram. Si choro ipsam non absque ar
bitris uacem. Respondit ille uio
lentus et per urbane. ut est natura uir
flammeus. quidamque facundie fons
inexhaustus. Vide domine soli ne ma
gis appollo forte moueatur. quod suas
alumpnas frustra solus ad secreta
sollicitas. Jam potes nosse quem
plausum sententiam tam repenti
na tam lepida. commouit. Nec plus
moratur mox suo scriba qui pugilla
rem iuxta tenebat ad me uocato
subditum sic epigramma composui
Mane nouo seu cum feruentia bal
nea poscunt. Seu cum uenatu fac
tos. calefacta madet. Hi foueat
pulcher faciem siluaticus udam
Migrat ut inbibulum uellus ab ore
liquor. Epiphanius tunc uix super scrip
ta parauerat. et nunciatum est hora
monente progredi episcopum de receptorio nos
que surreximus. da postulate tu ueniam
cantilene. Illud autem ambo quod ma
ius est quod me nuper in quendam di
es bonos male ferentem parabolice
seu figurate dictare iussistis quod ex
peditum cras dirigetur clam recense
te. et si placet edentes fouete. si dis
plicet delentes ignoscitote ———— e
V a l e.

[illegible]

haectenus quanto liberius tanto inpatientius prestola
bare. quamquam his quoque gaudeatur. que tum concordia fru
or. Quam parentum nostrorum utriusque liberis in posterum ex
opto. nouis ingenuitate deposcens. non sic nos
utrumque familiam nostram per flectonam nacti et pa
triciam diuino fauore reddidimus. ita ipsi qui
susceperunt patriciam. faciant consularem. Roscia
salutat cura communis. que iam ue amitarumque
indulgentissimo fruitur quod raro nepotibus contin
git aliis. et cum seueritate nutritur. quod tum tenerum
non infirmitatur eum. sed informatur ingenium. Vale.

Sidonius Eriphio suo salutem.

Es eriphio mei. ipse qui semper. Numquam te
tantum uenatio. ciuitas ager auocat.
ut non obiter litterarum uoluptate tenearis. fitque eo
studio. ut nec nostra fastidias. quod tamen non scribo musas
olentia. Que sententia tamen large per ueto
carere. quippe quod apparet aut ex ioco uenire
silentes. aut ex amore sit serius. Ceterum a iusto
longe resultat. cum tamen assignas quod uix ma
roni uix aut homero competentius accommo
darentur. Hoc relinquimus. idque unde causa ser
mocinemur. Dirigi ad te precipis uersus quos
uiri amplissimi soceri tui precibus indulsi.
qui conuiuio mixtus equalium. uiuit moribus
ad iubendum obsequendumque iuxta paratus.
Sed quia desideras scire et locum et causam quo faci
lius intelligas rem perexiguam. tamen potius uitio
date quod loquacior ero opere prefacio. Conuenera
mus ad sancti iusti sepulchrum sed tamen infirmitas
impedimento ne tecum adesses. Processio fue
rat ante lucana. solemnitas anniuersaria.
populus ingens sexu ex utroque. quem capacis
sima basilica non caperet et quamlibet cincta
diffusis cripto porticibus. Cultu peracto uigi
liarum. quas alternante mulcedine monachi
clericique psalmicines concelebrauerant. quisque
in diuersa secessimus. non procul tamen ut pote ad
terciam presto futuri. cum sacerdotibus res diuina fa
cienda. Vide domine soli. ne magis apollo for
te moueatur. quod suas alumnas solus ad secreta
sollicitas. Iam potes nosse quem plausum senten
tia tam repentina. tam lepida commouerit. Nec
plus moratur mox suo scriba qui pugillarem
iuxta tenebat ad me uocato subditum
epigramma sic composui. Epigramma.

Mane nouo seu cum feruentia balnea pos
cunt. Seu cum uenatu frons calefacta ma
det. hoc foueat pulcher frontem siluaticus
udam. Migret ut in bibulum uellus ab ore liquor.
Epiphanius noster uix super scripta parauerat. et nun
ciatum hora monente progredi episcopum de receptorio.
nosque surreximus. Da postulate tu ueniam
cantilene. Illud autem ambo quod maius est. Quod me
nuper in quendam dies bonos male ferentem
parabolice seu figurate dictare iussistis.
quod expeditum cras dirigetur. clam recensete.
Et si placet edentes fouete. si displicet de
lentes ignoscitote. Vale. Sidonius pu

dentia suo salutem.

Nutricis mee filiam filius tuus rapuit. facinus indignum
quodque nos uosque inimicasset. ni parum scisse
necisse faciendum. Sed conscientie tue purga
tione prelata petere dignaris culpe calentis in
punitatem. Sub condicione concedo. si stuprato
rem pro domino iam patronum originali soluas inqui

De lo[…]
‡
vii ·n 126
+

liminatur. Mulier autem illa iam libera est. Quae tum demum videbitur non ludibrio addicta sed assumpta coniugio, si reus noster, pro quo precaris, mox cliens factus e tributario plebeiam potius incipiat habere personam quam colonariam. Nam mea haec sola seu compositio seu satisfactio vel non mediocriter contumeliam emendat. Qui tuis votis atque amicitiis hac quiesco, si laxat libertas maritum, ne constringat poena raptorem. Vale.

Sidonius Pastori suo salutem.

Quod die hesterno tractatui civitatis in concilio defuisti, ex industria factum pars melior accepit, quae suspicata est id te cavere ne tuis humeris honor futurae legationis imponeretur. Gratulor tibi de istis moribus, quamvis non necesse habeas electionem tui timere. Laudo efficaciam. Suspicio prudentiam, prae quorum laude felicitatem. Opto denique et talia, hi consequuntur animo. Multa frequenter quos execrabilis popularitas agit, civium maximos manu pensant, e quo publico abducunt ac sequestratis oscula impingunt, operam suam spondentes, sed non petiti. Utque videant in ego cum communis assertione legati evectione refunduntur, ipsosque super hoc ultro recusant, et ab ambitu clam rogant singulos, ut ab omnibus palam rogentur. Sicque et fatigatio illorum gratuita possit libenter admitti. Libentius tibi atque amabilius concedi legationem, idque cum expensa tanto impudentia sese ingerentium pondus habet, et fascium obrutario nomine ipsorum nil superfunditur. Proinde quamquam non te fefellit quod boni quique meditarentur, redde te tamen expectantium votis, expetentiumque caritatem proba. Quia approbasti pudorem,

quod defuisti primum modestiae ascribitur, ad ignaviam respicit secunda dilatio. Praeterea tibi ad Arelatem profecto, venerabilis in Christo mater fecit amantes redamantisque patriae solum. Ad quod pro occasione voluptuose venit. Tu domus propria cuius auctorem, vineam, messem, oliveta, tectum quoque ipsum vel dum praetervehreris inspicere, vel commodi est. Quapropter missus a nobis est puer iste. Namque est tali vestigio causaeque nostrae conditio, ni fallor, atque opportunitas, ut pro beneficio civitati possit imputare quicumque videaris, quod tuos visis. Vale.

Sidonius Attalo suo salutem.

Te Aeduae civitati te praesidere cepisse libens atque cum gaudio accepi. Laetitiae causa quadripertita est. Prima quod amicus. Secunda quod iustus es. Tertia quod severus. Quarta quod proximus. Quo fit ut nostris nostrorumque commodis primum velis, debeas, possis opitulari. Hac amplectens in familiari vetustate novum ius potestatis adeptae materiam beneficiis tuis iam diu quaero, quibus me fide tanti agnoscere, ut et si non invenias quae per te amicus videaris, ipse quae tribuas. Vale.

Sidonius Sacerdoti et Iustino suis salutem.

Victorius patruus vester, vir non egregius secundum cuique doctissimi cum certa potentia cum potentissime condidit usus. Mihi quoque semper aparuo cura musarum. Hunc vos parenti venistis heredes, quam iure tam merito. Licet ego poetae proximus sim professione, vos semine. Ergo iustissimum ut die functo vel fato sic quisque nostrum succedat ut iungitur. Ideoque patrimonia tenete, date carmina. Vale.

Incipit liber VI.

Sidonius domino papae Lupo salutem.

Sid' Attalo suo sal'

Sid' Sacerdoti et Iustino suis sal'

B

Benedictus Spiritus Sanctus et pater dei omnipotentis, quod tu pater patrum et episcopus episcoporum et alter saeculi tui Iacob, de quadam specula caritatis nec de inferiore ierarchia tota ecclesiae dei nostri membra superinspicis. Dignus quidem quos consolareris infirmos, quique merito consulareris ab omnibus. Et quod tu nec ego dignum dignationi huic putaris et secunda reatu tua respondeam, colloquium salutaris tui et indignitatem patiens et amorem, recordatione vitae plectibilis adducor. Non clamet quod dixit domino tuus ille collega: exi a me, quia homo peccator sum, domine. Sed si iste timor non temperetur affectu, vereor ne Gerasenorum destituar exemplo et discedas a finibus meis. Quod potius illud quod inexcusabile est, collapsi mei te proposita conditione constringam, non anima tua. Si vis, potes me mundare. Quod illa sententia non plus dixit quod petitor perdidit, quam quod creditor publicavit. Et ne cum sis procul ambiguo primus omnium toto quem pateat orbe pontificum, cui praerogativae subiciatur cum consuetudine tuae attremant et turba collegium cum ingenuitatis vitae comparatione ipsa et grandaevorum corda puerescant, cum post desudatas militiae Lirinensis excubias et in apostolica sede novem iam decursa quinquennia utriusque scilicet ordinis quendam te cum clamatissimum primipilarem spiritualia castra venerentur. Tu nihilominus hastatorum antesignatorumque paulisper contubernio sequestrato ultimos calones tuos lixasque non despicis, et ad extremos thariorum qui principientiam suam adhuc ad carnis sarcinas sedent, crucis diu portare vexilla circumferens ac manum linguae porrigis inscientia vulneratis. Hostis ut appareret ex adversa acie sauciatos dux veterane colligere, et peritissimus tubicen ad Christum a peccatis receptui canere. Et evangelici pastoris exemplo non apostolicis laetaris si permaneant sani, quam si non remaneant desperati. Tu ergo norma morum, tu columna virtutum, tu sibi blandiri testis licet vera quam sancta dulcedo, despicatissimi vulneris ulcera digitis exhortationis contrectare non piguit. Tibi avaritiae non fuit pascere moritura animam fragilitate ieiunam et de apotheca dilectionis altissime sectandae nobis humilitatis propinare mensuram. Sed ora ut quandoque resipiscam, quantum meas deprimat oneris impositi massa cervices facinorum continuatione. Miser eo necessitatis accessi, ut is pro peccato populi nunc orare compellar, pro quo populus innocentum vix debet impetrare si supplicet. Nam quis bene medelam eger imperat? Quis febriens arroganti tactu pulsum distinguat incolumis? Quis desertor scientiam rei militaris iure laudaverit? Quis esculentus abstemium competenter arguerit? Indignissimum mortalium necesse habeo dicere quod facere detrecto, et ad mea ipse verba damnabilis cum impero quod non impleo, idem immo cotidie cogor dictare sententiam. Sed si tu vis me et illum cum crucifigeretis dominum nostrum pro scelerum meorum populo iunior magis quam minor mortes intercessor assistas, non ultra ascendemus in inferium viventes nec per carnalium vitiorum incentiva flammati ad altare

dni igne diuci ac incendem alienum. Qr
qnq nos n pote reos gle libra n respicit.
satis tn supq; gaudebim. si pcati tuo le
uare ualeam inioris hominis nri. 7 si
n integru ad remunerationē. certe l ca
caturi pectus aduenia. Memor nri ee.
dignare dne papa. **Sidoni dno pp prag**
matio sal.

Venerabil eutropia
matna. q ad nos spectat singlaris
exempli q parsimonia 7 humanitate
certantib; n mni se ieiuniis q cibis pau
pes pascit. 7 in xpi cultu puigil sola ise
gpellit peccata dormire. merorib; orbi
tatis necessitate litis adiecta inremedi
um mali duplicis pfectionē uie g sola
tiois expete festinat. gtaut habitatura.
siue istud ē pegnatio breuis. seu longu
gputet officium. Igr pfata uenerabilis
fris mei nc psbiti ia agripini neinurio
sum sit dixisse nequis certe fatigat argu
tiis. Q abutens inbecillitate matne. n
desistit spual aie serenitatē seclariu
isiuriaru flatib; obidare. cu filii nec p
multo nepotis amissi due parit plage
recentes adduxin iudiuuj uulnus ad
dunt. Temtauim int utruq; gpone nos
maxime qb; ieos noui ius pfessio uet
tuq; faciebant amicitie aliq censentes
suadntes q pia plurima supplicantes.
Qd q; inretuim. i oinē gcordie statum
pinui a feminea parte dicessu est. 7 qq
se alti pfuturi filie patna iactaret pro
gatiua. nurui tn mag placuit muni

ficentie sortuat oblatio. Iurgiu initi
semisopitu uris in finib; infert. Paci
ficate certantes 7 pontificat auctorita
te censure suspectis sibi partib; indicite
gram. dicite ueritatē. Sca u eutropia
siqd uadimonio meo creditis uictoria
gputat. Sicut p dapna n litiget. unde
7 suspicor uob una puitanda domu
discordiosa. licet iuenatis utinq; dis
cordam. Memor nri ee. dignare dne papa.

Sidonius dno pape leontio sal.

Et simullis hortatib; pmordia nre
ppfessionis animatis. neq; siti igno
rantie hacten sclaris ullo supne riga
tis imbre doctrine. n ego tn tantu mei
meminens n sii. ut a meis p suma parti
bus eqli efficior lance certandu. Na cu
nra mediocritas etate uite tepr dignita
tis. puilegio loci. laude scientie. dono
gscientie uie facile uincat. nullu mere
m. si par expectam alloqu. Q n inensa
tes silentiu urm. s; loquacitate nram po
tius excusare intentes. gmdauim apicu
portitoré. Cui si pegnationē pnto fauo
re foueatis gnidis actionib; illi portus
securitatis apit. Negotiu huic testamta
riu ē. Latent eu paru merita cartharu.
rogator illic porantes pitia gsiderē p
rex. p uictoria gputatur si se intellexe
rit iure supari. m ne sibi suisq; desidie
uitio ppeam causse culpet. hunc eate
nus gmdare psumo. n sicu instruere
dignant aduocatio gsulta fastidit. au

Sid dno pape Leontio sal.

Sid dno pape lupo sal.

p

ctoritas corone tue dissimulantib; illu
deat excudere responsi celeritatem.
Memor nri. **Sid dno pape lupo sal.**

Preter officium q incopabiliter
eminenti aplatui tuo sine fine
debetur. 7 si absq; intmissione soluat.
gmdo supplicu baiulor p noua neces
sitate uetusta necessitudinē. Qui in
aruerna regione longu iā h is quippe
tepoib; emisi casso labore uenet. Naq;
unam femina de affectib; suis q forte
uargonu h u noie idigenas latrunculos
nucupant. supuenis abstraxerat.
isto deducta ante aliqt annos isticq;
distracta. cu n falso indicio gpissent. cer
tis q signis s; n recetib; iq sinere uestigiis.
Atq; ob id h eadē laboriosa p q h iu ad eos
in negotiatoris nri domo dominioq; pa
la sane uendata d fungit. qda pruden
te h uiro nom quē nc trcassib; dege fama
diuulgat. ignotor uob hoiu collauda
te gtractu. cl subscptio id formula nu
dinariu tanq idonei astipulatoris oste
dit. Auctoritas psone. oportunitas pre
sentie tue. id cora positos facile ualebit.
si dignabit serie toci idagare uiolentie.
q q gnis e. eo facinoris accessit. qntu por
titoru dat nosse memoratu. n 7 illo
latrocinio quenda de numo uiantu gstre
extinctu. S; qr iudiciu uri medicina
expectunt ciuitateq; q negotiu ēiuina
le parturiunt. utraru si bene metior par
tiu parit 7 mor; aliq indepni gpoē

istoru dolori illor piculo subuenire. 7
quoda salubris sententie tepamto hanc
partē mni afflicta. illa mni ream. 7 utraq;
plus facere secura. ne iurgiis ut sese
fec tepis lociq; iniulitas talé discedat
ad tmin q le cep habe pncipui. Memor
nri ee. dignare d papa.

Sid dno pape Theoplausto sal.

Causam mea nesciens agit. q ad uos
iame litas portat. Na du notum in
sit gerulus oportun officii. beneficium
pstat g se arbitto accipe. sicut nc uenera
bilis domini digni int spectatissimos qsq;
numerari. Cui clientē pueroq; comdo.
pfectos seu in patni necessitatē seu i dnu
laborē pegnantiu q potestis ope huma
nitate. intcessione tuamini. Ac si aliq
amicipe pimpnia nouitateq; publice
gulsationis uidebit mni efficax. uos h
potis aspicete qd absentis causa n qd p
sentis psona mereatur. Memor nri
ee dignare d papa.

Sid dno pape eutropio sal.

i. gothos

Postqua fedifraga gentē redisse in
sedes suas copi neq; q eqm meantib;
insidiaru parare. nefas credidi ulteris
officior differre. sermonē. ne n affect
q uda uitio meo ducerer n gladi ipolit
decursa caritate rubignē. Vn misso in
h solu negocii gerulo litaru q qm uob
sit corpusculi stat in solido qm ue ex
animi sententia res agunt. sollicitus
inquiro. spans ne semel in amor ur

indultor. aut interiecta itineris longitudine aut absentiae communis diuturnitate tenuetur. quod bonitas conditoris habitationem potius hominum quam caritatem finalibus claudit angustiis. Restat ut vestra beatitudo conpunctorium salubritate sermonum audaciam nostrae ignorantiae pascat esuriam. Est enim tam nimis usui ut exortationibus tuis istionis hominis macrem saepenumero insticus adeps et spiritalis aruina distendat. Memor nostri esse domine papa.

Sid. domino papae Fonteio sal.

Si aliquid ad inchoandam gratiam conpendii potueris tribuat necessitudo praemissa seniorum: ego quoque ad amplandam tuam notitiam pleniorem cum praerogativa domesticae familiaritatis accedo. Nam sic te familiae meae validissimum in Christo semper patronum fuisse reminiscor: ut amicitias tuas non tam expetendas mihi quam repetendas putem. His adicitur quod indignissimo mihi inposito sacerdotalis nominis officio confuge me ad praecum vestrarum praesidia compello. ut adhuc ulcerosae conscientiae mihi mis hiulca vulnera vestro saltim cicatricentur oratu. Quapropter me meosque commendans et excusans litteras seniores: quanti dicitur obsecro ut intercessione consueta cuius viribus inmane polletis. clericalis tyrocinii in nobis reptantia rudimenta tueamini. ut si aliquid dignabitur de meorum pravitate nostrorum inmutabilis dei mutare clementia: totum id suffragiorum vestrorum patrocinio debeamus. Memor nostri esse domine papa.

Sid. domino papae Graeco sal.

Apicium oblatorem pauper vita sola mercandi actione sustentat. Non illi opificium est quaestus. Militia commodo cultura compendio. Hic ipsum quod mercennarius praestationibus et locaticia fatigatione cognoscitur. fama quidem sua salva, facultas crescit aliena. Sed tamen quam illi fides magna est et si parva substantia: quotiens cum pecuniis quorumpiam catapli recentis nundinas adit creditoribus bene creditur. sola deponit morum experimenta pro pignore. Haec dictanda mihi ista suggesta sunt nec ob hoc dubito audita fidenter asserere. quod non parum mihi intimos attingunt. quibus est ipse satis intimus. Huius ergo teneram frontem, dura rudimenta commendo. Et quia nomen eius lectorum nuper albus accepit: agnoscitis profecturo cum me epistulam clerico debuisse formatam. Quem propediem non iniuria reor mercatorem splendidum fore. si hinc ad vestra obsequia festinans frigore fontium civicorum saepe fonte mercatoris auferat.

Sid. domino papae Lupo sal.

Vir iam honestus Gallus qui iussus ad coniugem redire non distulit: litterarum mearum obsequium vestrarum reportat effectum. Cui conpagina quam miseratus relegeretur: acritatum conpunctus ingemuit: destinatamque non ad me epistulam sed in se sententiam iudicavit. Itaque confestim tui imperatam sponsionem spopondit. adornavit. arripuit. Quem nos propter hanc ipsam paenitudinis celeritatem non increpative sed consolatorie potius compellare curavimus: quo vicinaretur innocentiae festinata correctio. Neque enim quisquam in sibi bene conscius plus facere pro supplicio sit. si quis tamen vitae correctionis orbitam non reliquid. quippe cum ea ipsa quae legum parcentibus verba censurae: maxime emendationis incitamenta fuerunt. Nam quod potest esse castigationis huiusce tenore periculosius. in quo forte peccato animi aeger repperit intrinsecus remedium cum non valeret extrinsecus invenire. quamvis: Quod super est obsecramus ut crebra oratione pro quibus vestris omnibus inmane dicaminum. nosque sicut evangelicos magos remeasse manifestum est: tam nunc palia via morum in beatorum patriam redire faciatis. Pone onus et aerumnam quod minime praeterundum fuit. Agite gratias Innocentio spectabili viro qui ut praeceperatis gnaviter more gessit invictus. Memor nostri.

Gerulum litterarum leuitici ordinis honestat officium hic cum familia sua depraedationis gothicae turbinem vitans. in territorium vestrum delatus est: ipso ut sic dixerim pondere fugae. Ubi iure ecclesiae cui sanctitas tua praesidet. parvam sementem semini confecto caespiti advena ieiunus iniecit. Cuius ex solido colligendae fieri sibi copiam exorat. Quem si domesticis fidei deputata humanitate foveatis. id est ut debitum glebae canonem non petatis: tantum lucelli praestitum sibi computat peregrini hominis ut census sicanium angustus ac suo patrio solo rusticaretur. Huic si legitimam ut mos est solutionem perexigue segetis indulgeas: tamquam oppipare viaticatus cum gratiarum actione remeabit. Per quem sine stilo solitae dignationis inpertias. in servitatique istic sine pagina tua veluti polo lapsa reputabitur. Memor nostri esse dignare domine papa.

Aliquis aliquem. ego illum praecipue puto suo vivere bono qui vivit alieno quique fidelium calamitates indigentiamque miseratus facit in terris opera caelorum. Quorsum ista haec? inquis. Te sententia quam maxime papa beatissime petit. cui non sufficit illatam tantum necessitatibus opem ferre quas noveris. quin usque in extremos terminos Galliarum caritatis indage porrecta prius soles indigentium respicere causas quam inspicere personas. Nullius obest tenuitati debilitatique sic te expetere non possit. Nam prius manibus illum quam non valuerit ad te pedibus pervenire. Transit in alienas provincias vigilantia tua et in hoc curae tuae latitudo diffunditur: ut longe positorum consoleris angustias. Et hinc fuit ut in quacrebro tenuium absentium verecundia quam praesentium querimonia movet. Saepe tersisti eorum lacrimas quorum oculos non vidisti. Omitto illa quae cotidie propter defectionem civium pauperum inrequietas toleras excubias praecibus expensis. Omitto te tali semper agere temperamento. sic semper humanum, sic abstemium iudicari: ut constet indesinenter regem praesentem prandia tua, reginam laudare ieiunia. Omitto te tanto cultu ecclesiam tibi creditam convenustare ut dubitet inspector, melius ne opera nova consurgant an vetusta reparentur. Omitto per te plurimis locis basilicarum fundamenta

Sid. domino papae Lupo sal.

consurgere ornamenta duplicari. Cumque mul-
ta in statu fidei tuis dispositionibus augean-
tur, solum hereticorum numerum minui, teque quodam
uenatu apostolico feras Fotinianorum mentes
spiritualium predicationum cassibus implicare, atque
attonitos barbaros iam sequaces quotiens conuincuntur ibo
non exire uestigio, donec eos a profundo gurgi-
te erroris felicissimus animarum piscator extraxeris.
Et horum aliqua tamen cum reliquis forsitan communicanda
collegi. Illud autem debetur quodam ut uiris consulta-
dum precipuo titulo, nec tuus potest ire pu-
dor inficias, quod post Gothicam depopulationem,
post segetes incendio absumptas peculiari
sumptu inopie communi per desolatas Gallias
gratuita frumenta misisti, cum tabescentibus
fame populis nimium contulisses, si commercio
fuisset species ista non munere. Vidimus an-
gustas tuis frugibus uias; uidimus per Araris
et Rodani ripas non unum quod uos impleueras
horreum. Fabulae cedant figmenta gentili-
um, et ille quasi in celum relatus per repertam spi-
carum nouitatem Triptolemus, quem Grecia sua
cementariis pictoribus significibusque illustris
sacrauit templis, formauit statuis, effigia-
uit imaginibus. Illum dubia fama iactat
prudentes adhuc et Dodonigenas populos dua-
bus uagum nauibus, quibus poete deinceps
formam draconum deputauerunt, ignotam
circumtulisse sementem. Tu ut mediterranea
taceam largitate in ectum ciuitatibus Tyrreni
maris erogatum horreis tuis duo portus
flumina quoque duo nauia impleuisti. Sed si
forte Achaicis Eleusinie superstitionis exe-
pluris tamquam non idoneis religiosus laudatus
offenderis, seposita mistici intellectus reueren-
tia uenerabilis patriarche Ioseph histori-
alem diligentiam comperimus, qui contra sterilitatem
septem uberes annos insecuturam facile
prouidit remedium quod prouidit. Sed meam tamen mora-
lem sententiam, mihi iudicio meo minor
est quam qui superueniente simili necessitate non
diuinat et subuenit. Quapropter et si adiuncte
gratum concitere non possum quantas tibi gratias Arela-
tenses, Regenses, Auennici, Arausionen-
sesque et Albenses, Valentineque necnon et Trica-
stine urbis possessor exoluat, quia difficile
est eorum exacte uota metiri, quibus noueris
alimoniam sine aere esse collatam, Arver-
ni tamen oppidi ego nomine uberes per quam gratias ago,
cui ut succurrere meditarere, non te commu-
nio prouincie, non proximitas ciuitatis, non opportu-
nitas fluuii, non oblatio pretii adduxit. Itaque
ingentes per me refert grates, quibus optigit per
panis tui abundantiam ad suam sufficientiam
peruenire. Igitur si mandati officii munia satis
uideor implesse, ex legato nuntius ero. Licet
sciam, uolo per omnem fertur Aquitaniam gloria tua.
Amaris, laudaris, desideraris, excoleris omnium
pectoribus, omnium uotis. In hoc temporum mala
bonus sacerdos, bonus pater, bonus annus es, quibus
ope pretii fuit fieri famem suam periclo, si aliter
esse non potuit tua largitas experimento. Memor nostri.

Explicit liber VI. Sidonius domino pape Mamerto salutem.

Rumor est Gothos
Romanum solum castra mouisse. Hu-
ic semper irruptioni nos miseri Aruerni
ianua sumus. Namque odiis inimicorum
hinc peculiaria fomenta subministramus,
quia quod nec dum terminos suos ab oceano in Ro-
danum Ligeris abueo limitauerunt, solam
sub ope Christi moram de nostro tantum obice
patiuntur. Circumiectarum uero spacia tractumque
regionum iam pridem regni minacis importu-
na deuorauit impressio. Sed animositati nostre
tam temerarie tamque periculose non nos aut ambustam
murorum faciem aut putrem sudium cratem
aut propugnacula uigilum trita pectoribus
confidimus opitulatura. Solo tamen inuectarum
te auctore rogationum palpamur auxilio.
Quibus inchoandis instituendisque populus
Aruernus, et si non affectu pari, affectu certe
non impari cepit initiari, et ob hoc circumfusis
nec dum dat terga terroribus. Non enim latet nostram
sciscitationem primis temporibus harumce sup-
plicationum institutarum ciuitas tibi celitus cre-
dita per cuius te nunc prodigiorum terriculamenta
uacuabatur. Nam modo scene menium publico-
rum crebris terre motibus concutiebantur,
nunc ignes sepe flammati caducas culmi-
num cristas supiecto fauillarum monte
tumulabant, nunc stupenda foro cu-
bilia collocabat audacium pauenda
mansuetudo ceruorum, cum tu inter ista discessu
primorum populariumque statu urbis exina-
nito ad noua celer ueterum Niniuitarum
exempla decurristi, ne diuine ammoni-
tioni tua quoque desperatio conuiciaretur. Et uere
iam de deo tu minime poteras absque pec-
cato post uirtutum experimenta diffidere. Nam
cum uice quadam ciuitas conflagrare cepisset,
fides tua nullo ardore plus caluit. Et
cum in conspectu pauide plebis obiectu so-
lo corporis tui ignis recursus inusitatis fugi-
tiuis flexibus sinuaretur, miraculo terribili,
nouo, inusitato affuit flamme cedere per
reuerentiam, cui sentire defuit per naturam.
Igitur primum et his paucis nostri ordinis uiris in-
dicis ieiunia, interdicis flagitia, suppli-
cia predicis, remedia promittis, exposcis omnibus
nec penam longinquam esse nec ueniam. Doces
denuntiate sollicitudinis minas orationum
frequentia esse amoliendas, mones assidui-
tatem furentis incendii aquam potius oculorum
quam fluminum posse restingui, mones
minacem terre motuum concussationem fidei sta-
bilitate firmandam. Cuius consilium sequax
humilis turba consilii maioribus quoque suis
fuit incitamento, quos cum non piguisset fu-
gere, redire non puduit. Qua deuotione
placatus inspector pectorum deus fecit obsecra-
tionem uestram uobis salutarem, ceteris imitatio-
ni, utrisque presidio. Denique illic deinceps
non fuere uel dampna calamitati uel ostensa for-
midini. Que omnia sciens populus iste Vien-
nensibus tuis et accidisse prius et non accessisse
posterius uestigia tam sacre sancte informatio-
nis amplectitur, sedulo petens ut conscien-
tie tue beatitudo mittat orationum sua-
rum suffragia, quibus exempla transmisit.
Et quia tibi soli concessa est per auorum memoriam uel
confessorum Ambrosianum duorum martirum re-
pertorem in partibus occiduis marti-

ris Ferreoli solida translatio. adiecto nostri capite Iuliani. quod istinc turbulento quondam persecutori maiores retulit cruenta carnificis. Non iniurium est quod pro compensatione depositum ut nobis inde veniat pars patronum. quia vobis redit hinc pars patroni. Memor nostri esse dignare domine papa.

Hieras consummatissime pontificum verecundiam meam multifariam laude cumulanda. si quid stilo rusticante peraravero. Atque utinam reatu careat quod apicum priore congressu quamquam circumscriptus veritati resultantia tamen et diversa contextu ignorantiae siquidem meae callidus viator imposuit. Nam dum solum mercatoris praetendit officium. litteras meas adformare vicem scilicet vel lectoris elicuit. scilicet quas aliquam gratiarum actionem gnavere decuisset. Namque ut post comperi plus Massiliensium benignitate profectus est. quam status sui seu per censum seu per familiam forma pateretur. Quae tamen ut gesta sint si quis pia dignius relator evolveret. fierent iocunda memoratu. Sed quoniam iubetis ipse ut aliquid vobis a me lectum copiosumque pagina ferat. date veniam si hanc ipsam tabellarium nostri hospitalitatem communicantis salubri compendia salva virtutum auri severitate perstringam. ne secundo in simulatum non tunc primum nosse videamur. simul et simonis est regularum ut ex materia omnium usurpentur principia dicendi. cur hic quoque quaecumque in sermocinatione materia longius quaeratur expetaturque; non ut sermoni nostro sit ipse pro causa. cui certo sermo noster pro sarcina est. Arvernis huic patria, Parentes natalibus non superbi sed absoluti. et sicut nichil illustre iactantes. ita nichil servile metuentes. contenti censu modico sed eodem vel ut sufficiente vel libero. Militia illi in clericali potius quam in palatino decursa comitatu. Pater istius grandi frugi et liberis parum liberalis. quique primam parsimoniam iuveni filio plus prodesse quam placere maluerit. Quo relicto tunc puer iste vos petiit nimis expeditus. quod erat maximum conatibus primis impedimentum. Nichil enim viatico levi gravius. Ad tamen primum illi moenia intra venia satis sedis introitus. sancti Eustachii qui nobis decessit actutum dicto factoque; gemina benedictio. hospitium brevi quaesitum. iam Eustachii cura facile inventum. celeriter additum. civiliter locatum. Iam primum crebro accursu excolere vicinos. identidem ab his ipse haud aspernaliter resalutari. agere cum singulis prout aetatis ratio permitteret. grandaevos obsequiis aequaevos officiis obligare. pudicitiam pro ceteris sobrietatem sectari. quae tam laudanda in iuventute quam rarum. Summatibus deinceps et tunc comiti civitatis vestrae numinis oportunus quam frequentibus excubiis agnosci. innotescere. familiarescere sicque eius in dies sedulitas maiorum sodalitatibus promoveri. fovere boni quique certatim votis omnibus plurium consiliis. privatis donis cuncti beneficiis adiuvavere. Perque haec spes opesque isti rapim saltuatimque cumulari. Forte accidit ut diversorio cui ipse successerat quaedam femina non minus censu quam moribus idonea vicinaretur. Cuius filia infantiae iam temporibus emensis. necdum tamen nubilibus annis appropinquabat. Huic hic blandus. siquidem ea aetas infantulae ut adhuc decenter nunc quaedam frivola. nunc ludo apta virgineo scruta donabat. quibus isti parum grandibus causis plurimum virgunculae animus copulabatur. Anni obiter thalamo pares. Quid morer multis adolescens solus. tenuis. peregrinus. filius familias et e patria patre non solum non volente verum et ignorante discedens. puellam non inferiorem natalibus facultatibus superiorem. medio episcopo quia lector. solatio comitis quia cliens. socru non inspiciente substantiam sponsa non despiciente personam. uxorem petit. impetrat. ducit. Conscribuntur tabulae nuptiales. et si qua est istic municipali nostri suburbanitas matris in omnibus illic inserta documentis mimica largitate recitantur. Pacta circumscriptione legitima et fraude sollempni. levat divitem coniugem pauper adamatque diligenter quae ad socerum pervenerant rimatis comminat satisque non parvo et collolario facultatem crudelitatemque munificentiae socrualis emungens. receptui in patriam cecinit profligator invictus. Quo profecto mater puellae per hyperbolicis instrumentis ceptam actionem repetundarum velle proponere et tunc demum de mancipiorum sponsaliciae donationis paucitate merere quando iam de nepotum numerositate gaudebat. Ad hanc placandam iter proposito praetexerat cum litteras meas post obtulit. Habetis historiam iuvenis eximiam. fabulam militiae vel Atticae parem. Simul et ignoscite praeter equum epistolarem formulam porrigentem quam ob hoc stilo morante perduxi. ut non tanquam ignotum reciperetis quem civem beneficiis reddidistis. Pariter et nata comparatum est ut quibus impendimus studium praestemus affectum. Vos vero Eustachium pontificem te exacte digno herede decessisse monstrabitis. si ut propinquis testamenta sic clientibus patrocinium legata solvatis. Ecce parui et obedientis officium garrulitate complevi. licet quod indocto negotium perplexitatis iniungitur. egre ferre non debeat sin tam eloquentes epistolas recipit quam loquaces. Memor nostri esse dignare domine papa.

Diu multumque deliberavi quanam magis animo affectus studioque parendi sollicitarer. an destinare sicuti iniungis contestatiunculas quas ipse dictavi. Vicit ad ultimum sententia quae obsequendum diffiniebat. Igitur petita transmisi. Ergo quid indicem? Gaudis ne haec obedientia? puto gaudis. est grandior impudentia tamen. Ac enim fronte possem fluminibus aquas. silvis ligna transmittere. ac enim temeritate Apellen

pigniculo celo fidicen. malleo polycletum
(l. emularemur)
munerare(mur). Date ergo veniam presumptioni
papa sanctissime. facunde. venerabilis: que doctis-
simo examini tuo natali garrulitate de
blaterat. Habet consuetudo nostra pridem ut
si pauca edit multa concrepat. veluti est cani
bus innatum. ut etsi non latrent tamen hyrriant.
Memor nostri.

Insinuare quoscumque iam paveo. quos commenda
tis nos dum verba. vos munera. tamquam
non principalitas censenda beneficii quod a me
peccatore digressis sancte communionis porrigo
pater. Testis horum est vindex noster qui se gnavus
domum pro munificentie vestre fasce reme
avit. quasi loci est constantia affirmans. cum sit
opinione magnus gradu maximus. non tamen
esse vos amplius dignitate quam dignatione
laudandos. Predicat melleas scedas. et
floridas. que procedunt de temperata commu
nione blandicias. nec tamen ex hoc quicquam
pontificali persone de pietate quam sacerdotii fasti
gium non frangitis comitate sed flectitis.
Quibus agnitis sic inardesco. ut tunc me sim
felicissimum iudicaturus cum in coram posito
sub divina ope contigerit tam securum de deo
suo pectus. licet presumptiosis artis tamen fove
re complexibus. Accipe confitentem. Suspi
cio quidem nimis severos et imbecillitatis mee
conscientia nequiunt ferre aspectus. Michi tamen quod fatendum
est hisce moribus facilius humilitate suum mitiam.
quam familiaritate sociem. In summa videt
qua conscientie dote intumescat: qui se ambien
tibus rigidum reddit. Ego tamen mox illi (vel similator) emu-
latorem esse perlegerim. qui etiam longe positorum
incitare in se affectat affectum. Illud quoque
non minimum gaudii cordi est quod aptatur
vestri patrocinium copiosum verissimis divitiis
anime mee. Simplicio et Apollinari
interminia intercessione conferre vos quoque
precor. Si verum est: rogo ut non habeat vestra cari
tas finem. Si falsum est: peto ut non differat ha
bere principium. Preterea commendo gerulum
litterarum cui istic in Iuvasionensi oppido quod
dam necessitatis exortum. sanari vestre au
ctoritatis reverentie pondere potest. Memor nostri.

Bituricas decreto civium petitus ad
veni. Causa fuit evocationis. ti
tubans ecclesie status. Que nuper summo vi
duata pontifice: utriusque professionis ordi
nibus ambiendi sacerdotii quoddam classicum
cecinit. Fremit populus per studia divisus.
Pauci alteros: multi sese non offerunt so
lum sed inferunt. Si aliquid pro veritate
portione secundum dominum consulas: veritati omnia
occurrunt. levia. varia. fucata. et quid
dicam? Sola est illic simplex impuden
tia. Et nisi vel impudentia me immeri
to queri iudicaretis. dicere auderem
tam precipites sese animi plerosque tamque
periculosi: ut sacrosanctam sedem digni
tatemque affectare pretio oblato non refor
mident. et res iam dudum in nundinam
mutuam auctionemque potuisse: si qua para
tus invenitur emptor. venditor tam desp
eratus inveniretur. Proinde queso ut

officium mei novitatem. pudorem. necessi
tatem. spectatissimum adventum tui omnes
contubernio. tuteris auxilio. Nec te quamquam
(i. provincie)
Senoniae caput es. inter hec dubia sub
traxeris intentionibus medendis a quirita
norum: quia minimum refert quod nobis est
in habitatione divisa provincia. quando
in religione causa iungitur. His accedit
quod de urbibus Aquitanice prime solum
oppidum Arvernum Romanis reliquum
partibus bella fecerit. Quapropter in con
stituendo prefate civitatis antistite pro
(vel difficiam) vincialium collegarum deficiam numero:
non metropolitanorum reficiam assensu. De
cetero quod ad honoris vestri spectat preroga
tivam: nullus a me adhuc nominatur. nul
lus adhibitus. nullus electus est. Omnia
censure tue salva. illibata. solida. ser
vantur. Tantum hoc meum duco. vestras imi
tare personas. expectare voluntates. lau
dare sententias. et cum in locum statumque pon
tificis quisque sufficitur: ut a vobis preceptum
a me procedat obsequium. Sed siquid tamen ar
bitror minime fore preceptis meis apud vos
male suadens obstiterit interpres: potius
presentiam vestram possit excusare quam cul
pam. sic e diverso si venitis. ostenditis que
terminum potuerit poni quidem vestre regi
oni. sed non poterit caritati. Memor nostri.

Quamvis nobis munere dei novo nostrorum
temporum exemplo amicitiarum
vetera iura. diuque est quod invicem diligimus
exequor. Porro autem quod ad communem conscien
tiam pertinet tu patronus quamquam hoc ipsum
presumptiose loquar arrogantique. Namque iniqui
tas mea tanta est: ut mederi delapsuum et as
siduitate vix etiam tue supplicationis effica
cia queat. Cum quorum es tam peritia quam di
lectione bis dives. pariter et quia meminimus pro quod
polleas igne sensuum. fonte verborum. qui nu
derum Modaharium civem Gothum heresios ar
riane iacula vibrantem quo tu spiritualium
testimoniorum mucrone confodis. servata
ceterorum. tam reverentia quam pace pontifi
cum. non iniuria te defleo qualiter ecclesiasti
cas caulas. iste aeris lupus qui peccatis per
euntium saginatur animarum clandesti
no morsu necdum intellecti dentis arro
dat. Namque hostis antiquus quo faci
lius insultet balatibus ovium destitutarum.
dormitantium pro incipit cervicibus imminere
pastorum. Neque ego ita mei immemor non
sum. ut neque quicquam me habere esse reminiscar quem
longis adhuc abluenda fletibus conscien
tia primat. cuius stercora tum sub ope Christi quoque
in flectis orationum tuarum rastris erudera
buntur: sed quia supereminet privati reatus
verecundiam publica salus: non verebor
et si carpat telum invide fidei similiter
in ipsos sub vanitatis invidia causam
perdere veritatis. Evarix rex Gothorum
quod limitem regni sui rupto dissolutoque
federe antiquo vel tutatur armorum iure
vel promovet: nec nobis peccatoribus licito
accusare. nec vobis sanctis hic discute-

promissum est. Quin potius sic requiras ordinis res est ut dives hic purpura byssoque velletur, Lazarus hic ulceribus et paupertate feriatur. Ordinis res est ut dum in hac allegorica versamur Aegypto Pharao incedat cum diademate, Israhelita cum cophino. Ordinis res est ut dum in hac figurate Babylonis fornace decoquimur, nos cum Hieremia spiritalem Hierusalem suspiriosis plangamus ululatibus, et Assur phastu regio tonans sancta sanctorum proculcet. Quibus ego praesentium beatitudinum vicissitudinibus inspectis communia patienter incommoda fero. Primum quia merear introspiciens, quaecumque adversa pervenerint, leviora reputabuntur. Deinde quia certum scio maximum esse remedium interioris hominis, si in hac area mundi varius passionum flagellis triturentur. Sed fatendum est praefatum regem Gothorum, quamquam sit ob virium merita terribilis, non tam Romanis moenibus quam legibus Christianis insidiaturum pavesco. Tantum, ut ferunt, ori, tantum pectori suo catholici mentio nominis acet, ut ambigas ampliusne suae gentis an suae sectae teneat principatum. Ad hoc armis potens, acer animis, alacer annis, hunc solum patitur errorem, quod putat sibi tractatuum consiliorumque successum tribui pro religione legitima, quam potius assequitur pro felicitate terrena. Propter quod discite cito catholici status valitudinem occultam, ut apta festinetis adhibere medicinam.

Burdegala, Petrocorii, Ruteni, Lemovices, Gabalitani, Helusani, Vasates, Auscenses, multoque iam maior numerus civitatum summis sacerdotibus ipsorum morte truncatus nec ullis deinceps episcopis in defunctorum officia suffectis, per quos utique minorum ordinum ministeria subrogabantur, latum spiritalis ruinae limitem traxit. Quam fere constat sic per singulos dies morientum patrum proficere defectu, ut non solum quoslibet haereticos praesentium, verum etiam haeresiarchas priorum temporum potuerit inflectere; ita populos excessu pontificum orbatos tristis intercisae fidei desperatio premit. Nulla in desolatis cura dioecesibus parochiisque. Videas in ecclesiis aut putres culminum lapsus aut valvarum cardinibus avulsis basilicarum aditus hispidorum veprium fruticibus obstructos. Ipsa, pro dolor, videas armenta non modo semipatentibus iacere vestibulis, sed etiam herbosa viridantium altarium latera depasci. Sed iam nec per rusticas solum solitudo parochias; ipsa insuper urbanarum ecclesiarum conventicula rarescunt. Quid enim fidelibus solacii superest, quando clericalis non modo disciplina, verum etiam memoria perit? Equidem cum clericus quisque defungitur, si benedictione succidua non accipiat dignitatis heredem, in illa ecclesia sacerdotium moritur, non sacerdos. Atque ita quid spei restare pronuntias, ubi facit terminus hominis finem religionis? Altius inspicite spiritalium damna membrorum: profecto intellegetis, quanti subripiuntur episcopi, tantorum vobis populorum fidem periclitaturam. Taceo vestros Crocum Simpliciumque collegas, quos cathedris sibi traditis eliminatos similis exilii cruciat poena dissimilis. Namque unus ipsorum dolet se non videre quo redeat, alter se dolet videre quo non redit. Tu sacratissimorum pontificum Leontii, Fausti, Graeci urbe, ordine, caritate medius invenieris. Per vos mala foederum currunt, per vos regni utriusque pacta condicionesque portantur. Agite quatenus haec sit amicitia concordia principalis, ut episcopali ordinatione permissa populos Galliarum, quos limes Gothicae sortis incluserit, teneamus ex fide, etsi non tenemus ex foedere. Memor nostri.

Sidonius domino pape Greco salutem.

Ecce iterum Amantius nugigerulus noster Massiliam suam repetit, aliquid ut moris est de manubiis civitatis domum reportaturus, si tamen cataplus arriserit. Per quem iocularia garrirem, si pariter unus idemque valeret animus exercere laeta et tristia sustinere. Sed nostri hic nunc est infelicis anguli status, cuius ut fama confirmat melior fuit sub bello quam sub pace condicio. Facta est servitus nostra pretium securitatis alienae. Arvernorum, pro dolor, servitus, qui, si prisca replicarentur, audebant se quondam fratres Latio dicere et sanguine ab Iliaco populos computare. Si recentia memorabuntur, hi sunt qui viribus propriis hostium publicorum arma remorati sunt; cui saepe populo Gothus non fuit clauso intra moenia formidini, cum metuisset ipse fieret oppugnatoribus positis intra castra terror. Hi sunt quibus sibi adversus vicinorum aciem tam duces fuere quam milites. De quorum sorte certaminum si quid prosperum cessit, vos secunda solati estis; si quid contrarium, illos adversa fregerunt. Illi amore rei publicae Seronatum barbaris provincias propinantem non timuerunt legibus tradere, quem convictum deinceps res publica vix praesumpsit occidere. Hoccine meruerunt inopia, flamma, ferrum, pestilentia, pingues caedibus gladii et macri ieiuniis proeliatores? Propter huius modi pacis expectationem avulsas muralibus rimis herbas in cibum traximus, crebro per ignorantiam venenatis confusi graminibus infecti, quae indiscretis foliis sucisque viridantia saepe manus fame concolor legit. Pro his tot tantisque devotionis experimentis nostri, quantum audio, facta iactura est. Pudeat vos, precamur, huius foederis nec utilis nec decori. Per vos legationes meant; vobis primum pax quamquam principe absente non solum tractata reseratur, verum etiam tractanda committitur. Venerabilis sit, quaeso, apud aures vestras veritatis asperitas, cui convicium dolor eripit. Parum in commune consulitis, et cum in concilium convenitis, non tam curae est publicis mederi periculis quam privatis studere fortunis. Quod utique saepe diuque facientes iam non primi comprovincialium coepistis esse, sed ultimi. At quousque iste poterit durare praestigio? Nam hoc nomine avi nostri gloriabuntur, quod minores incipiunt non habere. Quapropter quo potestis statum concordiae tam turpis incidite. Adhuc si necesse est obsideri, adhuc

pugnare. ad huc esurire delectat. Si uero
diu qui uirib; non potuim optineri. inue
nisse uos certu est. qd barbaru suaderitis ig
nauu. S; cur dolori nimio frena laxam?
Quin potius ignoscite afflictis. nec imputa
te merentib;. Haq; alia regio tradita seru
tiu spat. aruerna suppliciu. Sane si me
dicari uri sul timus n ualeas. saltem hoc
efficite prece sedula. ut sanguis uiuat quorum
e moritura libtas parate exulib; tra capi
endis redeptione. uiaticu peregnatis. Si
muri uri apti hostib; non sit clausus
uris hospitib;. Memor uri.

Si amicicie nre potius
affinitatisq; qua psone tue tepus
ordine. statu. cogitarem. iure uob
in hoc ope qntulu cuq; e prime titulorum
rubrice. prima sermonu officia dedica
rent. Sis; paucitas t stilus uri curules. pa
tricias nichilominus insulas enumeratur
n tacuiss; tplices pfecturas. Et si agro
tuo pcociens mutare pcomib; pconia
non negass; patre inde patruosq; mu
nime silendos pcurrisset. Et quali
bet posset triuphalib; adoreis familie
tue defetigari n tu eatenus explicandis
antiquorum stemmatib; exinaniret. ut
ab hoc ad narranda glam tua fieret ob
tusior. Qui si e inscribendis maioru
tuorum uirtutib; fuiss; obetat. tuis denuo
meritis acuminaret. S; salutatione
e publica destinatur. n qd fuisses.
sed qd nc potius ee considerauit. Preter misit

Gallias t amministratas. te cu maxi
me incolumes ēent (t erant). pter misit attila
rem hoste. Thoris modu rodani hospite
ethu ligeris libatore sola te dispositio
num salubritate tolerasse. pptq; pru
dentia tanta, pudenciaq; curru tuu
prouinciales cu plausu maximo accen
tu spontaneis subisse ceruicib; qui sic ha
benas galliaru moderarere. ut possessor
exhaustus tributario iugo releuaret. Pre
ter misit rege gothe ferocissimum i
flexu affatu tuo melleo. gnu. arguto
inusitato. y abarelatensiu portis que
ethus n potuisset prelio. te plandio remo
uisse. Hec omnia pt misit congruenti spars
tuu salue pontificu qua senatoru ia no
minib; adiungi. censuitq; uultis fieri si
mt pfectio xpi q si mt pfectos ualentini
ani constituere. Neq; te sacdotib; potius an
mixtu uitio utat malignus inops. na gra
dis ordinu ignorantia tenet. hinc aliquid
derogatos. qui sicuti cu epulu festiuitas
publica facit prior e in prima mensa quina
ptereuni ei quod prius fuerit insecta. sic absq;
confluctatione pstantior sedm bonorum
sentia coputat honorato maxime mi
nus religiosus. Vale.

Iudicio pfens carta comendat. nosq; in
placeat error pque peto inuolui. s; qui
neminem ipsorum nos decet exasse dapna
bile pnuntiare du uiuo. In spe enim ad
huc absolutionis e cui copetit posse con

uerti. Que si tu n negotii siu series. ipe
recti psentanea cora narratione pate
faciet. Na prudentie satis obuiat. epi
stolari formule debita concinnitate
plurifario sermone porrigere. Sane qui
qui sedm ul negocia t terrena iudicia so
lent hui cemi hoies honestas hre cau
sas. tuq; potes hui laboriosi y si impug
nas pfidia. ppugnare psona. Memor
uri ee. dignare dne papa.

Quando quidem me clericalis officii uincla
ligant. felicissimu mediocritatis
mee statu pnuntiare. si nob hrent qm
territoria uicina ta mema. Demum nus
uidelic y reb; corona tua maximisq; con
sulere. fieretq; actionu mearu consi cui
pia fluuii placidissim cursus atq; in
offensus. si eructu tuo ueluti e salubrimo
fonte manaret. Pcul dubio tc ille n eet
aut spumosus pactantia aut turbidus
psupbia. aut cenosus. pconscientia aut
pcepsprurientate quin potius in illo squa
lidu sic qd acpurie sorderet. totu id a
micta consilii tui uena dilueret. S; q hec
modi notis spacia ro longa uos posita
ppedimto. sedulo pcor. ut consulente
de scrupulo i cursu ambiguitatis ex
pedias. Et qui simpliciu spectabilem
uiru. epm sibi flagitat popls. Bituricx
ordinari qd sup tanto debea negotio fa
cere decernas. Hui es naq; t erga me dig
nationis t erga religis scitatis. ut siquid

fieri uoles. uoles au quod equissimu est
non suade ta debeas qua iube. de quo tu
simplicio scitote narrari plurima bo
na. atq; eaq; a plurimis bonis. Que testi
monia in prima fronte collquu n satis gra
ta qui satis gtiosa iudicabantur. Atq quod emu
los ei nichil uidi amplius qua silere atq;
eos maxime quod fide fouent arrianorum.
neq; quippia nomino (t simplicio) licet nec du ure
pfessionis illicitu opponi. animu adi tu
exactissimu uiru poss; censeri. de quo
qui uis malus loqui bonis tacere n poss;
S; cur ego ista h inepte adiecti. tanq da
rem consiliu quod poposci. Quam potius oia ex
uro nutu arbitro litteris; disponentur.
sacedotib; poplarib; manifestabuntur.
Neq; et ita desipim in totu. ut euocari
du te prima si ueniire possibile e. deinii si
quod sec certe consulendu decernerem. n i
omib; obsecuturi. Memor uri.

Presidio spualiu lectionu quaru
e ta p autenticos quod p disputato
res bibliotecha fidei catholice p fami
liaris est. e illa que maxime tuaru
sed aurium minime digna sunt occu
pare censura. noscere cupis. Sic in
iungis. ut oratione qua uideor ad ple
bem. Bituricis (ad abiui) in eccla sermocinatus.
t dirigam. cui n rethorica partitio.
n oratorie in me n gmaticales fige.
congruente decore disciplinaq; suspe
ditauerit. Neq; et illic ut exacte p

oratoribus mos est aut puncta historica aut poetica scemata scintillas vel controversalium clausularum libuit aptari. Nam cum me partium sediciones, studia, varietates indivisa raptarent, sic dictandi materiam suggerebat iniuria, quam tempus occupatio subtrahebat. Etenim tanta erat turba competitorum ut cathedre uni numerosissimos candidatos nec duo recipere scamna potuissent. Omnes placebant sibi, omnes omnibus displicebant. Neque etiam valuissent aliquid in commune consulere, nisi iudicium sui faciens plebs levita iacturam sacerdotali se potius iudicio subdidisset. Presbiterorum sane paucis angulatim fringultientibus, porro autem palam ne mussitantibus quidem, quia plerique non minus suum quam reliquos ordines penitebant. Ergo dum publice totos singuli cavent, factum est ut omnes non aspernanter audirent quod de incepto ambientum expeterent [t. exponerent]. Ita paginam sume subditis voluminibus adiunctam, quam duabus vigiliis unius noctis estive Christo teste dictatam. Plurimum vereor ne ipsi apostoli lectioni que hoc de se probat quam minus credas.

Refert historia scolaris, dilectissimi, quendam philosophorum discipulis advenientibus prius tacendi patientiam quam loquendi monstrasse doctrinam, et sic incipientes quosque inter disputantium consectaneorum cathedras mutum sustinuisse quinquennium, ut et celerrima quorumpiam ingenia non liceret ante laudari quam deceret agnosci. Ita fiebat ut eosdem post longam taciturnitatem locutos quisque aut ire ceperat non taceret. Quia donec scientiam nacta combiberet, non maior est gloria dixisse quod noveris quam siluisse quod nescias. At nunc mediocritatem meam manet longe diversa condicio, cuius suspiriosas voragines et flagitiorum volutabra congruenti professionis huic pondus impactum est, in quo quam illi bonorum reddam discentis obsequium cogor debere capueris docentis officium. Additur huic impossibilitate pondus pudoris, quod in peculiaritate pagine decretalis oblatum pontificis eligendi mandastis arbitrium, coram sacrosancto et pontificatu maximo dignissimo papa. Qui cum sit sue provincie caput, sit et in institutione, facundia, privilegio, tempore, etate prestantior, ego deque coramque metropolitano verba facturus et provincialis iunior, pariter fero imperiti verecundiam, procacis invidiam. Sed quia vestro sic libitum errori ut ipse prudentia carens prudentem vobis in cuiusque personam bona multa concurrant sub ope Christi episcopum exquiram, noveritis huiusmodi assensu multum honoris plus oneris excipere. Primore loco grandem publice opinionis sarcinam penditote, quod iniunxistis incipienti consummata iudicia, atque ab hoc rectum consilium tramite postulatis, in quo recolitis adhuc nuper erratum. Ergo quod vobis id cordi fuit, obsecro, ut quales nos fide creditis tales intercessione faciatis, atque dignemini humilitatem nostram orationibus potius in celum ferre quam plausibus. Primum tamen nosse par est in quas me obloquiorum scillas et in quas linguarum Sirtes humanarum latratus quorundam vos infamare conantium verbo conicerent. Est etenim hec quedam vis malis moribus, ut innocentiam multitudinis devenustent scelera paucorum, cum tamen e diverso bonorum raritas flagitia multorum nequeat excusare virtutibus communicatis.

¶ Si quempiam nominavero monachorum, quamvis illum Paulis, Antoniis, Hilarionibus, Machariis conferendum sectate anachoreseos prerogativa comitetur, aures ilico meas inconditum tumultuantium circumstrepitus ignobilium pomilionum murmur everberat conquerentium: Hic qui nominatur, inquiunt, non episcopi sed potius abbatis complet officium, et intercedere magis pro animabus apud celestem quam pro corporibus apud terrenum iudicem potest. Sed quis non exacerbescat cum videat sordidari virtutum sinceritatem criminatione vitiorum? Si eligimus humilem, vocatur abiectus. Si proferimus erectum, superbire censetur. Si minus instructum, propter imperitiam creditur irridendus. Si aliquem e contrario doctum, propter scientiam clamatur inflatus. Si severum, tamquam crudelis horretur. Si indulgentem, facilitate culpatur. Si simplicem, despicitur ut brutus. Si acrem, vitatur ut callidus. Si diligentem, superstitiosus decernitur. Si remissum, negligens iudicatur. Si sollertem, cupidus. Si quietum, pronuntiatur ignavus. Si abstemium producimus, avarus accipitur. Si eum qui pascendo ieiuneo, vanitatis arguitur. Liberalitatem pro prodigalitate condempnant. Verecundiam pro rusticitate fastidiunt. Rigidos ab austeritate non habent caros; blandi apud eos communione vilescunt. Ac sic utrolibet genere vivatur, semper hic tamen bonarum partium mores pungentibus linguis maledicorum veluti bicipitibus hamis inuncabuntur. Inter hec monasterialibus disciplinis egre subditur vel popularium cervicositas vel licentia clericorum.

¶ Si clericorum dixero, sequentes emulantur, derogant antecedentes. Nam ita ex his paucis, quod reliquorum pace sit dictum, solam clericatus diuturnitatem pro meritis autumant calculandam, ut nos in antistite conscendo non utilitatem velint eligere sed etatem, tamquam diu potius quam bene vivere debeat accipi ad summum sacerdotium adipiscendum, et pro omnium gratiarum privilegio decoranti lenocinio. Et ita qui pia ministrando segnes, in obloquendo celeres, in actibus otiosi, in seditionibus occupati, in caritate infirmi, in factione robusti, in emulationum conservatione stabiles, in sententiarum assertione nutantes, intuitu regere ecclesiam, quos iam regi necesse est pro senectam. Sed dum placet propter paucorum ambitum multorum notare personas, hoc solum astruo, quod cum nullum preferam, nullum patiar ille consteretur repulsam quam preferetur offensam. Sane id libenter dico, de multitudine circum-

stantium multos episcopales esse, sed totos episcopos esse non posse. Et cum singuli diversorum carismatum prerogativa potiantur, sufficere omnes sibi, omnibus neminem. Si simulatorem forte dixero personam, patrum in hec verba consurgitur: Sidonius ad clericatum, qui de seculari professione translatus est, ideo sibi assumere metropolitanum de religiosa congregatione dissimulat; natalibus turget, dignitatum fastigatus insignibus contempnit pauperes Christi. Quapropter in presentiarum solvam quam non tam bonorum caritati quam maledicorum suspicioni debeo fidem. Vivit Spiritus sanctus omnipotens Deus noster, qui per Petri vocem dampnavit in Simone mago cur opinaretur gratiam benedictionis pretio sese posse mercari: me meo quem vobis oportunum censui nec pecunie favere nec gratie, sed statu satis superque trutinato persone, temporis, provincie, civitatis, virum cuius insequentibus raptim vita replicabitur competentissimum credidisse. Benedictus simplici hactenus vir, iamque ab hinc vir in quo vos Deus annuat habendus ordinis comes, ita utrique parti vel actu vel professione respondet, ut et res publica in eo quod amiretur et ecclesia possit invenire quod diligat. Si natalibus servanda reverentia est, quia et hos non omittendos evangelista monstravit; nam Lucas laudationem Iohannis aggressus prestantissimum computavit quod de sacerdotali stirpe veniebat, et nobilitatem vite predicaturus prius extulit familie dignitatem: parentes ipsius aut cathedris aut tribunalibus

s. supplicio, episcopalibus; s. iudicialibus

presederunt. Illustris in utroque conversatione prosapia: aut episcopis claruit aut prefectis. Ita semper huic maioribus aut humanum aut divinum dictare ius usui fuit. Si vero personam suam curatim consiliosiore pensemus, invenimus eam tenere istic inter spectabiles principes locum. Si dicatis virum Eucherium et Pannychium illustres habitos, principes quos hactenus estimo putatos, sed presente iam nunc ad causam illi ex canone non requiruntur, quia ambo ad secundas nuptias transierunt. Si agnos ipsius computemus, habet efficaciam de iuventute, de senectute consilium. Si litteras vel ingenium conferamus, certat natura doctrine. Si humanitas requirenda est, cum clerico, peregrino, minimo maximoque et super sufficientiam offertur, et suum sepius panem ille potius quam non erat redditurus agnovit. Si necessitas arripiende legationis incubuit, non ille semel pro hac civitate stetit ante pellitos reges vel ante principes purpuratos. Si ambigitur quo magistro rudimentis fidei fuerit imbutus, ut proverbialiter loquar, domi habuit unde disceret. Postremo iste est ille, karissimi, cui in tenebris ergastularibus constituto multipliciter obserata barbarici carceris divinitus claustra patuerunt. Istum, ut audivimus, tam socero quam patre prepositis ad sacerdotium duci oportere vociferabamini. Quod equidem tempore plurimum laudis domum retulit, qui honorari maluit parentum dignitate quam propria. Pene transieram quod preteriri non oportuerat. Sub Moy-

se quondam, sicut psalmographus ait, in diebus antiquis, ut tabernaculi federis forma consurgeret, tota Israhel in heremo ante Beseleelis pedes oblaticium symbolum coartavit impendium. Salomon deinceps ut templum edificaret, in solutus solidas populi vires inope consumpsit, quamvis Palestinorum captivas opes et circumiectorum regum tributarias functiones australis regine Sabaeis gaza cumulaverit. Hic vobis ecclesiam iuvenis, miles, tenuis, solus, adhuc filius familias et iam pater, extruxit; nec illum apposita devotione suspendit vel tenacitas senum vel intuitus parvulorum. Et cum sint morum factura que taceret. Vir est namque, ni fallor, totius popularitatis alienus, gratiam non captat omnium sed bonorum; non indiscreta familiaritate vilescens sed examinata sodalitate pretiosus, et bono iratu emulis suis magis prodesse cupiens quam placere; severis patribus comparandus, qui iuvenum filiorum non tam cogitant vota quam commoda. In adversis constans, in dubiis fidus, in prosperis modestus, in habitu simplex, in sermone communis, in convivio equalis, in consilio precellens. Amicitias probatas enixe expetit, constanter retinet, perhenniter servat. Inimicitias indictas honeste exercet, tarde credit, celeriter deponit. Maxime ambiendus quia minime ambitiosus. Non studet suscipere sacerdotium sed mereri. Dicet aliquis: Unde tu de illo tam cito tanta comperisti? Cui respondeo: Prius Bituriges noveram

quam Biturigas. Multos in itinere, multos in municipio (?), multos in tractatu, multos in conventu (?), multos in sua, multos in nostra peregrinatione cognoscimus. Plurima notitie dantur et ex opinione compendia, quia non tam parvos terminos posuit fame natura quam patrie. Quo circa si urbium status non tam murorum ambitu quam civium claritate taxandus (vel pensandus) est, non in primum consessum (?), sed vero esse talem agnovi (?). Uxor illi de Palladiorum stirpe descendit, qui aut litterarum aut altarium cathedras cum sui ordinis laude tenuerunt. Sane quia persona matrone verecundam succinctamque sui exigit mentionem, constanter astruxerim respondere illam feminam sacerdotis utriusque familie vel educta crevit vel electa migravit. Filios ambo bene et prudenter instituunt, quibus comparatus pater infelicior incipit esse quia vincitur. Et quia sententiam parvitatis mee in hac electione validam esse iurastis, siquidem non est invalidi dicere sacramenta quibus scribe: In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Simplicius est quem provincie nostre metropolitanum, civitati vestre summum sacerdotem fieri debere pronuntio. Vos autem de viro quo loquimur, si nova sententiam meam sequimini, secundum vestram veterem consonate. Memor. xvi.

IH video felicitati consuetudinarii portitoris aque contingit sepius vos videri. Sed quid de Amantio loquar, cum ipsas quoque litteras meas emuletur, quas sacrosanctis reserabunt digitis inspicientum obtutibus; et ego illic inter semiustas muri fragilis clausus angustias belli

terrore contigit. desiderio de uobis meo nequaquam
satisfacere permittor. Atque utinam hec esset ar
uerne forma uel causa regionis. ut minus ex
cusabiles excusarem. Sed quia est durius. pernitu
sticie nostre merita conficitur. ut excusatio nobis
iusta non desit. Quo circa salutatione prefata.
sicut mos poscit officii. magnopere deposco ut
michi remittatis occursionis debitum. uel saltem uba
soluenti. Nam si cum eundi libertas pace re
uocetur. illud magis uerebor. ne assiduitas
presentie mee uobis potius futura fastidio. Memor.

Mirabilis temporum regionumque patet ut
per sola officia uberum amicitias semel
initas excolere curarem. Sed quoniam frequentie contentionibus
satis obstrepunt confluctantium procella regnorum.
saltem inter discretos separatosque litterarum consuetu
do. sermonis iure retinebitur. Que iam per deum
caritatis merito obtentu inducta. ueteri
bus annuit exemplis. Super est ut sollicito
uenerationi culpam rare occursionis indul
geas. quam equo animus assidue conspectus tui
sacrosanctam contemplatione potiatur. nec pictum de
uicinis timet. nec inuidiam de prouinciis. Sed
de his ista hactenus et multa sunt. Interim petrum
tribunitium uirum portitorem nostri sermonis
insinuo. quia id ipsum sedulo exposuit. quamque
quod negotium ferat presentaneo compendiosius
potest intimare memoratu cui per eum quoque in
uobis est opus intuitu pagine presentis acce
dat. manente respectu nichilominus equi
tatis. quoniam quod nec magis familiaris causas com
mendare consueui. Memor mei R I.

Huius ERGO antistes filius tuus. noto
michi hactenus parum uultu. satis opi
nione. que quidem in bonam partem porrige
batur. lugdunum nuper arte cassibus uenit.
quo loci michi raptim ac breuiter inspectus. sanctum episcopum
lupum facile principem pontificum gallica
norum. sue tam professionis magistrum quam
dignitatis auctorem. mox nobis imitatione
restituit. Deus bone. que uiro censura cum
uenustate. Si quid de liberi forte uel sua
deat. abundat animi sale cum consulitur. mel
le cum consulit. Summa hominum cura delit
iis est. sed maxime religiosis. In quibus cum magis
occupat medulla sensuum. quam spuma
uerborum. Tota illi actionum suarum intentio.
celeritas mora. christus est. Quodque mirere uel lau
des. nichil otiosum facit. cum nichil faciat non quietum.
Ieiuniis delectatur. edulis ad quiescit. Illis
adheret propter consuetudinem crucis. istis fle
ctitur propter gratiam caritatis. summo utrumque
moderamine. quo comprimit quotiens prudere
statuit gulam. quoties abstinere iactantiam.
Officia multiplicat propria. imitatur aliena.
Cumque ipsi uicissim deceat occurri. gratias
habet si sibi mutuus honos debeatur
mage quam rependatur. In conuiuio. tame
uel etiam at consessu
consessu. inferioribus cedit. Quo fit. ut se
illi uoluptuosis uerba preponat superiorum.
Sermonem maximo temperamento cum colloquen
te dispensat. In quo non patitur ullam aut uere
cundiam exterius. Aut familiaris iniuriam.
Aut credulus inuidiam. Aut curiosus re

pulsam. Aut suspiciosus nequitiam. Aut
protervus calumniam. Aut impius infamiam. Sim
plicitatem columbe in ecclesia seruat. in foro
serpentis astutiam. Bonis prudens. malis
cautus. neutris callidus iudicatur. Quid plu
ra. Totum te nobis ille iam reddidit totam
tuam temperantiam. religionem. libertatem. uerecun
diam. et illam delicate mentis pudicissimam
teneritudinem iocunda similitudine ex
scripsit. Quapropter quantum uolueris deinceps
fruimini secreto indulgere secessui. licebit in
dulgeas. quando nos in fratre meo hymerio
animum nomine. patrem facie. utrumque
prudentia iam tenemus. Vale.

PROXIMOS iste summates uiros erat et fre
quens ordo. uiri inter tuo fuit. Omnis
decet boni in commune senserunt omnia bo
na. cum tamen singuli quoque uaria uirtutum ge
nera dixissent. Sane cum sibi quamquam propriam de pre
sentia tua quasi te magis nossent. pro
te equum clarerent. incandum quippe cum
dici non equitur ad mittem. uirum omnium
litterarum uicinantibus rusticis. quam istis
tutis fieri remotioribus notiorem. Processit
in ulteriora contentio. Et cum aliqui super hoc
errore prouocatio contendissent. idiotarum
siquidem est sic facile conuinci. ita difficile compes
ci. constanter asserui. si eloquentibus amicis
nunquam agnitio contemplatiua prueniat esse as
perum ut cuique tolerabile tamen. qui prevaleant
ingenia sua coram quibus impicia ciui
ca peregrinatur. ad remotarum desidia pro

uinciarum stilo adminiculante porri
gere. per quem sepe numero absentium dum
taxat institutorum tantus colligitur affectus.
quantus nec presentanea sedulitate conficitur.
Sed si ita est. desistant calumpniari communis
absentie necessitatem. uultuum mage quam
morum predicatores. Et quia si humana substan
tia recti mole quam mente censenda est.
plurimum ignoro quid secundum corpulentiam
perspacia quamuis porrecta tria nascendi
conditio produxit. Quippe cum prebeat tanquam
ab adulto boui pilus. apro seta. uolucri
pluma uestitum. quibus insuper utrum ut in
ferant uel repellant cornu. dens. unguis.
arma. genuina sunt. nichil ubi non nostra in hunc
mundum sola censeas electa non edita. cumque
gignendis artibus animalium ceterorum mul
tifario presidio nata quasi quasi quedam sinu patenti
te matrem occurriat. humana tantum corpora
effudit. quorum imbecillitati quodam modo non no
uercaretur. Nam illud sicuti ego censeo quod ani
mum tuum in libris duco potiorem. non liceat equali
tatem. quod statum nostrum super pecudes ueri falsique
nesciat. ratiocinatio anime intellectualis euexit.
Cui si tantis per summoueant dignitatem.
isti quam amicos ludificabundi non tam iudicialiter
quam ocularius intuentur. dicatur uel in hominis for
ma quod satis prestans. quid spectabile pu
tent. Proceritatemne. quasi non hec sepe congruenti
oribus aptetur. An fortitudinem. Que ualen
tior in leonine ceruicis thoris regnat.
An decorem liniamentorum. Quem crebra
melius infigit et argilla simulacris. et cera

le et in homine marem. quasi nil equum
fera destituitque

Sulpicio suo frater h.

picturis. An velocitatem? Quae canibus
competentius asseritur. An vigilantiam? Cui
certat et noctua. An vocem? Cui non cesse-
rit asinus claritate. An industriam? Cui pro
suo modulo conparari nec formica for-
midat. Sed forsitan praefert vim videndi tamquam
non sit eminentior vis aquilarum. Praefert au-
diendi efficaciam? Tamquam sus hispidus non an-
tecedat auditu. Praefert odorandi subtilita-
tem? Tamquam non praecedat vultur olfactu. Praefert
[illegible] discretionem? Tamquam non plurimum hinc
nos secedant et simio. Quid de tactu loquar quo
to sensu corporis nostri, quem sibi indifferenter tam
philosophus quam vermiculus usurpavit? Ta-
ceo hic de appetitibus illecebrosis, quibus coi-
tu more beluinae carnis humanae vo-
luptas inclinata communicat. Ecce quam
miseriam praeferunt et excolunt, quam in eis solo
sis obtutu notiores gradi insultant. At ego
illum semper Philagrium video, cuius sanita-
centis video faciem, Philagrium non video.
Unde illud simile vulgatum est: quod ait quidam
in causa dispari sententia pari: filium
Marci Ciceronis populus Romanus non agnos-
cebat loquentem. Conclamata sunt namque
iudicio universali scientiae dignitas,
virtus, prerogativa, cui ad maximum
culmen meritorum gradibus ascenditur. Primum
et bestiale corpus suam sorte formatum est,
dignitate tucendo materiam informem.
Deinde formato praeponitur corpus animatum.
Tertio praecedit animam pecudis anima hu-
mani. Quia sic inferior est caro vite

secunda rationi. Cui assequendae substantiam
naturam corpore deus artifex fecerit non imponere
fecit. Ita tamen in statu nostris humane pol-
let bipartita condicio. Nam sic animae huma-
nae leges remanentes, hebetes tamen pigrioresque
prudentium acutorumque calcant ingenio.
Ita sicque sint quam sola natali sapientia in-
gentem hebetiam temeritas super venturi
facile concedunt. Quorum ego gradum differen-
tiam observans illum Philagrium cordis
oculo semper inspicio, cui mearum potentia
litterae notum more similitudine facit. Ha bo-
nis omnibus placeas: nemo te plus valuit in-
venisse vivere. Quamquam foris se affectat
unitati. Sane quod tibi studiorum tuorum con-
sectaneum fiam, consequens paginae parte re-
serabitur. Amas ut conperi quietos: ego et ig-
navos. Barbaros fugitas quia mali putentur:
ego etiam si boni. Lectioni adhibes diligen-
tiam: ego quoque in nulla parte in patior ne-
cesse desidiam. Conplecteris personam religiosi: ego
ut imaginem. Alienum non appetis: ego etiam
refero ad quaestum si super ipsa nec possidam. Delectaris
contubernio eruditorum: ego turbam quam
librorum magnam litterariae artis expertem maxi-
mam solitudinem appello. Diceris esse lenis-
simus: ego quoque lacrimas omnis pro de-
functo quasquisque profudit non quotiens do-
supplicat. Humanissimum esse narraris:
mihi quoque in insulam nullam ut specum
Polifemi hospes exterruit. Summa tibi
clementia in famulos esse perhibetur: nec
ego torqueor si mei quotiens peccaverint

non totiens torqueantur. Levinandi alienis
putas: non piget sequi ad prudendum,
non pudet pervenire. Decetero si nos ame-
videri Christi munere datur, ita gaude-
am, tamquam cui detecta nec minora sub
tecta sunt. Porro autem quae sint interna
maiora iam satis nosti. Propter quae fieri
facilius potest ut et siquando quoque faci-
em tuam coram posito inspexero, aliquid
de te recens in leticia potius quam sen-
tentia accedat. Vale in Christo.

Sid. Salonio suo sal.

Quotiens Viennam venio, emptum maxi-
mo velim ut te fratremque communem co-
lonum civitatis habitatio plus haberet,
quae vos non amore solum verum etiam professione
sociavit. Sed ille imputationem meam
praetextu frequentatae suburbanitatis
eludit, per id effectum ut nobis nec praesens ip-
se necreus sit; et tu habes quae te interim exer-
ceas, quia diu possidet vix recepta posses-
sio. Quicquid illud est iam venit hac demum
cepi condicione discessum impetraturum: ut aut
vicissim redeatis aut seratis. Namque licet
curis posita strenuos impleant agricolas,
tamen et patrem terram fecundabitis, si ecclesiam quam
plurimum colitis plus colatis. Vale.

Faciet omnino in Christo patrone rerum tua pa-
trimonii amoris et honoris, quod peregrini curas
amici litteris mitigas consolatoriis. Atque uti-
nam mei semper sic recorderis ut sollicitudi-
nes ipsas angore succiduo catenatas

qui exoratur attenuas intercessor medelas.
Decetero libros tuos causis quas iniunxeras
expeditis reddo, puto quos ita strenue constat
rem peregisse ut nec egerint adiuvari.
Pro quo noctuale cocullum quo membra
confecta ieiuniis inter orandum cubandumque
dignanter tegere tu misisti, quamquam non opportune
species villosa mittatur hieme finita iamque
temporibus estatis appropinquantibus. Vale.

Sid. Volusiano suo sal.

Iubes me, domine frater, lege amicitiae quam nefas
ledi, iam diu desides digitos incudibus officii
desuefacto ne veteris imponere, et sancto Abrahae defunc-
to neniam sepulchralem luctuosis carmini-
bus inscribere. Celeritati iniunctis obsecun-
dabo, cum tua tantus auctoritate tamen praeci-
palis plurimi viri victorum comitis de-
vectione praeveniar, quem viro saeculari patronum,
viro ecclesiastico filium excolo, ut clientem, ut
parentem diligo. Qui satis docuit quam in eum
qualiter erga famulos Christi cura ferveret,
cunctorum circa decumbentis antistitis non
dignitate nostri quam membra curvatae
super lectulum propinqua morte pallente dolore
confectus, quid vivo vellet lacrimis
indiciis ostenderet. Et quod maximas hu-
mandi funeris partes ipse praeripuit to-
tum apparatum sumptu currentis impendium quod
funerando sacerdoti praeterit impertiens.
Solacii ad obsequium quae remanserunt verba
conferunt nihil aliud exaratum stilo scalpen-
ti impensum quam testimonium mutuae dilec-
tionis. Ceterum viri mores, gesta, virtutes

Sid. chariobaldi suo sal.

indignissime meorum utilitate dictorum pon-
derabuntur. H IHY. Θ. A. Φ. Y. Ω.

ABRAHAM sanctis merito sociande patro-
nis. Quos tibi collegas dicere non trepidem.
Nam si praecedunt ut mox tamen ipse sequare:
Dat partem regni portio martyrii. Natus
ad Euphratem pro Christo ergastula passus: et quin-
quennali vincla laxa fame. Elapsus re-
gi truculento Susidis horae: Occiduum
properas solus adusque solum. Sed confessorem vir-
tutum signa secuntur. Spiritibusque malis terris fu-
giente fugam. Quaque venis: Lemurum
se clamat cedere turba. Demonas ire iubes
exul in exilium. Expeteris cunctis: nec te ca-
pit ambitus ullus. Est tibi de laude plus onero-
sus honor. Romuleos refugis Bizantinos
que fragores: Atque sagittifero moenia fracta (at facta) Ti-
to. Muros Alexandri temnis tenet Antiochique.
Spernis Elisse Birsica tecta domus. Rura pal-
ludicole temnis populosa Ravennae. Et que
lanigero de sue nomen habent. Angulus
iste placet paupertinusque recessus. Et casa
cui culmo culmina pressa forent. Edificas
hic ipse deo venerabile templum. Ipse dei tem-
plum corpore facte prius. Finiti cursus istic u-
teque; Sudoris superest dupla corona tuo.
Iam te circumstant paradisi milia sanctorum. Abra-
ham iam te conperegrinus habet. Iam patriam ingrederis:
sed de qua decidit Adam. Iam potes ad fontem
fluminis ire tui. Ecce ut iniunxeras quae
restant sepulto iusta persolvimus. Sed si vicis-
sim caritatis impensis fratres amicos communito-
nes obsequi decet: adiuvet quaeso tu quamque qui-
bus

eminens instituatur discipulos eius aggrede-
re solari: fluctuantemque regulam fratrum desti-
tutorum. secundum statuta Lirinensium patrum
vel Grinnicensium festinus informa. cui disci-
pline siqui rebelles: ipse castiga. siqui sequaces:
ipse collauda. Praepositus illis quidem videtur
sanctus Auxanius. quia vir ut nosti plusculum vulto
et corpore infirmus et verecundus ingenio. eoque pa-
rendi quam imperandi peritior: exigit te ro-
gari. ut tuo ipse sub magisterio monasterii
magister accedat. et si quis illum de iunioribus
spreverit tamquam imperitum vel pusillanimem:
per te unum sentiat utrumque non impune contemp-
ni. Quid multa? Visum paucis quod velim
agnoscas: quaeso ut abbas sit frater Auxanius
super congregationem tuam et super abbatem. Vale.

S. B. Constantio suo sal.

ANTE principium iam desinet. Nam petitum mis-
sum opus, raptim relectis exemplaribus
quae ob hoc in manus pauca venerunt: quoniam
nil de libelli huiusce conscriptione meditanti
hactenus in custodiam nequeunt inveniri.
Sane ista pauca quaequidem et levia sed celeriter
absolvi: quamquam incitatus semel animus nec
dum scriptitare desineret. servans hoc sedu-
lo genus temperamenti ut epistolarum non produceretur
textus: si numerus breviaretur. Pariter et cen-
sui librum quem lector delicatissimus desi-
deraret. et satis habilem nec parum excusa-
bilem fore: siquidem te sensuum structurarumque
levitas potat offenderet. membranarum certe
fascibus minus honeraretur. Commodo ergo va-
rios iudicio tuo nostri pectoris motus im-

mune ignarus quod ita mens habeat (pateat) in libro
velut vultus in speculo. Dictavi enim quaepiam
hortando. laudando plurima. et aliqua
suadendo. merendo pauca. iocandoque
non nulla. Et si me usquepiam lectitavisti in
aliquos concitatiorem: sciat volo Christi dextra
opitulante numquam me toleraturum animi
servitutem: comperissimumque tenens bipertitam
super his moribus hominum esse censuram.
Nam ut timidi me temerarium. ita constan-
tes liberum appellent. Inter quae ipse decerno.
satis illius iacere personam cui necesse est latere
sententiam. Ad propositum redeo. Interea tu
si quid a lectionis sacre continuatione
respiras: his licebit nenis avocere. Nec
faciet materia ut minus fastidium: quia cum
singule cause singulis ferme epistolis finiantur:
cito cognitis in quae oculum intendis (at deus).
ante legere cessabis quam lecturire desistas.

CREDIDI me vir peritissime
nefas in studia committere: si distu-
lissem prosequi laudibus quod aboleri tu litteras
distulisti. Quarum quodammodo iam sepultarum
suscitator. fautor. assertor. concelebraris:
teque per Gallias uno magistro sub hac tem-
pestate bellorum Latina tenuerunt ora
portum: cum pertulerint arma naufragium.
Debent ergo vel aequevi vel posteri nostri univer-
satim ferventibus votis alterum te ut De-
mosthenem. alterum ut Tullium. nunc sta-
tuis si liceat consecrare. nunc imaginibus quia
te docente formati institutique iam sinu

Sollii Apoll. Sid. epistolar. lib. vii. expl. Incip. viii. Sid. Iohanni suo sal.

in medio sigentis invicte quamvis alienae et tali- (at aliene talium)
um veterum signa retinebunt. Nam iam re-
motis gradibus dignitatum. per quas solebat ultimo
a quoque summus quisque discerni: solum erit post
hac nobilitatis indicium litteras nosse. Nos
vero ceteros super doctrine tue beneficia constrin-
gunt: quibus aliquid scribere assuetis quodque ven-
turi legere possint elaborantibus; saltem
de tua scola seu magisterio competens le-
ctorum turba proveniet. Vale.

Sid. Petronio suo sal.

TU quidem pulchre. Mos hic tuus. et per-
severat virorum omnium bonorum quispiam de-
gunt laude dignissime: quod amicorum gloriae
sicubi locus lenocinaris. Hinc est quod et scri-
nia Arverna petas eventilari: cum suf-
ficere suspicabamini siquid superiore vulga-
tum protulissemus. Itaque morem gerens in-
iunctis. actionem tamen stili eatenus prorogavi:
ut epistolarum seriem nimirum a primordio
voluminis inchoatarum. in extimo fine
parvi adhuc numeri summa protendat:
opus videlicet explicitum quodam quasi mar-
ginis sui limbo coronaturus. Sed plus caven-
dum est: ne sera prorsus iam per palati augusta volu-
minis in aliquos forsitan incidam uti-
pones: quorum fugere linguas cote (cote) livo-
ris naturaliter acuminatas. nec Demosthe-
nis quidem Ciceronisque sententie artifices
et eloquia fabra potuere. quorum antior
orator Demadecitior (demaden) Antonium tolleravit
derogatores. Q. lividi cum fuerint malicie
clare dictionis obscurare tamen adnotaciam

posterorum per odia uirtutum decurrerunt. Sed
quia hortaris, repetitis laxemus uela tractibus
quibus et qui uelut maria transmisimus, hoc quoque
si stagnum pernauigemus. Nam satis habeo de-
libatum sic adhibendam in conscriptione
diligentiam, ita tenendam mediocritatem con-
stantiam. Demum non medium mihi est. Namque aut
innumerum ex hisce metuendum est, aut penitus
omnino conticescendum. Vale.

Sid. Leoni suo sal.

Apollonii Pythagorici uitam, non ut Nicho-
machus senior e Philostrati, sed ut Tacie
Nichomachi scedio exscripsit, quia iusseras
misi. Quam dum parere festino, celeriter eie-
cit in tumultuarium exemplar turbida et pre-
ceps et opaca translatio. Neque tamen rem cre-
dito diutinum elaboratam uitio uertas.
Nam dum me tenuit inclusum mora me-
nium Liuianorum, cuius incommodi finem post ope-
m Christi debeo tibi, non ualebat curis animus
eger satis saluari credenda percurrere, nec
per nocturna suspiria nec per diurna offi-
cia districtus. Ad hoc et cum me defatigatum
ab excubiis ad domicilium crepusculascens
hora reuocauerat, uix dabatur luminibus
inflexis paruula quies. Nam fragor illico
quem mouebant uicinantes impluuio cu-
biculi mei due quepiam Gethides anus,
quibus nil umquam litigiosius, bibacius, uoma-
cius erit. Sane cum primum reduci in ali-
quid otium fuit, Apollonii hic semicrudumque
et ut anno tamquam inuestum librum plus de-
siderio tuo quam officium mei memor optuli.

Quo circa sepone tantisper physicas lau-
ros hypochysenesque et illos carminum modos
tam uiuitantum penitissime familiares, qui
tam doctis ut es ipse personis tantum fonte quam
fronte sudantur. Suspende perorandi il-
lud quoque celeberrimum flumen, quod non generaliter
sed solum domesticum tibi est, quodque natiuum pectoris per suc-
ciduas etates ab atauo Frontone trans-
funditur. Sepone paxillulum conclama-
tissimas declamationes, quas oris regii uice
conficis, quibus ipse rex inclitus modo corda terrifi-
cat gentium transmarinarum, modo de superiore
cum barbaris ad Vachalin trementibus fedus ui-
ctor innodat, modo per promote limitem sortis ut
populos sub armis, sic frenat arma sub
legibus. Exuere uiceque continuatissimis cu-
ris et otium tuum molibus aulicis motibusque
furare. Historiam flagitatam te recognoscere
oportune competenterque, sicut Tyaneo nostro nec
ad Caucasum Indumque nec ad Ethiopum gym-
nosophistas Indorumque Bragmanas totus
lectioni uacans et ipse quodammodo peregrinere.
Lege uirum fidei catholice pace prefata
in plurimis similem tui, id est a diuitibus
ambitum nec diuitias ambientem, cupidum sci-
entie, continentem pecunie, inter epulas abste-
mium, inter purpuratos linteatum, inter ala-
bastra censorium, concretum, hyspidum, hyr-
sutum in medio nationum delibutarum,
atque inter satrapas regum thyaratorum my-
ratos, puniceatos, malobatratos uenera-
bili squalore preciosum. Cuique pro nichil
esui aut indutui de pecude conferret,

Sid. Consentio suo sal.

regnis ob hoc quem peragrauerit non tam
suspicioni quam fuisse suspectum, et fortuna
regum sibi in omnibus obsecundante illa tan-
tum beneficia poscentem, que magis sit suetus
oblata prestare quam sumere. Quid multis? Si uera
metimur estimantibus, forsitan auctor philo-
sophi uite scriptorum equalis maiorum temporibus
accesserit, certe par seculo meo pre lectore
obuenit. Vale.

Villa qua uenos dei nutu
domine maior una uidebit ille ager
tuus Octauianus? Hec tuus tantum quantum
amicorum, qui ciuitati, fluuio, mari proximus
hospites epulis, te pascit hospitibus. Porro autem
oculis intuentium situ decorus, primore lo-
co quod domicilium parietibus attollitur ad concinnen-
tiam scilicet architectonicam fabre locatis, tum
sacrario, porticibus, actuis conspicabilibus
late coruscans. Ad hoc agris aquisque, uineis
atque oliuetis, uestibulo, campo, colle amenis-
simus. Iam super penum uel supellectilem copiosam
thesauris bibliothecalibus large refertus,
ubi ipse dum non minus stilo quam uomere incumbis,
difficile discernitur dominum plus nescio cultum
rus an ingenium. Igitur hic tu quantum recor-
dor cito iambos, elegos acutos ac rotundos (at rotundatos)
endecasillabos et cetera carmina musicos
flores thymumque redolentia, nunc Narbo-
nensibus cantitanda, nunc Biterrensibus, ambigen-
dum celerius an pulchrius elucubrasti, apud
equeuos gloriam tuam, famam apud posteros am-
plificaturus. Certe quotiens in tuis uersibus ame-
ditationis incude tamquam adhuc calidi de-
ferebantur, sic edebantur, quicquid sane bene scri-
bo, bene iudico. Sed quod fatendum est talibus studiis
anterior etas iuste uacabat, seu quod est uerius
occupabatur. Nunc tempus est seria legi, seria scribi,
deque perpetua uita potius quam memoria cogita-
ri, nimiumque meminisse nostra post mortem non opuscula
sed opera pensanda. Que quidem ad presens non ita
loquor quasi tu non utraque laudanda efficias, aut si ad-
huc durat in sermone leuitas, non custodiatur
in actione censura; sed ut, quod Christo fauente
clarus es, etiam palam religiose uenerandus
iugo salubri colla pariter et corda subdare,
inuigiletque celestibus lingua preconiis, anima
sententiis, dextera donariis. Precipue tamen
dextra donariis, quia quicquid ecclesiis spargis
tibi colligis. Ad cuius exercitia uirtutis illud
uel principaliter te poterit accendere, quod inter opes
quaslibet positi, que bona stultis falso uocantur,
siquid (uel perdigimus) agimus nostrum, siquid habemus alienum
est. Vale.

Sid. Fortunali suo sal.

Ibis et tu in paginas nostras, amicitie columen,
Fortunalis, Hispaniarum decus illustre regionum.
Neque enim tibi familiaritas tanta parua cum litteris,
ut per has ipsas de te aliquid post te superesse non
deceat. Viuet (uiuet) licet in posterum nominis tui gloria.
Nam si qua nostris qualiscumque gratia, reuerentia, fides,
caritatis inest, sciat etas uolo postuma mihi
tam fide firmum, forma pulchrum, sententia lenem,
patientia tollerantem, consilio grauem, conuiuio le-
tum, colloquio iocundum. Illud quoque super cetera ag-
nosceret, preconia laudibus tuis Gothicorum (tuorum) ex
uetustate uenisse. Nam propterea ut eminentius
censeatur quod probauerit te aduersa constantem quam

si celarent secla felicem. VALETE.

Sid. Namatio suo sal. 6

Gaium cesarem dictatorem quem ferunt nul-
lum rei militaris ducatum amministras-
se. studia certandi dictandi lectitandique sibi
mutuo uindicauere. Et licet in persona uni-
us eiusdemque tempore suo principis uiri castrensis ora-
torisque scientie cura certauerit ferme gloria
equari. idem tamen numquam cesaris dux titulisque ar-
cis arte compositum. postque uiri arpinatis testimo-
nio ceteris mortalibus ante ferretur. Quod in quoque si
parua magnis componere licet. secundum modulum
meum quamquam dissimillimo similiter accessit.
Que super cunctos te quoque primum decuit agnoscere.
quod etsi est tam gloria mea quam uerecundia plurimum
curet. Flauius Nicetius uir ortu clarissimus. priui-
legio spectabilis. merito illustris et hominum
patrie nostre prudentia peritiaque iuxta maxi-
mus. sermo quanti corporis in se presens op-
culi uolumina extollit. insuper predicans quod plu-
rimos inuenit. nec senum paucos uario genere
dictandi militandique quippe adhuc euo uiridis
ipse sim supergressus. Equidem iniquum fieri post
iactantiam potest. gaudeo de prestantissimi uiri
auctoritate si certus est. amore si fallitur. Licet
quis prouocatur nec ad facta maiorum non iner-
tissimus. quisquam ad uerba non infantissimus
erit. Namque uirtutes artium istarum scilicet potius
pluris seclorum rectores ingenuit. que per etatem
mundi iam senescentis lassatis uelut se-
minibus emedullate. parum aliquid in hoc tempore
in quibus cuiusque atque id in paucis mirandum ac me-
(al. memorandum) morabile ostentant. Huius tamen ego et si stu-
diorum omnium caput est. litterariique quam personam
semper excolui. uereor sententiam. super que ue-
ritas habet affectu ponderatiore prelatam. neque
ob hoc inficias ierim. me sepe luculentis
eius actionibus astitisse. quarum me et si reddere nu-
tum uideor. tamen ex parte cursimque memorie fas est.
Audiui eum adolescens atque adhuc nuper ex
puero. cum pater meus prefectus pretorio gallicanis tri-
bunalibus presideret. sub cuius uidelicet magi-
stratu consul Asterius anni sui fores iam uotiuum
theatrum aperuerat. adherebam selle curuli et si
non lateris generositatis per ordinem. certe non sedens
per etatem. mixtusque turme (consiliarium) ~~censualium~~ petulatorum
consuli proxime secundum prexistente eram. Itaque ut primum
breui pacta nec breui sportula datisque fastis
acclamatum est. ab omni Gallie coetu primoribus
aduocatorum. ut festiuitate preuentas horas
antelucanas quedam die seruum, cum silentio prestola-
rent. et grauia meritorum factum laude honesta-
rent. Nicetium paruum circumspexere conspecti.
Qui non sensim singulatimque sed tumultuanter petitur
(cum rubore) ~~et certe~~ cuiusdam prologo pudoris uultum modeste de-
missus. uertibus atque ob hoc illi maximum
sophos non eloquentia plus quam uerecundia dedit. Dixit
disposite grauiter ardenter magna acrimonia. ma-
iore facundia. maxima disciplina. et illum quam
sarranis ebriam sucis. inter crepitantia segmenta
palmatam plus picta orde. plus aurea conuenu-
stauit. Propositum fere tempus ut decemuir altero loqueretur.
lex de prescriptione tricennii (tricennium) fuerat proquiritata.
cuius peremptoriis abolita rubricis lis omnis in
sextum tacita quinquennium terminabatur. hanc iste
gallias ante nescitam primus quem loquimur orator
indidit persecutionibus. edidit pro tribunalibus. pro-
didit partibus. addidit titulis. frequente conuen-
tu consedente. paucis sententiis. multis lau-
dibus. Post ista per alias uices doctrinam illius
quo more cum hoc (sic) in obseruatum inspexi.
tunc cumque regit prouincias fascibus. Nicetiano
regeretur prefectura consilio. Quid multa. Nil
quod non meum uelle. nil quod non admirarer audiui.
Propterea quod omnia bona in uirginis ita. leto ad pun-
cta censoris omnium uoce celebrati. Grandi ut
et sua in uitium uis de me opinione sententia
ualet. Que si ueram comperimus tantum in te fauens
securitati. quantum fieret aduersa formidini.
Decet ergo fixum apud me stare constitutumque puriste
(sese) ~~extitisse~~ cognouero. et silentio me lora laxare
et stringere frena garritui. Namque si super dicti
confirmator assensum. ac thenis loquacior sinum.
amicis ipsis taciturnior ero. Sed de sodali deque
me tantis dictum. Tunc inter ista quod rerum agas.
Quas tu ad uicem nosse tamen cordi. Uenerisne.
Edificas. Rusticarisne. An horum aliquid unum.
an singula uicissim. an pariter et cuncta. Sed de
uetrunio siue columella seu alterutrum am-
bo siue sectere decentissime facis. Potest
utrumque more quoque optimo. id est ut cultor aliquis
eminis architectusque. Ceterum uolo te deuenatoris
officio quam minimum blandiaris. maxime in
uingo. Namque apros frustra inuenabula
uocas. quos canibus mitissimis quibus abundas
et quidem solus. mouere potius quam commouere consu-
esti. Ecto. sit indulgentia dignum. quod refor-
midant catuli tui bestias appropinquare
terribilibus corpulentisque. Illud ignoro quid in
excuses. quod capreas per sinum. pariter et damas
in fugam per nos iacentibus animis pectoribus ere-
ctis. passibus raris. crebris latratibus prosecutor. Qua-
propter derelinquis fructuosius retibus callibus. que seru-
peas rupes. atque opaca candis habilia lustris
clusor statari nemora circumueniens. ac pudor
siquis. tempus cursibus aptas quatere capros. et in-
sidiari lepusculis olarionensibus. quos nec est tanti
raro te insectante super andos copulis palam
ductis inquietari. Non forsitan dum est ac pater noster
Appollinaris intuentur recta fieri ut exerce-
antur. Exceptis iocis. facias tandem quod te quod do-
mus (sic) circa. Sed ecce dum iam epistulam quedam diu garrio
claudere optarem. subito a (Santonis) Santonis nuntius. Cumque dum
tui obtentu aliquid horarum sermocinantur exti-
mus constanter asseuerauerit. nuper uos (scenicos) classicum
in classe cecinisse. atque inter officia nunc naute in-
militis litoribus oceani curuis inerrare contra
Saxonum pandos (normannicas naues) myoparones. quorum quot remi-
ges uideris totidem te cernere putes archipira-
tas. ita simul imperant omnes. parent. docent.
discunt latrocinari. Unde nunc est ut quam plu-
rimum caueas. causa successit maxima mo-
nendi. Hostis est omni hoste truculentior. Im-
prouisus aggreditur. preuisus elabitur. Spernit obiectos.
sternit incautos. Si sequatur intercipit. Si fugiat euadit.
Ad hoc exercent illos naufragia non ter-
rent. Est eis quedam cum discriminibus pelagi
non notitia solum. sed familiaritas. Nam quoniam ip-
sa si qua tempestas est. hinc securos efficit occupan-
dos. hinc prospici uetat occupaturos. in medio
fluctuum scopulorumque confragosorum spe superuen-
tus leti periclitantur. Preterea priusquam de continenti

impatriam uera laxantes hostico mordaces ancoram uado uellant. mos est remeaturis decimum quemque captorum pariquales et cruciarias penas. plus ob hoc tristi quam superstitioso ritu necare. superque collectam turbam periturorum mortis iniquitatem sortis equitate dispergere. Talibus eligunt uotis. uictimis soluunt. et huiusmodi non tam sacrificia purgati quam sacrilegia polluti. religiosum putant cedis infauste perpetratores de capite captiuo magis exigere tormenta quam precia. Quamobrem metuo multa. suspicor uaria. quamquam me e contrario ingentia hortentur. Primum quod uictoris populi signa comitaris. Deinde quod insapientes uiros quos mirum iure censeris nihil animo licere fortuitis. Tercio quod per sodalibus fide iunctis. sede discretis frequenter incutiunt et tuta metum equi premit de actionibus longinquis ambiguis. sinistra queque metus auguratur. Sed dicas non esse tantum forte curanda que perhorresco. Id quidem uerum est. sed nec hoc falsum quod hiis quos amplius diligimus plus timemus. Vnde nichil hominum pectori obortam tuu causa sensibus uestris quam primum perpro uelatu exime languorem. Neque enim ex integro flecti umquam ad hoc possum. ut de peregrinantibus amicis quippe quos bellica militarisque tessera rapit donec sedata cognosco. non aduersa formidem. Varronem logistoricum sicut poposceras et eusebium cronographum misi. Quorum si ad te lima peruenerit. si quid inter excubiales curas ut potest in castris salutem sortito uacabis potius quam arma detersis. oris quoque tuo loquendi rubiginem submouere. V A L E T E.

Sid. audaci suo sal.

Vbi nam se nunc uelim dicas gentium abscondunt quos sepe sibi de molibus facultatum congregatarum deque congestis iam nigrescentis argenti struibus blandiebantur. ubi est illorum prerogatiua. qui contra indolem uirorum sola occasione precedentis etatis intumescebant. Vbi sunt illi quorum affinitas nullo indicio maiore cognoscitur. quam simultate. Sepe cum primum bonis actibus locum esse et ad trutinam iudicii principalis dispensa tandem non numorum libra sed morum. remansere illi qui superbissime oppinabantur solo secensu esse censendos. quique sic ueteris ut diuitiis incubantes. nolunt uanitates uideri aliena surrexisse persona. cum nolunt cupiditatis notari suam creuisse substantiam. In quo tamen dedrehendi palestra exercitatii tamquam poleum sic perfusa emulationum uenena macerantur. Tu uero merito hanc magis te quam prefecturam amplias. Licet et antea epica pia illustri computare te peculiariter nichilo segnius elaborasti ut ante gloriosius posteri tui numerarentur. Nichil est illo presententiam boni cuique generosius. quisquis ingenui corporis opum iunctam in hoc constans opera exercet. ut maioribus suis ante ponatur. Quod super est dominum posco. ut te filium consequantur aut quod plus decet uelle transcendant. Ego quicumque non sustinet te diligere prouectum. medulliter estuantes a semetipso liuoris poenis sepe exigat penas. Cumque nullas iste habuerit umquam miserie causas. habeat iuidie. Siquidem iuste sub iusto principe iacet. qui per se minimi statum per sua maximi. animo exiguus uiuit et patrimonio plurimi. Vale.

S. siagrio suo sal.

Tic gallicane flos iuuentutis. Quousque tandem ruralium operum negotiosus urbana fastidis. quam diu attritas tesserarum quondam iactibus manu contemptus falcesque sibi uindicant instrumenta cerealia. Quousque tua te taionnacensis taionnacus patricie stirpis lassabit agricolam. Quousque patri comantes exuuias hibernis nouatibus non ut eques sed ut bubulcus abscondis. Quousque pondere ligonis obtusi neo per fossis aratibus ponis. Quid serranorum emulus et camillorum est regas. Stiuam dissimulas optare palmatam. Parce tantum in nobilitatis inuidiam rusticari. Agrum si mediocriter colas possides. Si nimium possideris. Redde te patrie. redde te patri. redde te et fidelibus amicis. qui iure ponuntur inter affectus. Aut si te tantum cicinnati dictatoris uita delectat. duc cereliam que boues iungat. Neque dixerim sapienti uiro rem domesticam non esse curandam. sed eo temperamento. quod non solum quid habere sed quid debeat esse considerat. Nam si ceteris nobilium studiorum artibus repudiatis. sola te propagande rei familiaris urtica sollicitat. licet tu deductum nomen a trabeis. atque eboratas curules et gestatorias bratteatas et fastos recolas purpuris latos. is profecto inuenire. quem debeat sic industrium quod latentem non tam honorare censor quam censeris honerare. Vale.

S. lapidio suo sal.

Quorum primum Byrdegallam ueni. litteras in tabellario tuus obtulit. plenas nectaris florum margaritarum. Quibus silentium meum culpas et aliquos uersuum meorum uerbibus poscis. quia tibi solent per musicum palatii concentum tinnientes uoce uariata quasi tibiis multiforatilibus effundi. Sed licet munificentia regia satis abstinere iam securus per munera facis. quos forsitan satiricum illud de satirico non recordaris. Satur est cum dicit oratius euhohe. Quid multis? Merito me cantare exotico iubes. quos te iam saltare delectat. Quicquid illud est. pareo tamen. idque non inuitus non coactus. uerum et spontaliter factotamen tu utcumque moderere catonianum supercilioso frontis arbitrium. Nostri et plebe lectica poetarum quorum sic ingenia meroribus ut piscienti rebus amittuntur. et si quid asperum aut lite non statim se poetica teneritudo animculo incursu angoris elaqueat. Nec dum est quod cum de hereditate socrualium in usum tecie sub precio medietatis obtinui. Interim tuum uideris quod tibi sit epygrammatis flagitati lenna placiturum. me tamen nequaquam sollicitudo permittit aliud nunc habe in actione. aliud in carmine. Illud sane pretii uilicia feceris. si in presentia rerum uicissim scripta mea et tua quasi comparet. Ago laboriosum. agis ipse felicem. Ago adhuc exulem. agis ipse iam ciuem. Et ob hoc inequalia cano. quia similia posco. et paria non impetro. Quod si quid piam casu ineptias illas quas mittimus animi supplicia consepsim. uultu indulgentiore suscepis. persuadebis mihi quod cantuum similes fuerint olorinorum quorum est modulatior clangor in penis. Similes et corde lirice uiolenta tense.

quoque plus tota plus musica est. Ceterum si proba
ri nequeunt versus otii aut hilaritatis expertes
tu quoque in pagina quam subter adnexui michi quod placeat
invenies. His adhuc adde quod materiam cui non
auditor potius sed lector obiecerit nichil absen
tis auctoris pronuntiatio iuvat. Neque enim pro opus
missum super est quod poeta ut vocalissimus agat. qui
distantia loci nec hoc facere permittit quod solent
chori pantomimorum qui bono cantu male
dictata concordant. Quid cirram vel hiantias camenas.
Quid doctos eliquionidum liquores. Scalptos ali
tis hinnientis ictu. Hunc in carmina commo
vere temptas. Nostre o lampridi decus thalie.
Comes phebe sibi sub inde cogit. Ac si delphica de
lo tulissem. Instrumenta tuo novusque apollo
Chortinam tripodas chelim pharetram. Arcus
gripphas agam duplexque frontis. Hinc bacas quam
ut hinc corimbos. Iuvam certe tuae rura per recepta.
Mirtos et plata nova pervagatus. Pulsas barbi
ton atque concinentes. Ora complectus et modos resul
tant. Corda voce metro stupende psaltes.
Nos istic positos semelque visos. Bis iam menstrua
luna conspicatur. Nec multum domino vacat vel ipsi.
Dum responsa petit subactus orbis. Istic saxona ce
rulum videmus. Assuetum ante salo solum timere.
Cuius verticis extimas per oras. Non contenta suos
tenere morsus. Altat lammina marginem co
marum. Et sic crinibus ad cutem recisis. De
crescit caput additurque vultus. Hic tonso occi
piti senex sicamber. Postquam victus es elicis re
tonsum. Cervicem ad veterem novos capillos.
Hic glaucis herulus genis vagatur. Imosque o
ceani colens recessus. Algoso prope concolor profundo.

Hic burgundio septipes frequenter. Flexo poplite
supplicat quietem. Istic ostrogothus viget
patronus. Vicinosque premens subinde chu
nos. His quod subditur hinc superbit illis. Hic
romane tu petis salutem. Et contra scythice pla
ge catervas. Si quos parrasis ursa fert tu
multus. Eorice tue manus rogantur. Ut mar
tem validus per inquilinum. Defensent tenuem ga
ronna tibrim. Ipse hic parthicus arsaces
precatur. Aule susidis ut tenere culmen. Pos
sit fede sub stipendiali. Nam quod paratibus ar
ma bosphoranis. Grandi hinc surgere sentit
apparatu. Mesta persida iam sonum ad euph
Ripa eufratide vix putat tuendam. Qui
cognata licet sibi astra fingens. Phebea tu
meat propinquitate. Mortalem hic tamen im
plet obsecrando. Hec inter teritur moras in
anes. Sed tu ne mea pagina provocare. Nam
non invideo magisque miror. Qui dum
nil mereor precesque frustra. Inpendo meliboe
us esse cepi. En carmen quod recenseas otia
bundus. Nunc neque sudorem ac pulverem spec
tans. veluti iam coronatus auriga de podio.
De reliquo non est quod suspiceris par me officium ge
nus repetiturum. etiam si delectere presenti. Non
pro ipse destiterim vaticinari magis dampna
quam carmina. VALETE.

SIDONIUS RURICIO SUO SALUTEM.

ESSE te vel usu parem et condicione litteras
congruenter gaudeo. Nam stilum vestrum
quanta commendet vel flamma sensu
um vel unda sermonum. liberius asserere. nisi
dum me laudare non parum studes. laudari

plurimum vetuisses. Et quamquam in epistola tua
servet caritas dulcedinem. natura facundiam.
peritia disciplinam. in sola materie tamen electio
ne peccasti. licet id ipsum predicari possit in
voto. quod videris errasse iudicio. Ingentes pre
coniorum titulos moribus meis applicas. sed si
pudoris nostri fecisses utcumque rationem. sim
machianum illud recogitare par fuerat.
Ut vera laus ornat. ita falsa castigat.
Quo loci tamen si animum vestrum bene me
tior. super affectum quem maximum ostendis.
hoc tu et arte fecisti. Nam moris est elo
quentibus viris ingeniorum facultatem negotiorum
probare difficultatibus. et illic stilum
potius quasi quendam fecundi pectoris vo
mere figere. ubi materie steriles argumentum
veluti arida cespitis macri gleba ieiunat.
Scaturit mundus similibus exemplis. Me
dice in desperatione. gubernator in tempestate
cognoscitur. Horum omnium famam precedenti
a pericula extollunt. que profecto delites
cit non superbe invenerit. Sic et magnus
orator si negotium aggrediatur angustum.
tunc amplius plausibilius manifestat ingeni
um. Marcus tullius in actionibus ceteris ceteros.
paulo cluentio ipse se vicit. Marcus fronto
cum reliquis orationibus emineret. in pelo
pem se sibi pretulit. Gaius plinius pro attia
viriola plus glorie de centumvirali sugge
stu domum retulit. quam cum marco ulpio
incomparabili principi comparabilem panegy
ricum dixit. Sic et ipse fecisti qui dum vis ex
ercere scientiam tuam. non veritus es tore

tibi impedimento et conscientiam meam. Quin
potius supplicando meis medere languoribus;
neque per decipulam male blandientis eloquii egro
tantis adhuc anime fragilitatem glorie falso
pondere premas. Sane cum tuo pulchro sermone
vita sit pulchrior. plus mihi indulges si mei
causa potius orare velis quam perorare. VALE.

SIDONIUS LUPO SUO SALUTEM.

QUID AGUNT NISI OBROGES.
quid vero Suntricutum. quibus de
te sibi alterutrum vindicando.
nascitur semper sancta contentio. Unus te pa
trimonio possidet. alter matrimonio te
net. Cumque hic origine. iste coniugio. me
lius illud quod utrumque iudicio. Te tamen munere
dei inter ista felicem. de quo dum occupando
possidendoque ope precium est. vota populorum
studia confligere. Tu vero utrisque presentiam tu
am dispositione vicissimque partitus. nec vel ipa
trinum illis. modo illis restituis. Antedivum.
Ac si arte instructio rethorica poscatur. hi
paulinum. illi alcimum non requirunt. Unde
magis miror quem cottidie tam multiplicis
bibliotecae ventilata lassat egeries. aliquid
a me vetustum flagitare cantilenarum. Pareo
quidem. licet intempestiva videatur recordatio io
corum tempore dolendi; lampridii oratoris mihi primum
nunc occasus agnoscitur. cuius interitus amorem
meum suavius consceleret angoribus; et si non eum
rebus humanis vis impacta rapuisset. Hic
me quondam ut inter amicos ioca phebum
vocabat. ipse a nobis vatis odrisii nomine
accepto. Quem eo congruit ante narrari.

ne vocabula figurata subditivum carmen obscu-
rarent. Huic quoque quondam tempore Burdegalam visens
metatoriam paginam quasi cum musa pariter mi-
si. Puto hanc tibi offerri; quam si aliquid super
decedentis occasu lugubre conponens non
placebam per eloquentiam, per materiam displicere.
Dilecte nimis et peculiari Phebo et monito-
rum Thalie, Paulum depositis alumpna plectris
Sparsam stringe comam virente vitta. Et rugas
et sirmatis profundi. Succingant hedere expe-
ditas. Soccos ferre cave, nec ut solebat
Laxo pes natet altus in cothurno. Sed tales crepidas (ocreas)
ligare cura, Quales Arpalice (amazon), vel illa vinxit
Que victos gladio (vel athlanta) pedes cecidit. Perges sic melius
volante saltu. Sint vestigia fasceata nudi. Plu-
rimum digiti regant. Et artis firmis ingressibus
atque vinculorum. Concurrentibus ansulis re-
flexa Adstrictus per cameram catena surgat.
Hoc pro cultu habitu meum merito Orpheum
visere qui cotidiana Saxa et robora cor-
neasque fibras Mollit dulcisona canoris
arte. Harpinas in quam tonante lingua
Dictat. nunc stilus aut meonianus. Aut
quo tilarium beas horati. Alceo melior liri-
stes ipso. Et non inflat epos tragoediarum.
(vel operat) Non comedia tripudiosa iocosa. Hunc flammant
satire et tirannicarum Declamatio contro-
versiarum. Sic Phebus nemus atque sic veredos
Remis nec duolum quatit Garonnam. Do-
curras iubet ante sed parato. Ac tutum
hospitio Leontioque Prisco Livia quem
dat e senatu. Dic iam nec adeunt; satisface-
tum et Solo nomine rusticum videto. Sed si te

ecta negant ut occupata, Perge ad limina
mox episcoporum. Sancti et Gallicini manu osculata
Tecti posce brevis vacationem. Hec si desti-
tuor domo negata. Merens ad madidas
eam tabernas. Et claudentes gemmas subinde
nares, Propter fumificas gemam culinas, Qua
serpilliferis olet catenis, Baccas (bacas) per geminas
rubens botellus. Ollarum aut nebule vapore
iuncto Fumant cum crepitantibus patellis.
Hic cum festa dies ciere (et) ravos Cantus cepit et
voluptuosam Scurrarum querimoniam crepare.
Tunc tu carmina digniora vobis Vinosi hos-
pitis excitus camena. Plus illic ego barbarus
O necessitas abiecta nascendi vel susurrem.
di. vivendi misera. dura moriendi. Ec-
ce quo verum volubilitatis humane rota du-
citur. Amavi fateor satis hominem licet quibus-
dam tamen venialibus erratis implicaretur. atque
virtutibus minora misceret. Namque cre-
bro levibus ex causis sed leviter excitabatur.
Quod nichilominus ego studebam sententie
ceterorum naturam potius persuadere quam vitium
astruebamque meliora. quatenus in pectore
viri iracundia materialiter regnans. quia
nemo crudelitatis fuerat infecta, protex-
tu saltem severitatis emacularetur. Preterea
et consilio fragilis. fide firmissimus erat.
Incautissimus atque credulus. Securissimus.
quia non nocens. Nullus illi ita inimi-
cus. qui posset ei extorquere maledictum.
Et tamen nullus sic amicus qui posset effugere
convicium. Difficilis aditu, cum facilis inspe-
ctu. Exportandus quidem sed portabilis. De

reliquo sic orationes illius metiaris: acer.
rotundus. compositus. excussus. Si poema-
ta: tener. multimeter. argutus. artifex erat.
Faciebat siquidem versus oppido exactos.
tam pedum iunctura quam figurarum varietate.
Endecasillabos lubricos et enodes. Exa-
metros crepantes et coturnatos. Elegos
vero nunc eschoicos. nunc recurrentes. nunc per
anadiplosin fine principiisque conexos.
Hic ut arreptum suasisset opus et hic addicti-
onem personis temporis et loci qualitate va-
riabat. Idque non versibus qualibuscumque sed gran-
dibus pulchris elucubratis. In materia
controversiali fortis et lacertosus.
In satyrica sollicitus et mordax. In tragica
sevus et flebilis. In comica urbanus multi-
formisque. In fescennina vernans verbis
estuans votis. In bucolica vigilax. par-
cus. carminabundus. In georgica sic rusti-
cans multum quod nichil rusticus. Preterea
quod ad epigrammata spectat non copia sed
acumine placens. que nec brevius di-
stico neque longius tetrastico finiebantur.
Eademque cum non pauca piperata. mellea
multa conspiceres. omnia tamen falsa (salsa) cerne-
bas. In liricis autem Flaccum secutus nunc fere-
batur in iambico citus. nunc in coriambico gra-
vis. nunc in alchaico flexuosus. nunc in sap-
phico inflatus. Quid plura? Subtilis
ardens instructus. quaque mens stilum fer-
ret eloquentissimus prorsus. ut eum iure
censeres per oratianos et pindaricos cig-
nos glorie pennis evolaturum. Alex Spe-

num iuxta deditus. Nam cum thesseris ad la-
borem occuparetur. pila tantum ad volup-
tatem fatigabat libentius. Quodque plus dulce
libentius fatigabatur. Scribebat assidue. quin-
quam frequentius scriptitaret. Legebat et
incessanter auctores cum reverentia antiquos.
sine invidia recentes. Et quod inter homines dif-
ficillimum est: nulli difficultate ingenii lau-
de cedebat. Illud sane non solum culpabile in
viro fuit sed periculosum quod mathematicos
quondam de vitte fine consuluit urbium ci-
ves Africanarum. quibus ut est regio sic ani-
mus ardentior. Qui constellatione percon-
tantis inspecta. pariter annum mensem
diemque dixerunt. quos ut verbo mathe-
seos utar. climactericos esset habiturus.
utpote quibus themate oblato quasi sanguina-
rie genture sceema patuisset. quia videlicet
amici nascentis anno quecumque clementer plane-
tarum sidus globum in diastemate zodiaco
prosporitus (aut rat.) erexerit. hunc in occasu cruentis ignibus
inrubescentes. seu super diametro mercurii
assiduit (aut assidius) seu super tetragono saturnius retro-
gradus. seu super centro mars apocatasticus (Kapocatasticum)
exacerbassent. Sed de his qualia ista quoque in sunt
quamquam sint maxime falsa ideoque fallentia.
sic plenus planique rectisque coheret. Licet et
ipse arithmetice studeas. et que tua diligen-
tia. Vertacum (i. iulianum). Trasibalum. Saturninum (i. follonium)
sollicitus evolvas. ut quibus semper nil inarchanum cel-
sumque meditere. interim ad presens nil coniectu-
raliter gestum. nil per ambages. quin quod hunc in
temerarium futurorum sciscitatorem et diu frustra

tergiversante. Tempus et qualitas predicte mortis in-
notuit. Nam domi persus strangulatusque servorum
manibus obstructo anhelitu gutture obstri-
cto ne dicam Lentuli Iugurthe atque Seiani, cer-
te Numantini Scipionis exitu periit. Hoc in hac
cede tristicia minus, quod nefas ipsum cum actore fa-
cti parricidalis diluculo inventum est. Nam quis
ab hominum tam procul sensu, quis ita gemino
obtutu eluminatus, qui exanimati cadavere
inspecto non statim signa vite colliget extorte?
Etenim protinus argumento fuere livida cutis, ocu-
li protuberantes et in obruto vultu non minora ire
vestigia quam doloris. Inventa est quoque terra tabo
madefacta deciduo, quam post facinus ipsi latrones
ad pavimentum conversa defuncti ora pronave-
rant, tamquam sanguinis eum super estuans fluxus
exanimasset. Sed protinus capto qui fuerat ipsius fac-
tionis fomes, incentor, antesignanus, ceterisque
complicibus oppressis seorsumque discussis criminis
veritatem de pectoribus invitis tormentorum terror
extorsit. Atque utinam hunc finem dominus consulte fides
vana — uana consultat non meruisset; accipe. Nam quisque persp-
serit interdicta, secreta vetita rimari. vereor
huiusmodi a catholice fidei regulis exorbita-
turum et effici dignum istatum cui respondeant
adversa dum requirantur illicita. Secuta
quidem est ultio extinctum, sed magis plangunt ista
victuris. Nam quod est homicida punitur,
non est remedium sed solatium vindicari. Longius-
cule me progredi amor impulit, cuius ango-
rem silentio exhalare non valui. Tu interim
si quid istic cognitu dignum, citus indica;
salutem ob hoc scribens ut animum meum tristi-
tudine gravem lectio levet. Namque confuso
pectori meo et quidem iure plurimum erat, cum
paginis ista committerem sola. Neque enim satis
aliud hoc tempore manu sermone consilio scri-
bere loqui volvere libet. VALE.

S. Trigethio suo salt.

Tandemne te Vasatium civitas non cespi-
ti imposita sed pulveri, tantum Syrticus
ager ac vagum solum et volatiles ventis alter-
cantibus arene sibi possident, ut te magnis
flagitatum precibus, parvis separatum spatiis,
multis expectatum diebus attrahere Burdega-
lam non potestates, non amicitie, non opimata
vivariis ostrea queant? An temporibus hiber-
nis marium te dubia suspendunt, et quod solet
Bigerricus turbo mobilium aggerum indicia con-
fundit, quiddam veretur iter tuum terreno pedestre
naufragium? Ubi quis animo tam celeriter excel-
sit vestigiis tuis nuper subacta Calpis, ubi
fixa tentoria in occiduis finibus Gaditanorum?
Ubi ille Trigethio meo idem quod Herculi quondam
tenuis peregrinandi? Tantumne a te ipso ip-
se tu discrepas, ut tot in desidie vita con-
cesseris, quod peragranti secreta regionum fabu-
losarum prius defuit actio laboris quam fatiga-
tionis intentio? Et post haec portum Alingonis
tam piger calcas, ac si tibi vice esset ad limitem Da-
nubinum contra incursaces Massagetas pro-
ficiscendum? Et si nunc etiam tue naves stagna
nilotidis aque pro indigenas formidata cro-
codillos transfretarent? Et cum nec duode-
cim milium obiectu sic retarderis, quid pu-
tamus cum exercitu Marci Catonis in Lep-
tytana Syrte fecisses? Sed quia libet sola hiema-
lium mensium nomina tremas: tam clemens est facies
celi, tam tepida, tam sudo, et sic auras magis quam ven-
tos habet, ut te valeat etiam retinere tempus
quam immutare tempes. Sed si epistulam prius evo-
catoriam credo vel versibus non reluctabilis inpulso-
ribus blandis, et desiderium mei quantum suspicor stren-
nuus exequutoribus; quorum intra castra per biduum
commovebimur. Ecce Leontii mei facile primus
Aquitanorum ecce clarum inferior parente Paulinus.
Ad locum quem super Dyri per Garonne fluenta pro
refluentia non minus est cum classe venient et cum flumi-
ne occurrent. Hic tuas laudes modificato ce-
leusmate simul inter transtra remiges gubernato-
res inter aplustria canent. Hic te edificatus
culcitis thorus, hic tabula calculis strata
bicoloribus; hic tessera frequens eboratis re-
sultatura pyrgorum gradibus expectat. Hic ne tibi
pendulum tinguat volubilis sentina vestigium,
pandis carinarum ventres abiegnarum tabulis contex-
tu pulpitabuntur. Hic super flexa crate para-
darum serenum brumalis infida vitabis. Quid
delicate pigricie tue plus poterit impendi,
quam te ut pervenisse invenias, cum venire nec
sentias? Quid mussitas? Quid moraris? Ipse
in tuum videntur adventum reptiles coclee cum
domibus navius ante cessure. Est preterea est co-
piosissima poculis aggeratis opipare referta
deliciis. in sit evectalando par animi inpen-
dio. Quid multa? Veni ut aut paschalis
aut pascas. immo quod gravius ut utrumque. Veni
cum mediterraneo instructu ad debellandos
subiugandosque istos medullitus suppellec-
tilis epulones. Hic atturrice piscis Garumnicis
mugilibus insultet. Hic ad copias lapurdensium
locustarum cedat vilium turba cancrorum. Tu tan-
tum si ceteris eris in hoc genere pugnandi dimica-
turus, si quid meo iudicio censes ad quiescendum.
neque enim invictum est crede experto: senatorem virum hos-
pitem meum conflictum hunc facies excorte; cuius si con-
vivio tectoque concedas, dapes Eleo patricas
et loca Latia (Alatio) putes. Nam quamvis super hoc studio
tam ipse quam patria confligant: olim lata senten-
tia est, quod ille vincit, at ceteros cives: licet et illa ce-
teras civitates. VALE.

Sid. and. Norechio suo sal.

Multa vite genera virtutum papa beatis-
sime munere superno congesta gaudemus.
Sic quoque agere narraris sine superbia nobilem, sine
invidia potentem, sine superstitione religiosum, si-
ne iactantia litteratum, sine ineptia gravem, sine
studio facetum, sine asperitate constantem, sine popu-
laritate communem. Preterea his hoc prestantissimum
bonis fama superaggerat, quod te asserit hasce
tot gratias fatigatissime caritatis arce transcen-
dere. fama inquam, quia de laudibus tuis cum canat
multa, plus reticet. Nam longius constituta actio
numerarum propositum potest assignare non nume-
rum. Quarum relatione succensus ultro primus ut longe
inferiorem decet ad solvenda officia procurro. Nec
vereor garrulitatis aliquando argui, qui potius
taciturnitatis hucusque culpari. Commendo ad bap-
tismum promotum gerulum litterarum, nobis quoque ante iam
cognitum, sed nostris nuper effectum iunctis ordinibus contu-
bulem. Qui cum sit gente iudeus, fide tamen pelegit
censeri israhelita quam sanguine. et municipatum

celestis illius civitatis affectans. occidentemque litteram spiritu vivificante fastidiens. pariter hinc vilis prima proposita contemplans. Hinc nisi faceret ad christum de circumcisione transfugium prudens sese pena secta equitura supplicia passurum: patriam sibimet maluit ierusalem potius quam ierosolimam computari. Quibus agnitis adventante abrahe nec filium veriorem maternis ulnis spiritalis sarra susciperat. Namque ad agar ancillam pertinere tunc desiit: cum legalis observantie servitutem gratie libertate mutavit. De cetero que ipsi fuerit isto causa veniendi: presentaneo conducibilius idem potius explicare memoratur. Nobis vero propterea quod superscripsi carissimum habetur. Quod eo significo: quia is efficacissime quaeque commendat. qui meras causas iuste commendationis apperuerit. Memor nostri. Vale.

Sid. dno papae Principio sal.

Iam diu nobis papa venerabilis et si necdum vultus aspectibus: tamen actibus inspectus es. Namque sanctorum diffusa laus meritorum stringi spatiis non est contenta finalibus. Hinc est quod quamquam bone conscientie modus non ponitur: nec bone opinionis terminus invenitur. Que loquor falsa censere: non professioni mee competens astipulator accesserit. Sanctus ille quondam cenobio lirinensi spectabile caput. luporum concellita maximorumque et parsimonie saltibus consequi affectans memphiticos et palestinos archimandritas. Sanctus et episcopus antiolus. cuius relatu quis pater vobis. quique qualesque vos fratres quam mox prerogativa pontificatu maximo ambo fungamini sollicitius cognoscere studui gaudens cognovisse me meminit. eum patri quondam videlicet vos habiti: uxor domni aaron pontificis antiqui merito comparare. Que [aaron] licet primum in medio plebis heremitidis sanctificationis oleo legiferi fratris dextra perfudit. filios eius insimul officium munia vocans: templi super ithamar et eleazari felicitatem. nadab et abiud [al. abiu] flammis afflati decoloravere quorum qualibet iustorum emptorum credam absolvendas animas: puritas tu scimus esse personas. Volum tactum paginam altaris. nichil ut audio offertis ignis alieni; comitantibus victimis caritatis castitatisque; flagitiosissimum incensum in turibulis cordis adoletis. Ad hoc quotiens iugum legis cervicibus superbientium pruinculam predicationis astringitis: tot deo tauros spiritaliter immolatis. Quotiens conscientie luxuriantis fetore pollutos ad suave olentiam pudicitie stimulis correctionis impellitis: hircorum vos obtulisse virulentiam christus sibi computat. Quotiens hortantibus vobis inquietique compuncto culpas suas anima lacrimabiliter [al. penaliter] recordata suspirat: quis vos ambigat paria turturum aut binos pullos columbarum quia duplicem substantiam hominis utriusque; vestri tam numero quam geminam assignatur. mistico litasse sacrificio? Quotiens vero monitu obesum quemcumque corpus. estuanteque turgidi ventris animam crebro ieiuniorum de quo coquendum igne torruerit: nulli dubium est vos te similam frixam in quadam conveniente sartagine consecraturos. Quotiens aliquem malis perfide figmenta ponentem. sanam respondere doctrinam. fidem credere. viam tenere. vitam sperare suadetis: quis vos dubitet in huius emendatione consilii. qui iam sit ... ab heresi. liber ab ypocrisi. liber a scismate. purgatissimi propositionis panem cum sinceritatis et veritatis azimis dedicaturos? Postremo quis nesciat quicquid legis diebus figuraliter immolabatur in corporibus: quod totum gratie tempore manifeste vos offeratis in moribus. Atque ideo gratias uberes deo refero: quod secundum vestre pagine qualitatem facile agnosco antistitem superstitem de vobis cum magna dixerit. maiora tacuisse. Quod propterea nemo dubitaverit qui bonus esse cum iudicaris. et melior cum legeris. te esse optimum cum videris. Megethius clericus vester gerulus eloquii rebus exsenia gestis. qui tuorum apicum detulit munera: meorum reportat obsequia. Quem saltem munimus voto: qui forsitan non valemus. Per quem obsecro impense: ut sitim nostram frequentibus litteris litteratis ambo germani tu frequentius irrigetis. Sed si difficultas itineris interiecti resultat optatis: vel aliquotiens pro supplicibus supplicate. Maius est autem si nobis tribuere digremini variis intercessionibus salutem: quam si crebris affatibus dignitatem. Memor nostri.

Sid. dno papae Prospero suo sal.

Duorum laudibus simul sanctum amantium maximum consummatissimumque pontificem lupo parentem. germanoque non imparem viris celebrari fideliumque desideras pectoribus infigi virtutis ac tanti moris. merita. virtutes. cum in illud non absque iusticia glorie datur. quod te successore decessit: exegeras a me ut promitterem attile bellum stilo me posteris intimaturum. quo videlicet aurelianensis urbis obsidio. oppugnatio. irruptio. nec direptio: et illa vulgata exauditi celitus sacerdotis vaticinatio continebatur. Ceperam scribere. sed operam arreptam fasce perspecto tedium inchoasse. Propterea hoc nullis auribus credidi. quod prius me censore damnaveram. Dabitur ut perspicio [al. ut spero] precatu tuo et meritis antistitis summi. quatenus precontionio sub quacumque et quamdem celeri occasione famulemur. Ceterum tu credito virtutis laudabiliter hoc imprudentie temerarium debitoris indulseris: ut quod insolubile videtur. tunc quoque videatur irreposcibile. Memor nostri esse.

Sid. Constantio suo sal.

Spoponderam petronio illustri viro presens opusculum paucis me epistulis expediturum: cuius auribus non pepercerit diutius parco. Malui namque ut illum correctionis labor te honor editionis aspiceret. pervenireque in manus vestras volumen illud alieno periculo. obsequio meo. Facta promissio est. Namque prima tua sic actorum in membranas inspiciat signa titulorum: iam copiosum te ni fallor pulsat exemplar. iam venitur ad margines umbilicorum. iam tempus est ut satiricus ait. Orestem nostrum vel super terga finiri. Non hic ego commenticiam therpsicorem mee studium veteris ascivi. nec ulla scaturigine fontis aganippice [forte aganippici] per roscidas ripas et pumices muscidos stilum texi. Atque utinam hic nil molle nil fluidum. nil deterius conspitalibus invitatam reperiretur. Sed quod de maturo ut es ipse lector non tantum iudicio exclusi.

tenera delub. quantu uetula chorola
et quasi mascula placet. S; reseruentur ista
potiorib;. M suffic sicito cognoscas qd sum
tardi. Preterea siuit illustris aliqd insup
amplicule sebi depoposcisse. in morales gu
des incidissem. na parmariola et gothecu
las nras n remanserunt digna platu. Vn
cognosce qd et si tacere nec du. cepim certe
taciturire. Dupplici ex causa. ut si place
m. pauca lecturis incitent uoluptate. sire
futam. n excitent multa fastidiu. qppe in
hoc stilo. cu non urban lepos inest. s; paga
na simplicitas. Vnn nob illud loquendi te
tricu genus ac p antiquu. Vn illa uba saliaria.
ut sibillina. t sabinis abusq; curib;
accita que magistris pleruq; reticentibus
p intus feciat aliqs aut flam aut uetns
legaliu questionu enigmatista patefecerit.
Hos opuscula sermone edidum arido. exili.
certe maxima ex parte uulgato. cui hic
honor rar. q. frequens usus. hic difficil gra.
q facil inuentio e. Sane p scitor audent sic
istic inlacere. nil eloquens. ita nichil idiotu.
non absolutu. n ab exemplo. S; qd hec plu
rib. Dictio mea q m suffic placet amicis.
In qb; tn utruq; co plector. siue non fallunt
examine. Seu caritate falluntur. deuq; q
restat i posteru queso ut sequant aut fallant
simulo. aut censeant. Val. Explicit
Gaij Sollij. Liber. Vij.

Sid Firmino suo sal.

Exigis due fili ut eplaru p olumi
te irrupto stilus nr in ulteriora p
curtat. numeri sup dicti p uilegio n con
tent includi. Addis et causas qb; hic lib no
nus octo superior uoluminib; accrescat. eo
qd gaius secds cui nos orbitas sequi hoc ope
p nuntias. parib; titul op eplare determinet.
Que iubes n sit improbabilia. qnq et hoc ip
su qd pie iniungis arduu exstat. ac laudi
quantulecuq; ia semel parte n oportunum.
Primu qd opusculo p edito p sentas augusta se
ra quinctio e. deind qd arbitros ante qscuq;
n fallum inde certissimu e. malie unius
simplex p ncipiu t plices epylogos inuen
ri. Pariter et nescio qlr fieri uenabile qat.
qd cohercerí nra garrulitas nec op deuun
tiatu t minu sustineo. n q forsitan qui
mod paginib n potest poni ipse amicitiis.
Qua ppt ee te in quada a tiende opinionis
mee quasi specula decet. curiosisq; facti lice
ratione manifestare. qd ue adhi sentiant op
tim quiq; respecto qua frequentissimo in pan
dere. Porro aut si me garrire copulso. ip
se reticere p seueraueris. te q; silentii uri tali
one aduice plecti n p iniuriu e. Itaq; tu p m
tu ing tunc ignosce negotio qd i ponis acru
nisterio. Hos u siq exemplar manib; occur
rerit libri marginib; octaui celerit addem.
et si appollinaris tuus cu studiu in cetis reb
e in hac certe negligentissim. qppe q p exi
guu lectione teneat. t coact t uoluntarius.
quantu tn m uidet. qui patib; hs iungi n
recusauerim. quor studio uoto. amori.
laudabile aliquid in silus licet difficile
p suadeat. difficilius sufficit. Val.

Sid dno pape eufro sal.

Albiso antistes p ceulusq; leuites. ideo
nob magistri p nuntiandi. q puri me
reatur ee. discipuli. litteras detulerunt q ru
me sacro sco donastis affectu. t affatu. que tam lit
tere plurimu nob honoris plus honeris im
ponunt. Unde et ipsarum sic benedictione le
tor. qd iniunctione confundor quippe qe exas
se turbat. ut ex parte non pateo. Iubens
et tam dilsa qua minima. explicariq; dis
cernas op qd ab extremitate mea ta difficile
coplect qua impudent incipit. S; si am
plitudine in uob pietatis expte bene mea
or. plus laborastis ut affect uri cordis q m
uri opis effectus publicaret. Neq; et cum
hieronimi interpres. dialectic augustini. alle
goricus origenes. grandas e spualiu sensu
um spicas doctrine salubris messe par
turiant. At scilicet tibi p m. n silicet partib; meis e arida re
iunantis lingue stipula crepitabit. Hoc
more tu et olorinis cantib; anseres rauos.
et modificatis luscinarum querel improbor
passeru fringultientes susurros iure soci
aueris. Quid qd quoq; arrogant fieret in
docentq; si negotii p cepti pond aggrede
rer. nouus clericus. peccator antiquus.
scientia leui. gui conscientia. uidelicet ut si
scriptu qcuq; misisse p sona mea ne tunc
ab ee risu iudicantu. cu defuisset obtutu.
Ne queso dne papa nimis exigas uerecun
diam mea qualicuq; laturante coepta opis
huiusce temeritate deuenustari. q tad e li
uor derogator. ut materia qua mittis
At uelocis
ut oti sonat inchoata p breui. q terminata suf
fragium. Memor nri.

Sid dno pp fausto sal.

Seruat consuetudine sua ta facundia
uira. qua pietas. atq; ob hoc granditer.
qd sic deserte in scriptis eloquiu suscipim. qd
libent affectu. Ceteru ad p sens petita uenia
p impetta que cautissimu reor ac salubrimu
p has maxime ciuitates que multu situ segre
ges agunt du sunt gentiu motib; itinera sus
pecta. stilo frequentiori renuntiare dilataq;
tantas p mutui sedulitate sermonis. curam
pori assumere conticescendi. Qd uit obstre
tas affectu mediante p sonas alp imu qnq atq;
acerbissimu e. no tn causis afficit qualibus
cuq; s; plurimis certas necessariis queq; diuisis
p ficiscuntur ex originib;. Quaru ista calculo
p more numerabit. q custodias aggeru pub
licor neqq tabellari insio inrequisit. qui sti
piculi nichil utpote crimine uacans. pluri
mu sane p peti soleo difficultates. du secretu
omne gerulor p uigil explorator indagat. Qr
si forte responsio quantulucuq; ad interrogata
trepidauerit. q n inueniunt scripta. mandata
creduntur. ac p hoc sustinet iniuria pleruq;
qui mittit. q mittit inuidia. plusq; in hoc
tepe. q emulantu inuice sese p de federa sta
tuta regnor. denuo p q diciones discordio
sas ancipitia reddunt. Preter hoc. ipsa m s
nra domesticis hinc inde dispendiis sau
cia iacet. Hac p officiu imagine. ut q e ueri
necessitate. solo patrio exact. hic relegor
narius q q usu fragorib;. q patior hic in

cōmoda pegrini. illic dāpna pscripta. Quo
circa soluere in litt̄as paulo politiores aut in-
tempestiue petor. aut inpudent̄ aggredior.
quas ut ioco lepidas ut stilo cultas altnare
felicium ē. Porro aūt quidā barbaris. in ē mor
sermo iocund̄ 7 animi afflictus. Qui n potuit
animam male sibi c̄sciā. 7 p horas ad recorda
ta penas uite debita contremiscentē. frequen
tissimis tuis illis ualentissimis orationum
munare — suffragiis. p̄cū perit̄ insulanarū. q̄s de pale
stra ɔgregationis heremiticis. 7 de senatu liri
nensiū cellulanorū. in urbē q̄; cuius eccl̄e sac̄
sup in speties t̄nstulisti. nil ab abbate muta
tus p sacerdotē q̄ppe cū noue dignitatis ob
tentu rigorē ueteris discipline n̄ relaxaue
ris. His ḡ ut sup̄ dixi p̄catib; efficacissimis
obtine. ut portio mea sit dn̄s. atq; ut ascrip
ti t̄nis contribuliū leuitarū. n̄ remanea
mus t̄ren quib; t̄ra n̄ remanet. inchoem q;
ut ascīti lucris sic q; acultis pegnari. Tercia
ē causa uel maxima exinde scribere t̄ cur sup
sederim. q̄ inmane suspicio dictandi istud
in uob tropologicū gen̄ ac figuratū. lima
tisq; plurifariā uerb eminentissimum
q̄ uēa quā p̄sup̄sim̄ eplā ostendit. Licet n p
dicationes tuas n̄ repentinas. n̄ ratio cū
poposcit; elucubratas. raucus plosor au
dierim. Tunc p̄cipue cū in lugdunensis
eccl̄e dedicate festis ebdomadalib; colle
garū sacro scor̄ rogatu exorareris ut p
l forent — orares. ibi te int̄ sp̄uales regulas t̄ forent
ses mediocrium q̄dā contionantē. q̄ppe
utrū q; doctissimū disciplinarū. parit̄
erectis sensib; aurib;q; curuatis ambieba
mus. hinc parū factitantē desidio n̄ro.
q̄ iudicio satis feceras. Hisce de causis. t̄e
parū stilo. t̄epaboq; breuit̄ locut̄ ut pareā
longū taciturus ut discam. Sunt de ceto
tue partes dn̄e papa doctrine salutaris
singularisq; inuictis opib; incūbere satis. Neq;
n quisquis auscultat docentē te disputantēq;
plus loq̄ discit quā face laudanda. Hec n̄ q̄d
restat donate ueniā paginā rusticantem.
uob obsecundantē. cū me quoq; auctore
istis litis cōparet. stilus infantissim̄ m̄e.
S; quorsū ista stolidus allego. Hā nimis
depcari ineptias ystas ē ineptissimū. in q̄b;
tu mer̄ arbit̄ sīt ē ex asse discingas. rid ebis
plurima. plura culpabis. S; 7 illd̄ ample
ctor. si pcaritate qua polles n̄ fueris usq;
quaq; censendi ɔtinentissim̄. id ē sententia
tua quippiā. sup bis apicib; antiquet.
Tunc n certi te pbasse reliq̄ gaudebo. si
[uel rasse] li rasse aliqua cognouero. Memor n̄ri.

Uiator n̄r ac tabellarius terit orbita
itineris assueti. spaciū uie regionūq;
q̄d oppida n̄ra discriminat sepe relegendo.
Quo circa nos q; decet semel pposite sedu
litatis officia sectari. Quecū reliquis com
meantib; tū p̄cipue amantio intcurrente
geminare cū quadā n̄ras iteratione debe
mus. ne forte uideat̄ ipse plus litteras
ex more deposcere. quā nos ex amore dicta
re. Dn̄e papa ideo. uror̄ plus memento
te. quos int̄ p̄sup̄simus cō putari. q̄q; tīe
nris exigunt̄ sedis. ita deprimunt̄ aduersis.
Nam q̄d nup quorū p̄am frīm necessita
te multos ptulerint angores. flebili
ad flentes relatione puenit. S; tu flos
sacerdotū gēma pontificū. scientia for
tis. fortior conscientia. minas undasq;
mundialiū sp̄ne ūborū. q̄ frequent̄ ipse
docuisti. q̄d ad pmissa quiuia patriarcha
rum. t̄ ad nectar celestiū poculorū. pama
ritudinū t̄renarū calices puenit̄. [uotis] Vel
nos quisq; ɔtempti mediatoris ɔsequit̄ reg
nū. sequit̄ exemplū. Quantūlibet nob
amaricatū pateras uite p̄sentis ppinet
afflictio. parua toleram̄. si recordam̄
quid bibit ad patibulū. q̄ inuitat ad celū.
Memor n̄ri.

Et si plusculū forte
discreta quā cōmunis anim̄
optabat sede consistim̄. n̄ tam mediū
itineris obiectu quantū ad soluendum
spectat officiū n̄ra sedulitas impe diret̄.
n̄ q̄d pregna diuisi. a cōmertio frequen
tioris sermonis dulsariū sortiū iure re
uocam̄. Que n̄c saltē p̄ pactis inita pa
ctionē. q̄ fidelib; animis federabunt̄.
apices n̄ri incipient cōmeare crebri.
q̄m cessant esse suspecti. Proinde dn̄e pa
pa cū sacro scis frib; n̄ris parit̄ xp̄o
supplicaturas iungite p̄ces. ut dignat̄ pspa
re que gerimus. utriq; dn̄i t̄epans litres.
arma cōpescens. illos muneretur inno
centia. nos quiete. totos securitate. Me
mor n̄ri.

Piguit p dilectissimo n̄ro. q̄d lāquar
nom̄. psonā. tu recognosce t cuncta.
apud xp̄m tua s̄citas intcessionis affectu.
Decu̅s facilitate iuuenali sepe n̄c arbi
tris palā ascitis ɔquerebare. n̄c tacit̄ inge
miscebas. Igit̄ hic pxime [abruto] abrupto ɔtubinio
ancille ppudiosissime. cui se totū ɔsuetudi
ne obscena iunct̄ addixerat. patrimonio.
posteris. fame. subita sui correctiōe consulu
it. Namq; prei familiaris dāpna uacuat̄.
ut p̄mū intellige cepit 7 recitare q̄ntum
de bonusculis auitis patriisq; sūptuositas do
mestice caribdis abligurrisset. q̄q sero resi
piscens. actū tandē uelut frenos cōmor
dit. excussitq; ceruices atq; ulixeas ut fer
ceras [aurib;] figens. fugit ad usū uitia surdus me
retricii blandimēta naufragū. puellāq; put
decuit itactā uir laudand̄ in matrimoniū
assūpsit. tā morib; natalib;q; sūmatā.
q̄ facultatis p̄ncipal̄. Esset q̄dē g̃la si uolup
tates sic reliquisset. ut nec uxori ɔiugaret̄.
S; 7 si forte ɔtingat ad bonos mores aberro
re migr̄e. paucorū ē incipe de maximis. &
eos qui diu totū indulserint sibi. ptinus
totū 7 parit̄ incide. Quo circa uirm̄ ē co
pulatis obtine. q̄ p̄mū p̄ce sedula sp̄e li
borū. 7 p̄ ɔsequens erit ut filio uno alto ue
susceptis. 7 nimis dixi. abstineat de ceto
licitis qui illicita p̄sūpsit. Nāq; 7 ɔiuges
[at hac] ipsi q̄ q̄ nupti nup his morib; agunt ac
uerecundia. uere ut agnoscat si semel in
d̄isplurimū ēē q̄d differat ille honestissim̄
uxori amor. a figm̄tis illecebrisq; ɔcubinalib;.
Memor n̄ri.

Sid(onius) domino pape Remigio sal(utem).

Quidam ab urbe Belgicam petens, persona mihi cognita, causa ignota, nec refert, postquam Remos advenerat, scribam tuum seu bibliopolam, fors fuat officio ne demeritum, copiosissimo velis nolis declamationum tuarum scedio emunxit. Qui redux nobis atque oppido gloriabundus, quippe perceptis tot voluminibus, quae quod detulerat quamquam mercari paratus, gratuitu ut civis, nec erat venale, prurienti ingessit. Cure mihi e vestigio fuit hisque qui student, cum merito lecturirem, plurima tenere, cuncta transcribere. Omnium assensu pronuntiatum pauca nunc posse similia dictari. Etenim rarus aut nullus est cui meditanti par assistat dispositio per causas, positio per litteras, compositio per sillabas. Ad hoc oportunitas in exemplis, fides in testimoniis, proprietas in epitetis, urbanitas in figuris, virtus in argumentis, pondus in sensibus, flumen in verbis, fulmen in clausulis. Structura vero fortis et firma, coniunctionumque perfacetarum nexa cesuris insolubilibus, sed nec hinc minus lubrica et levis, ac modis omnibus erotundata, queque lectoris linguam inoffensa decenter expediat, nec salebrosas passa iuncturas per cameram palati volutata balbutiat. Tota denique liquida prorsus et ductilis, veluti cum cristallinas crustas aut onychintinas non impacto digitus ungue perlabitur, quippe si nichil eum rimosis obicibus exceptum tenax fractura remoretur. Quid plura? Non extat ad presens vivum hominis oratio, quam peritia tua non sine labore transgredi queat ac supervadere. Unde et prope suspicor, domine papa, propter eloquium exundans atque ineffabile, venia sit dicto, te superbire. Sed licet bono fulgeas ut conscientie sic dictionis ordinatissime, nos tibi tamen minime sumus refugiendi, qui bene scripta laudamus et si laudanda non scribimus. Quocirca desine in posterum nostra declinare iudicia, que nichil mordax, nichil quoque minatur inverecundum. Alioquin si distuleris nostram sitire lectionem facundus fecundare colloquiis, aucupabimur nundinas involantum, et ultro scrinia tua conivientibus nobis ac subornantibus effractorum manus arguta populabitur. Inchoabisque tunc frustra moveri spoliatus furto, si nunc rogatus non moveris officio. Memor nostri.

S. domino pape Aprunculo sal(utem).

Quamquam nobis non opinantibus desiderantibusque tamen litteras tuas reddidit gerulus antiquus, idoneus inventus cui iure repetita credantur officia, quandoquidem prima sic detulit. Igitur affatu secundo vel potius benedictione donatus, ipseque repente dominum altum salve obsequia combinans numeris equata non meritis. Et quia papa domine minimum iunctis abiunctisque regionibus conspectibusque mutuis fratrum dissocietate situs habitationis inhibemur, orate ut optabili religiosoque decessu vite presentis angoribus atque onere perfuncti, cum iudicii dies sese offulserit cum resurrectione, agminibus vestris famulaturi vel sub gabaonitice servitutis occasione iungamur. Quia secundum promissa celestia que spoponderunt fidei filios de nationibus congregandos, si nos resolvenda solet domini vos beatos gloria manet et si pactionum differentiam non tamen per locorum distantiam dividemur. Memor nostri.

S. domino pape Fausto sal(utem).

Longum mihi tacere vir sanctissime nos in commune dequestus es. Cognosco vestre partis hinc studium, nostre reatum non recognosco. Namque iam pridem iussus garrire non silui litteris istas antecurrentibus, quibus etiam recensendis cum reos advenerant quam tunc apte fuistis aptissime defuistis. Idque votorum nostrorum ingenii fuit ac preoptatum, ut epistula iniuncta nec negaretur scripta amicitie nec subderetur lecta censure. Ista omittamus. Mittam paginam copiosam denuo iubes. Parete properanti assunt vota, cause absunt. Nam salutationis si negotium aliquod activa deportet materia, succincta est. Quoniam qui porrigit ubi non necessarius, a regula salustiani vitutis detorquetur exorbitat, qui catilinam culpat habuisse satis eloquentie, sapientie parum. Unde ave dicto mox valedicimus. Orate pro nobis. Sed bene, bene, quia cartulam iamque complicaturo res fortasse accurrit. De qua exprobranda fiducia vel leticia sese meatur ita cohibuerit ipse me accepta dignum gratulatione iudicabo. Venit in manus meas, nec exulto tamen verum insulto, venisti quod decet tal... qualem ab hinc longo iam diu tempore desidia nostra postulabant. du... bito sane utrum et invitus, aut certe simul invito, quippe quo prudente vel si tamen hoc nimis abnuis adquiescente sinuatus libris insultatus. Fitque quod multo est invidiosius territorium arvernum cum peterent non solum mea menia verum et lata radentibus. An verebare ne tuis dictis invideremus? Sed dii indultu vitio nulli minus (vel addicimur) addimur, cui si ita ut ceteris a mea parte subiaceretur, sic quoque auferret contendendi emulationem desperatio consequendi. An supercilium tamquam difficilis ac rigidi philosophi extimescebas? Et quenam est cui quamvis pro te eructanti quam ne ydropsit et tepida vestra non ferventissimis laudibus persequatur? An dominum me fastidiendum negligendumque curasti quia contempneres minorem? Quod parum credo. An quia indoctum? Quod magis fero, ita tamen ut qui dicere ignorem non et audire. Quia et quamquam circensibus ludis affuerunt sententiam (vel scientiam) de curribus non ferunt. An aliquo casu diffidebam ut putarem his quos libellis edidisses te derogaturum? At quam pro stile deo teneres nobis esse amicitias nec inimici fingere queunt. Ista quorsum? inquis. Ecce iam pando vel quod indagasse me gaudeam, vel quid te celasse succenseam. Legi volumina tua que Riochatus antistes ac monachus atque istius mundi bis peregrinus Britannis tuis pretereportat, illo iam presentiarum fausto potius quam non senescit, quique viventibus non defuturus post sepulturam, fiet per ipsa que scripsit vel superstes. Igitur hic ipse venerabilis apud oppidum nostrum cum moraretur donec gentium concitatarum procella defremeret, cuius una

procelle
giniis hinc et hinc turbo te inhorruerat.
sic reliquit dona uestra detexi. ut per urbane que
prestantiora portabat operuerit. spinas meas
illustrare dissimulans tuis floribus. Sed per
duos aut his amplius menses. sicque a nobis cito
profectum cum quippiam perdidissent de mirator ubis
misticę gazę clausis inuolucris. clam fer
re thesauros. prurientibus eques insecutus abeun
tem qui facile possent itineris per dimidiam spa
cia preuerterent. osculo in fauces occupati latro
nis insiliui. humano ioco. gestu ferino.
ueluti si excussura quecumque catulorum par
thi collo raptoris. pede uolatico tygris orba
ta super emicet. Quid multa? Capti hospitalis
genua complector. iumenta sisto. frena ligo.
sarcinas soluo. quesitum uolumen inuenio. pro
duco. lectito. excerpo. maxima ex magnis
capita destrictans. Tribuit et quedam dicta
re celeranti scedarum sequacitas saltuosa
compendium. qui comprehendebant signis quod
litteris non tenebant. Quibus lacrimis sane ma
duerim. mutuo uicissim fletu rigati.
Te cum ab amplexu sepe repetito separarem.
longum est dixisse. Nec refert. Quod triumphali
suffice gaudio. spoliis onustum caritatis et spi
ritualis compote prede me domum retuli. Que
ris nunc quid de manibus meis iudicem. Nol
lem adhuc prodere. quia diuturni expectatione
pendes. Plus me etiam ulciscerer si quid sensi
tacerem. Sed quia iam nec ipse frustratus superbibur
pote intelligens esse mee uirtutem sic per
orandi. ut lectori tuo seu reluctanti seu
uoluntario uis uoluptatis exaudiat(at excusat) preco

nium necessitatem. Proinde accipe quid super scrip
tis tuis. et iniuriam passi censeam. Legimus
opus operosissimum. multiplex arte sublime.
digestum titulis exemplisque congestum. bipar
titum sub dialogi scemate. sub causarum
themate quadripartitum. Sepserat autem
plurima ardentius. plura pomposius. simpli
citer ista. nec argute illa nec callide. grauia
mature. profunda sollicite. dubia constan
ter. argumentosa disputatorie. quedam
seuere. que piam blande. cuncta moraliter.
lecte. potenter. eloquentissime. Itaque
per tanta te genera narrandi toto latis
sime dicationis campo secutus. nil infa
cundia ceterorum nil ingenuis facile per
spexi iuxta politum. Que me uera sen
tire satis approbas. cum nec offensus aliter
iudicio. Denique absentis oratio quantum
opinionem plus nequit crescere non forsitan
aliquid his addat coram loquentis auctoris uox.
manus. motus. pudor artifex. Ergo his animi
litterariique dotibus predictus. mulierem pulchram
sed illam de uerbo nomine astipulante nubem
tem domine papa tibi iugasti. que tua adhuc
iuuenis inter hostiles conspicatus catiuas.
atque illic in acie gloriose partis adamatam.
nil prostantes repulsus preliatores. desi
derium brachio uincente rapuisti. philoso
phiam scilicet. quam uiolenter e numero sacrilegarum
artium exemptam raso capillo superflue reli
gionis. ac superculio scientie secularis. amputa
tatisque pruritu litterarum uestium rugis id est et illis
dialectice flexibus falsa … mox et illi

cata uelantibus. mistico amplexu iam de
fecata tecum membra coniunxit. Hec ab annis
uestris iam dudum pedissequa primoribus. hec tuo
lateri comes inseparabilis. siue in palestris ex
ercitiis urbanis siue in abstrusis macere
re solitudinibus. Hec athenei consors. hec
monasterii. tecum mundanas abdicat.
tecum supernas predicat disciplinas. Huic copu
latum te matrimonio quis lacessiuerit. senti
at ecclesie christi platonis achademiam mili
tare. teque nobilius philosophari primum me
fabilem dei patris asserere cum sancti spiritus eternitate
sapientiam. tum preterea non cesariem pascere neque
pallio aut claua uelut sophisticis insignibus
gloriari. aut affectare de uestium discretione
superbiam. in more pomparum. squalore iactantiam.
neque te satis hoc emulari quod per gymnasia
pinguntur areopagitica uel pritaneia. cur
ua ceruice zeutippus. aratus panda. zenon
fronte contracta. epicurus cute distenta. dioge
nes barba comante. Socrates coma can
dente. Aristoteles brachio exerto. Xeno
crates crure collecto. Heraclitus fletu o cu
lis clausis. democritus risu labris apertis.
crisippus digitis propter numerorum indicia con
strictis. euclides propter mensurarum spacia lax
atis. cleantes propter utrumque corrosis. quin
potius exprimetur quisque con fixerit. Stoi
cos. cynicos. Peripateticos. heresiarchas
propriis armis. propriisque conatu machinamentis.
Nam sectatores eorum christiano dogmati ac
sensui si repugnauerint. mox te ma
gistro litigant uernaculis implicantur

in retia sua precipites implagabuntur sil
logismis tue propositionis uncatis. uolu
bilem tergiuersantium linguam inhaman
tibus. dum spheris cathegoricis lubricas que
stiones tu potius innodas. acrium more me
dicorum quibus remedium contra uenena cum ratio com
pellit et de serpente conficiunt. Sed hoc tempo
ribus istis sub tue tantum uel contemplatione
conscientie uel uirtute doctrine. Namque si quis eque
li uestigia tua gressu insequatur. cum datum est
soli loqui melius quam didiceris. uiuere melius
quam loquaris. Quo circa merito te bea
tissimum boni omnes idque super omnes tua tempe
state concelebrabunt. cui ita dictis uita fa
ctis que duplicitur inclaruit. ut quicquid tu
os annosa iam dextra numerauerit. scito predi
catus tuo desiderandus alieno. utque laudabi
lis actione decedas te relaturus exterius.
tuam proximus. Memor nostri.

Rumpi tepidas meas. que non tuas offer
ras par fuerat. Nam frater noster cele
stius nuper ad te reuisus debitorem. quidam
non super statum iniuriosi nostri uinculum cessio
nis elicuit. Quod quidem scripsi. non minus tua ue
recundia fractus quam uoluntate. Namque
nos ultro uestro pudori consulere quibusdam pedibus
obsequium decuit occurrere. quo circa meque
uolente posside indultum. sed liberaliter. nec
tamen ut suspicor plus aliquid hoc genere
solatii tu ipse quesisti. Que litteris istis non com
mendatoriis minus quam refusoriis iam
placatus insinuo. sic tamen ut tibi assistat tuo

spi

at
rele

Sidonius dno
prima culo

pareat te sequatur, atque ut si permanserit tecum, neutri vestrum iudicetur famulus, si forte discesserit, queratur utrique fugitivus. Vale.

Sid. domino papae Lupo sal.

Propter libellum quem non ad vos magis quam per vos missum putastis, epistolam puram non ad me magis quam in me scriptam recepi. Ad exprobrata respondeo pro equitate cause non pro equalitate facundie. Quamquam quis nunc ego aut quantus, qui agere presumam vobis imputantibus innocentem? Quo circa dilecto (fucto) huic quantulumcumque est in tractu principia confestim supplico ignosci, diffidentie tantum non superbie fastus errorem. Nam cum in rigore censure tue iustitieque vel moribus sit ambifariam contremiscendus, fateor tamen involuminis ipsius opusculique reseratum illam non plus fuisse oneris quam pretenditis caritatem. Hec citra iustum ista conicio, quandoque mortalium ingeniis vis hec naturaliter inest, ut si quid proprium fiat, minus indulgeant plus amici. Scripseram librum sic pronuntiatis plenum omnimodoque vario causarum temporum personarumque congestu. Facturus rem videbar impudentissimam, si tantum in cuncta placuissent ut nulla tamen despicienda considerarem. Huic rei quamquam iudicium eventus foret, vidi partibus meis neque pietatis ex solido constare rationem, sin saltim vobis esset ante vel ablatum volumen, et si non videretur oblatum sub hoc scilicet temperamento ut si forte placuisse non vos arrogantia preterisse, si secus non vos improbitas expectasse iudicaretur. Hec sane multo labore me credidi deprecatu vitatas causas erubescendi. Parum illud nosse vos noveram, quod auctores in opibus edendis pudor potius quam constantia decet, quodque tetricis puncta censoribus tardius peractas recitationis quam trepidatio excudit. Alioquin si quis est ille quem confidentie prerogativa thematis ante inauditi opera pervulgat, incipit expectationi publice quam vix solverit multa plura redhibere. Preterea quicquid super huiusce recepti tenore censueris, malui factum confiteri simpliciter quam treba cit diffiteri. Dixerit aliquis: nemini est praecipui nullas ad ullum peculiares litteras dedi. Quem prelatum suspicabare, unius epistole forma contentus abscessit, atque ea quod nichil super presenti negotio deferente. Tu qui te quereris omissum tribus loquacissimis paginis fatigaris, post in nauseam concitaris, dum frequenter infusus lectionis ubique manibus inmoraris. Adde quod et in hoc quod forsitan non notasti reverentie tue meritorumque ratio servata est, quod sic tu antistitum ceterorum cathedris prior est tuus in libro titulus. Illi vix semel tantum et sibi ascripta pagina sonat, tuo preterea deputatas frequenter illustrat aliene. Istis hic iunge quod si quid ibi vel casualiter placet, tu per consilium meum lectitas, ille quamquam per beneficium tuum. Qui munusculi mei incassum pressus invidia, nec dum ad facultatem legendi ut suspicor venit, cum iam diu perveneris ipse ad copiam transferendi. Alio tamquam non sit autographas membranas arbitratur, si tamen ante percurras vel exemplar

acceperit, neque ut in his que tractavimus ulla culpabitur aut distinctionum raritas aut frequentia barbarismorum. Sepe ad extremum palam videtur et dictum simillima perpetratum usus absque temporis fixi prescriptione tuis missus est quamquam super dicto tandiu potes uti libello ut eum non amplius gothecula tua quam memoria concludatur; hec et his plura forsitan quis. Ego non cuncta pretereo et malo peccari veniam quam reatum, si hoc esse credit deprecari. Presentium quoque negligentiam litterarum nunc nec excuso. Primum quod et si cupiam parum culti scribere queo. Deinde quod libellari ope confecto animus tandem feriaturus iam que prepalare dissimulat excolere detrectat. At tamen cum satis tibi et quidem merito, quod non ad eum simile in omnibus cedam. Quippe qui malio genere vivitur iam per quinquennium decem non eque vis sacerdotibus tantum. Verum et antiquus quotiens collatur autelatque sit. Noveris volo quam vis astra contiguas constibus, atque maiorum cineres favillasque in testimonium lese caritatis implores, pedem me conflictu tuo sinuatio super amore certandum est non recturum. Quod cum in ceteris rebus tum fedissimum puto quod est in dilectione superari. Que vel nos certa professio cum intus tam sit (certa sane) ut cuncta blandimentorum mella vincentibus non potuimus equum reponderatur. Ecce habes litteras tam garrulas ferme quam requirebas, quamque scio omnes si que usquam tamen sunt loquacissime. Namque in audientiam sermocinandi quem non ipse compellas, quo omnium de me cum taceo litteratorum licet oculi affectent. Sic ingenia producis ut solet aquam terre visceribus absconditam pathomos bibulos radius extrahere solaris. Cum lucis aculeo non sola penetraverat aut arena subtilis aut humus fossilis, sed si saxei montis oppressu fontium conditorum vena celetur, aperit archanum liquentis elementi secretorum celestium nata violentior. Ita si quos vir sacrosancte studiosorum senseris aut quietos aut verecundos aut in obscuro iacentis fame recessu delitescentes, hos eloquii tui claritas (artifice) confabulatu dum compellat et publicat. Sed quorsum quod moravimus, redeamus ad causam. Super eius abundante blatteratu quod pareo, precor ut erratam confessum venie clementis indultu placatus impertias. Licet que lectura tua sancta, queque communio copiosa hilaretur. Si mee culpe defensio potius est scripta, feratur quam satis factio. Memor nostri.

Venit in manus meas a te perfecta pagina, que trahit multam similitudinem de sale hispanico in iugis ceso Tarraconensibus. Nam recensenti lucida et salsa est, nec tamen propter hoc ipsum mellea minus. Sermo dulcis et propositionibus acer. Sic et oblectat obsequio, quod turbat imperio. Quippe qui parum metiens quid ordinis agam, carmina a nobis nunc nova petit. Primum ab exordio religiose professionis huic principaliter exercitio renuntiavi, quoniam minimum facilitati possim accommodari, si me occupasset levitas versuum quem

respicere cepit gravitas actionum. Tum preterea constat omnem operam si longa intercapedine quiescat egre resumi. Quis namque ignoret cunctis aut artificibus aut artibus maximum decus usu venire? cumque studia consueta non frequentantur, brachia in corporibus ingenia pigrescere in artibus? Vomer est et stilus quasi sero correptus aut raro. plus arcus manum ingobos. equus freno rebellat. Insuper desidie nostre verecundia comes ab hoc sententiam inclinat, ut me postquam in silentio decurri tres olimpiadas, tam pudeat novum poema conficere quam pigeat. Hoc enim nefas est et difficilia factu vel negari. cuius affectum tanto minus decipi decet quanto constanti nil repulsam noverit. Tenebimus igitur quippiam medium et sic epygrammata recentia non nulla dictabo. et alia talia. Si qua iacebunt usu referre, scilicet ante presentis officii necessitatem imitata sunt. petens ne tamen sis eatenus iusticie prevaricator ut me opineris numquam ab huiusmodi conscriptione temperavisse. Neque enim suffragio tuo mihi angeat, si forte digneris iam modestum potius quam facetum existimare. Vale.

Tonantio suo

Est quidem fateor versibus meis sententia tua tam plausibilis olim tam favorabilis, ut poetarum me quibusque lectissimis comparandum putes, certe compluribus ante ponendum. Crederem tibi si non ut multum sapis ita quoque multum me amares. Hinc est quod de laudibus meis caritas tua mentiri potest, nec potest fallere.

Preter hoc poscis ut horatiana incude formatos asclepiadeos tibi vel quospiam quibus bibendum pronuntiandis exerceare transmittam. Pareo iniunctis, licet si umquam nunc maxime prosario loquendi genere districtus occupatusque. Denique probabis circa nos plurima ex parte metrorum studia refrigescere. Non enim profiteri unum eundemque probe facere aliquid et raro.

Iamdudum teretes hendecasillabos. – Attrito calamus pollice lusimus. – Quos cantare magis pro choriambicis – Excusso poteras mobilius pede. – Sed tu pro calabri tramitis aggere – Vis ut nostra dehinc cursitet orbita. – Quam flaccus liricos pindaricos ad melos – Frenis flexit equis plectripotentibus. – Dum metro quatit corda glyconio. – Hec non alchaico vel ferecratio (gratio) – Iuncto lesbiaco sive anapestico. – Venans pro varium carminis eglogas. – Verborum mole multicoloribus. – Istud da veniam fingere vatibus. – Pressis difficile est difficile et mihi. – Ut divisa sonans os epigrammata – Nil crebras tribuet per propter epistolas. – Quas cantu ac modulis luxuriantibus – Lascivire vetat mascula dictio. – Istud vix leo rex castalii chori. – Vix hunc qui sequitur lampridius queat. – Declamans gemini pondere sulfali (subfultu). – Coram discipulis burdegalensibus. – Hoc me teque decet parce per colloquiis. – Queso pollicitam servet ad extimum. – Oratoris opus cura modestiam. – Quo nil deterius si fuerit simul. – In primis rigidus moribus in ultimis.

Quinimmo quotiens epulo mense lautioris hilarabere, religiosis quoque magis approbo narrationibus vaca. his proferendis confabulatio frequens, his redicendis sollicitus auditor inserviat. Certe si salubrimus avocamentis ut qui adhuc iuvenis tepidus inflecteris a platonico madaurensi sal non formulas mutuare convivalium questionum. Quo reddaris instructior, has absolve propositas, has propone solvendas. hisque te studiis et dum otiaris exerce. Sed quia in initio cunctorum semel incidit, tuque sic carmen nobis vel ad aliam causam personamque compositum sedulo exposcis, ut ne et edendi durum non possis habere hesitatorem, suscipe libens quod temporibus augusti maioriani conrogatu cuiusdam sodalis ad cenam convenientibus in petri librum magistri epistolarum subito prolatum subitus effudi, meisque contubernalibus, dum rex quinum circa ordinandum moras nectit (oxigarum) oxigarum, domnulo severiano atque lampridio paria pangentibus, iactantius hec dixi. immo meliora, quos undique urbium ascitos unum pator in unam civitatem, invitator in unam (cenam) forte contraxerat. Id more tantum, dum genera metrorum sorte partitum. Placuit namque pro caritate collegii, licet omnibus eadem scribendi materia existeret, non uno tamen epigrammata singulorum genere proferri, ne quispiam nostrum quod ceteris dixisset exilius verecundia premium vel morderet invidia. Etenim cum agnosceretur in quocumque recitante si quod ceteri metro canat, an eo quod sciebat ingenio. Tu vero te oportunius subiecta laudabis, cum te toti socio indulseris. Non enim iustum ut censor incipias cum severitate discutere quod non potuit amicus cum serenitate dictare.

Age convocata pubes. Locus. hora. causa. lubet ut volumen istud. Quod amore et ore dicis. Studiis magistra tollas. Petrus est tibi legendus.

In utraque disciplina
Satis institutus auctor.
Celebremus ergo fratres
Pia festa litterarum.
Peragat diem cadentem
Dape poculis choreis
Genialis apparatus.
Rutilum chorema bysso.
Rutilasque ferte blattas.
Recoquente quas aeno.
Meliboea fucat unda.
Opulentet ut meraco
Bibulum colore vellus.
Pergama det suppellex
Ctesiphontis ac niphatis
Iuga texta beluasque
Rapidas vacante panno.
Acuunt quibus furorem
Bene ficta plaga cocco.
Iaculos seu forante
Cruor incruentus exit.
Ubi torvus et parte
Resupina flexus ora.
Ita equo reditque telo.
Simulachra bestiarum
Fugiens fugansque parthus.
Nive pulchriora lina
Gerat orbis atque lauris
Hederisque pampinisque
Viridantibus tegatur.
Casias ligustra caltas.
Redolentibusque sertis
Calathi ferant capaces.
Madida tincta suco amomi
Abacum thorosque pingant.
Arabumque messe pinguis
Domet hispidos capillos.
Veniente nocte necnon
Petat alta tecta fumus.
Laquearibus choruscis
Humus eligatur
Oleumque nescientes
Camere in supina lychni.
Vitro tua ante fundant
Adipesque glutinosos
Gerulis caput plicantes
Opobalsamum lucerne.
Epulas superbiores
Anaglyptico metallo
Patere sciphi lebetes.
Humilis ferant onustis.

Socientur phalerata nardo.
Rosa sutilis coronet.
Alabastra ventilantes.
Date fracta vibra ludo.
Pede. veste. voce. bacchas.
Thimelen palenque doctas.
Citharistrias chorinthus.
Pariter sonante lingua
Animata fila pulsu.
Satyris amica nudis.
Quibus ante per palati
Geminata tibialis.
Date dicta sub coturno.
Date quicquid et poete
Pet' hec et illa tusit.
Bimeter quod arte texens
Labirinthicas cucurrit.
Et ab omnibus probatur.
Per ora docta fertur.
Aganippeosque fontes
Comitantibus camenis
Quasi p'sule canendi.
Dum sic ista protrahit unus.
Diadematis potestas.
Populusque romularis.
Fora. templa. rura. castra.
Pater atque civitatum
Simul et favor resultat
Imitabiturque gallos
Hec in hoc morata arte.
Aquilonibus quoque et austris
Ypodasque cantharosque;
Iuvat ire per chorollas
Iuvat et vago rotatu
Simulare vertentes
Bimari remittat urbe
Tepidas ad officinas
Digiti quibus canentes
Vice pectinis fatigent.
Date et gera fistulata
Date raucos choraulas
Crepulos reflanda buccis
Date carminata socco.
Date quicquid advocati
Vario strepunt in actu.
Operis editum tenemus
Iter asperum viasque;
Sed in omnibus laboratis
Capit hinc pretium palmam.
Per illum et hypocrenen
Et apolline canorum
Abigam et minervam
Removete ficta fatu.
Stupuit virum loquente
Toga miles ordo equester.
Et adhuc sophos volutant
Superis fragore alumpno
Dat amor ligusticarum.
Rodanusidas per urbes.
Ferias hibicorum.
Cito ad aura perget eurus.
Zephirusque perferatur.

Ecce dum quero quid canentes: ipse cantavi. Tales et nugas in imo scrinii fundo
muribus perforatas post annos circiter viginti pro
fero in lucem: quales pari tempore absentans cum
domum rediit ulixes invenire potuisset. Prius
peto ut presentibus ludicris libenter ignoscas.
Illud non nec vere, curas nec impudenter iniungo. ut
quod ipse de familiaris mei integro libro pro
nuntiavi. hic tu quasi sollicitatus exempli ne
cessitate de meo sentias. Vale.

S. burgundioni suo sal.

Dupplicat exercitora
quod nostrum utrumque lecto tenetur. Nichil
enim durius quam cum presentes amici dividuntur com
munione languoris. quippe si accidat
ut nec inter unum conclave decumbant. nulla
sunt verba. nulla solatia. nulla denique mu
tua oratur necessitudo. ita singulis meror
ingens. et usque plus de altero. Nam parum pos
sis quamquam et infirmus periclitante quem diligas
timere. Sed deus noster fili amantissime pre
paravit validissimum scrupulum excus
sit: quo per ultimas incipis vires recuperare (at resumere). Dicis
enim iam velle consurgere. atque plus opto iam posse.
Obiecte (certe) taliter consulis et sollicitudine propter quosdam
questiunculis litterarum iam quasi exactasse veget
execes: audire plus ambiens et sic adhuc
eger socte demonibus quid hypocritam de corpo
ribus disputantem. dignus omnino quem plau
sibilibus roma foveret ulnis. quique recitan
te crepitantis athenei subsellia cune
ata quaterentur. Quod procul dubio consequeberis.
si pacis locique condicio permitteret. ut illic
senatorie iuventutis contubernio mixtus
erudireris. cum te gloria parentum ac fame ca
pacem de orationis tue qualitate coniecto.

in qua te decentissime nuper pronuntian
te quamquam quod ex scripseras extemporaliter admira
bantur benivoli. mirabuntur superbi. mora
buntur periti. Sed ne impudentie verecundiam
tuam laudibus nimius ultro premam: per coma
tua maius de te quod scribimus. Hoc potius unde
causa sermonis inchoatam. Sed interrogas per
pugillatorem quos recurrentes asseram versus.
ut celer expediam: sunt sub exemplo. Hi ni
mirum sunt recurrentes qui metro stante. neque
litteris loco motis ut ab exordio ad terminum
sic a fine relegantur ad summum. Sic est illud
antiquum. Roma tibi subito motibus ibit a
mor et illud. Sole me dere pede ede perede me
los. Hec vero habentur pro recurrentibus que pedum
lege servata. et si non per singulos apices per
singula tamen verba replicantur. ut est unum disti
con meum. quia recor et quod legi multa mul
torum. quod de rivulo lusi quem repentino per cel
larum pastus illapsum publicumque aggerem
confragoso diluvio supergressus. subdita
rure culta inundaverat. quamquam depositus
insaniam mox habundantiam: quippe qui in plu
viis appendicibus intumescentem nil (nichil) supra
vene perhennis ponda inflarent. Sed istic
nam viator advenerim. dum magis ripam
quam vadum quero. tali iocatus epigrammate
per turbulenta terga torrentis his saltem pedibus
incessi. Precipiti modo quod decurrit tramite flu
men: tempore consumptum iam cito deficiet. Hoc si
recurras: ita legitur. Deficiet cito iam consumptum
tempore flumen. Tramite decurrit quod modo precipi
ti. En habes versus quorum sillabatim mittere
rationem. Ceterum porro quam non habent non docebunt.
Sufficienter indicasse me suspicor quod tu requi
rendum existimasti. Simile quiddam facis et ipse
si proposita restituas. eque diviso que repete
ris expedias. Namque eminet et themata cele
berrimi notiva redhibitio. laus videlicet
peroranda quam edidas cesaris iulii. Quema
theria tam grandis est: ut studentum si quis fuerit
ille copiosissimus nichil amplius in ipsa debeat
cavere. quam ne quid minus dicat. Nam si omit
tantur que de titulis dictatoris invicti scripta
pateant sive voluminibus: quoque opera suetonii.
quoque iuventii martialis historiam. quosve ad ex
tremum balbi ephemeridem fando adequa
verit: Sed tuis ceris hec servanti (reseravimus). Officii
magis nostri: auditoris scaena componere. pre
parare aures fragoribus intonaturis (intonatoribus).
dumque virtutes tu dicis alienas. nos tuas
dicemus. Neque verearis me quospiam iudices
catonianos advocaturum. quia non ignoro qui nunc
ignorantiam suam ficte severitatis vela
mine tegant. Quamquam imperitis venia de
betur. Ceterum quisquis ita malus est ut intelligat
bene scripta. nec tamen laudet. hic boni intelli
gunt nec tamen laudant. Proinde curas tuas
hoc metu absoluo. Faventes audiunt cun
cti cuncti foventes. gaudiisque que facies
recreatus una fruemur. Nam plerique lauda
bunt facundiam tuam. plurimi ingenium. toti
pudorem. Non enim minus laudi feretur adolescen
tem licet pulchrum pene adhuc puerum de
palestra publici examinis tam morum refer
re suffragia quam litterarum. Vale.

Sid. Gelasio suo sal.

PROBAS neq;
de tempore me deliquisse. Deliqui quippe qui
nec dum nomine tuo ullas opimeo litteras inscrip-
seri. S; tunc scito tunc erraveri venabile fore.
Siquidem et ipse decantes mitti ab exemplo. quod scis
tonantio meo ad parem causam fuisse usui litteras
bimetras miseri. Propter hoc quereris. paginam
meam si resolvatur in lusibus sol endecasillabis fre-
quentari. Quae de retrochaica garrulitate sus-
pensa. senariolos aliquos plus requiris. Ser-
mo iunctis. tu in placido excipias. sive odem (al. oden)
hanc ipsam mavis vocare sive eglogam. Nam
metrum diu infrequentatum durum texitur.

Vbes amoena provolumina Modis resultet ictatonib;
Ferox iamb; et troche hactenus. Pigrisq; bigas tertia ter tria
Spondeus addat ut moram volucripes. habeat parum pyrrichia timeta.
Belonetq; mixtus ille pes celerrimus. Bis nuncupatus quidam ab arte
Loco locatus undecimque multimo. Spondea datum subide (al. pirricha) pirrichia.
Isus. Sim pore parte nec mexima. Anapestus ipse
quamquam et absolutus. Prunciet eius secuta tria. Gemi-
ne breviq; longa adhereo sillaba. Quae tempore
mix valet gregari. Poeta ut ipse certus esse sol-
lium. Sim pectine eius nec pora tecta. Vaga
lingua flexum competet explicat. Eposs; istud ap-
tius paraverit. Leo leonis aut secutor orbitas.
Cantu in latino est porsio attico. Consentior qui
superstes et patri. Fide. voce. metris ad fluenta pe-
gasi. Cecinisse dicitur omniforme canticum. Quon-
iamq; uberiga carminaverit. Tenuisse cella iun-
tus astra pindaro. Montemq; victor isse per biu-
ticem. Nulli sedis est alter delphica. Ab utraq;
vatum silure poetice. Latiare carmen aptet absq;
dorico. Venusina flacce plectra non inepto exeras.
Iapigisq; verna cignus aufidi. Acta gentonia
re cum sius oloribus. Cana et canora colla vic-
tus ingemas. Hec ista sola sunt pura pectora.
Licet et pias hec puriora sint. Severiani ista re-
thor alta. Affer vaferq; dives nubis politus.
Scolasticeq; sub rotundioribus. Petrus camen-
tis dictitasset acri. Epistolaris usquequaq; nec
stilus. Virum iurares ut stupenda pangeret.
Potuisset ista semper efficacius. Humo atq; gente
creatus in ili guttide. Perculus melodis insonare
pulsib;. Limans faceta queq; sic poema-
ta. Veneta lacessat ut favore mantuam.
Homericae comparet ipse gloriae. Rotas maronis
arte sectans conpari. Ego corde et ore iure des-
picabilis. Quid iure hoste te rogante garriam.
Loquacitatis inpudentiam probans. Animiq;
nota distent ut alitus. S; quod negabo nec pu-
dore territus. Amor timere nescit; ideo parui.
Ignosce desueta repetenti atq; ob impleta quae
iusseras nichil amplius quam tarditatis indul-
gentiam prestolaturo. Certum in sisimilia pervul-
seris quoque eam magis fieri obsequens sic cu-
rabis ad vicem carminis aut dictare quae can-
tem aut saltare qui te deceat. VALE.

S. Firmino suo sal.

SI recordaris domine fili hoc mihi iniunxeras
ut hic novus libellus peculiariter tibi dicatus
certis octo copularetur. quos ad constantium scripsi
virum singularis ingenii. consilii salutaris.
certe certatibus; publicis certos eloquentes seu
diversa sive paria decernat. prestantioris
facundie dotibus; antecellentem. Sponsio
impleta est. non quod exacte. s; ut instanter. Nam
pagratis forte diocesib;. cum domum venis-
sis quod schedium temere iacens cartulis putrib;
ac vetnosis continebatur. raptim coactimq; translator
festinus excepsi. tempore hibno. nil retardatus
quin actutum iussa complerem. licet antiquarium
moraretur insiccabilis gelu pagina. et ca-
lamo durior gutta quam iudicasses ipsum
tibi; digitis non fluere s; frangi. Sic tamen
quod conpotente (al. conpotenti) officium peragere curavi. quam duode-
cimum nostrum quem nunc misi vos nuncupa-
tis. favonii flatu tepore pluvius; natali-
bus maritaret. Restat ut te arbitro non
reposcam vel omnino discrepantissimas ma-
turitatem. celeritatemq;. Nam quotiens lib-
rum quispiam scribi cito iubetur. non tantum honorem
spectat auctor a merito quantum ab obsequio.
De reliquo. quod tu nuper ad gelasium virum sat be-
nignissimum missos iambicos placuisse pro-
nuntias. pro hoste quoque; myrtiloneri oppi-
di vernulas munerabor.

IAM per altum pelagus loquendi. Egit auda-
cem mea cimba cursum. Nec bipartito timu-
it fluento. Flectere clavum. Solvitan-
tempnas legit alta vela. Palmulam ponmma-
nus atq; tristis. Littori iunctus pet(al. musitas)
osculandam. Saltus harenam. Mussi-
tans quamquam chorus invidorum. Perdat hir-
rabiem canino. Nil palam sane loquitur
pavetq;. Publica puncta. Verbant
pusse quatiunt carinam. Ventilat spon-
das laterum rotundas. Arborem circa vo-
litant sinistre. Sibila lingue. Nos
tamen recta comite arte primam. Nil timentes
centes vertit procellas. Sistim portu. gemi-
ne potiti. fronde corone. Quam mihi indul-
sit populus quirini. Blattifer vel quem tribuit
senatus. Quam piorum dedit ordo consors
Iudiciorum. Cum meis poni statuam perennem
Nerva traianus titulis videret. Inter aucto-
res utriusq; fixam bibliothece. Quamq;
pulsus prope prope bilustre. Tempus accepi capi-
tis honore. Qui patrum ac plebis simul
unum olim. Iura gubernat (al. gubernet). Praeter choreos
loca multa multos. Texui pannis; elegos
frequenter. Subditos senis pedib; rotavi
Commate bino. Hinc pindenas equi-
tare suetus. Sillabas lusi celer atq; me-
tro. Saphico crebro cecini citato. Barus
iambo. Hec recordari queo quanta quon-
dam. Scripserim primo iuvenis calore.
Unde pars maior utinam taceri. Possit
et abdi. Nam senectutis propiore meta. Quic-
quid extremis sociam annis. Plus pu-
deo siquid leve lusit etas. Hunc reminisci.
Quod perhorrescens ad epistolarum. Transtuli
cultum genus omne cure. Ne reus cantu petu-
lantiore. Sim reus actu. Neu putetur solum
pamena dicta. Scema sicarius phalerasq;
lyngam. Clerici neque maculet rigorem
fama poete. Denique ad quevis epigramma
per hac. Non ferar pre uteneroq; metro
Vel quam nullum cito cogar ex hinc. Promere
carmen. Prosecutorum non questiones. Forsi-
tan dicam. meritosq; celum. Martyras
mortis pretio parasse. Prima vite. Exhib;
primum in psallat hymnus. Q tolosatium

tenuit cathedram. De gradu summo capitoliorum
Praecipitatum. Quem negatorem Iovis ac
Minervae. Et crucis Christi bona confitentem
Vinxit ad tauri latus iniugati. Plebs fu-
ribunda. Ut per abruptum bove concitato
Spargeret cursus lacerum cadaver. Cau-
tibus tinctis calida soluti. Pulte cerebri.
Per saltuum volo plebs cantent. Quos
patronorum reliquos probavi. Anxio dum
in per labores. Auxiliatos. Singulos
quos nunc piare nuncupatum. Non valent
versu cohibere verba. Quos tamen cor-
de nequeunt sonare. Corda sonabunt.
Redeam in finem ad oratorium stilum. ma-
teriam praesentem proposito semel ordine termi-
naturi. ne si epylogis musicis opus pla-
num clauserimus. secundum regulas Flacci ubi
amphora coepit institui urceus potius
exisse videatur.

Finis Epistolar.

GAII. SOLLII. APOLLINARIS. SIDONII. PANEGIRICI DICTI ANTHEMIO. AUGUSTO. BIS CONSULI INCIPIT PREFATIO;

Cum iuvenem super astra Iovem natura
locaret. Susciperetque novus regna
vetusta deus. Certavere suum venerari
numina numen. Disparibusque modis par
cecinere sophos. Mars clangente tuba
patris praeconia dixit. Laudavitque sono ful-
mina fulmineo. Archas et archi tenens
fidibus strepuere sonoris. Doctior hic cytha-
re pulsibus; ille lire. Castalidumque cho-
rus vario modulamine plausit. Car-
minibus cannis. pollice. voce. pede.

Sed post caelicolas etiam mediocria fertur
Cantica semideum sustinuisse deus.
Tunc faunis driades. satyrisque mimallones aptae
Fuderunt lepidum rustica turba melos.
Alta cicutarum liquerunt menala panes.
Postque chelin placuit fistula rauca Iovi.
Hos inter chyron ad plectra sonantia saltans
Flexit inepta sui membra facetus equi.
Semivir audiri meruit. meruitque placere.
Quamvis hynnitum dum canit ille daret.
Ergo sacrum dives et pauper lingua litabat.
Summaque tunc voti victima cantus erat.
Sic nos o caesar nostri spes maxima secli.
Post magnos proceres parvula thura damus.
Audacter docto coram doctore canentes.
Aut phebi aut vatis qui solet ore loqui.
Qui licet aeterna sit vobis quaestor in aula.
Aeternum nobis ille magister erit.
Ergo colat variae princeps hostia linguae.
Nam nova templa tibi pectora nostra facis.

Auspicio et numero fasces auguste secundo.
Erige; et effulgens trabealis mole metalli.
Annum pande novum consul vetus. ac sine fastu.
Scribere bis fastis; quamquam diademate crinem.
Fastigatus eas. humerosque ex more purpurum.
Induat et sartana chlamis. te picta togarum.
Purpura plus capiat. quia res est semper ab evo.
Rara frequens consul; tuque o cui laurea iane.
Annua debetur. religa torpore soluto.
Quamvis fronde comas. subita nec luce pavescas.
Principis. aut rerum credas elementa moveri.
Nil natura novat. Sol hic quoque venit ab ortu.

Hic est o proceres petiit quem romula virtus.
Et quem noster amor; cui ceu se victa procellis.
Atque carens rectore ratis. res publica fracta.
Insultu. ut digno melius flectenda magistro.
Ne tempestates. ne te piratica timeret;
Te prece ruricola expetiit. te foedere iunctus;
Assensu. te castra tubis. te curia plausu.
Te punctis scripsere tribus; collegaque misit.
Te nobis. regnumque; suffragia tot sunt.
Quita legit mundus; fateor trepidavimus omnes.
Ne vellet collega pius permittere voto.
Publica vota tuo; Credet venia pro pago;
In nos ut possint princeps sic cuncta licere.
Detrectavit totum licuit tibi; facta potentum;
Ex superas auguste Leo; nam regna superstat.
Qui regnare iubet; melius res publica vestra.
Nunc erit una magis. quae sic est facta duorum;
Salve sceptrorum columen regina orientis.
Orbis roma tui. rerum iam principe misso.
Iam non eoo solum veneranda quirino.
Imperii sedes. sed plus pretiosa quod exstas.
Imperii genitrix; rodopea quae portat et hemum.
Tracum terra virum. heroum fertilis ora.
Excipit hic natos glacies et matris ab alvo.
Artus infantum molles nix cumula durat.
Pectore vix alitur quisquam; sed ab ubere tectus.
Plus potat puerulus equum; sic lacte relicto.
Virtutem gens tota bibit; crevere parumper.
Mox pugnam ludunt iaculis. hos suggerit illis.
Nutrix plaga iocos pueri venatibus apti;
Lustra feris vacuant; rapto ditata iuventus.
Iura colit gladio; consummataque senectam;
Non ferro finire pudet; tali ordine vitae.

Cives martis agunt a tergo circumflua ponto.
Europe atque asie. cum nullam carpis utrimque.
Tempore; nam bisthonios aquilonis hiatus.
Proxima chalchidici sensim tuba temperat euri;
Interea te fusa tremunt ac supplice vultu.
Flectit achimenius lunatum persa thiaram.
Explicit ille li[illegible] poscat sua dona magistri.

Ar. as. are. (?) circuire [illegible] — as. assis pedis

Aro. as. are. terram colere

Arca. ce. est archa [illegible]

Arduus. a. ad. Difficilis ad eundum

Arcus. cus. arcus [illegible]

Astella — [illegible]

Arbitror. aris. estimare

Astus. tus. calliditas vel astucia. [illegible]

Aduro. ris. [illegible]

Assideo. es. assidere [illegible]

Asper. ra. rum

Aspiro. as. [illegible]

Balbucio. [illegible]

[illegible]

Blandior. iris. blandiri

Bibo. bis. [illegible]

Bullio. bullis. bulire

Calamus. i. canna [illegible]

Calleo. es. callere

Carpo. is. carpere [illegible]

Cateno. [illegible]

Arcanum. i. secretum

Arceo. es. [illegible]

Discidio. [illegible]

Desero. is. [illegible]

Dignor. aris. [illegible]

Dulo. [illegible]

Duco. as. [illegible]

Duro. as. durare

Durabilis. [illegible]

Erumpo. is. [illegible]

Erro. as. [illegible]

Fallo. lis. [illegible] fallax. deceptor

Famulor. aris. [illegible]

Fateor. [illegible] manifestare

Faveo. es. [illegible]

Fero. fers. tuli. latum

Fertilis. [illegible] fertilitas

Fides. [illegible] fidelis. fiducia

Fundo. [illegible]

Fomes. [illegible]

Gelo. as. [illegible]

Gesto. [illegible]

Censura. [illegible]

Collido. [illegible]

Fructus

Fruges. [illegible]

Flamen. [illegible]

Narrare. [illegible]

Nascor. [illegible] natus

Natura. [illegible]

Nego. as. [illegible]

Necto. [illegible]

Nepos. [illegible]

Odoro. [illegible]

Opinor. [illegible]

Pallor. [illegible]

Pareo. es. [illegible]

Paro. [illegible]

Pario. [illegible]

Pasco. [illegible] pastor

Pango. [illegible]

Pendo. [illegible]

Peto. is. [illegible]

Pingo. [illegible]

Polluo. [illegible]

Potissime. [illegible]

Opulentus. a. um. dives

Orior. [illegible]

Orno. as. [illegible]

Pando. [illegible]

Pateo. es. [illegible]

Pauper. [illegible]

Penetro. [illegible]

Perpetuus. [illegible]

Polleo. es. [illegible]

Porto. [illegible]

Plango. [illegible]

Placeo. [illegible]

Paulisper. parum. modicum

Paulatim. [illegible]

57